

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Hitrejši družbeni in gospodarski napredek terja spremembe tudi v socialnem zavarovanju

Skupščina je sprejela priporočilo o nalogah na področju socialnega zavarovanja - Podaljšanje mandata ljudskih odborov - Janko Smole in Silvo Hrast - nova člana Izvršnega sveta - Jože Pernuš izvoljen za predsednika Višjega gospodarskega sodišča LR Slovenije

LJUBLJANA, 19. julija. Danes se je sestala Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije. Najprej so bile ločene seje obeh skupščinskih zborov.

V Zboru proizvajalcev je namesto odsotnega predsednika Alojza Oepka vodil sejo podpredsednik zboru Miha Berčič. Preden so presli na dnevni red, je ljudski poslanec Anton Seljak obvestil Zbor proizvajalcev o nepravilnem postopku deviznega odbora Jugobanke, ki deviznih sredstev, potrebnih za proizvodnjo televizorskih sprejemnikov, ni dodelil najboljšemu ponudniku - »Iskra« in »Rudija Cajevca« - ki sta na razpisu nastopila skupno, pač pa slabšemu ponudniku - RR zavodom iz Niša. Zbor proizvajalcev je na predlog ljudskega poslanca Antona Seljaka sklenil zadolžiti Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, da ukrene pri pristojnih zveznih organih vse potrebno za ponoven postopek dodelitve deviznih sredstev za proizvodnjo TV sprejemnikov.

Zbor proizvajalcev je nato potrdil izvolitev Silva Hrastra za ljudskega poslanca tega zbora za 40. volilni okraj in Janka Smoleta za ljudskega poslanca tega zbora za 71. volilni okraj. Iz enakih razlogov kot Zbor proizvajalcev je tudi Republiški zbor ponovno izvolil ljudskega poslanca Alojza Oepka za svojega predsednika, ljudskega poslanca Miha Berčiča za podpredsednika, za zapisničarje pa ljudske poslance Ivana Videna, Marjo Fras in Franceta Peršeta.

Zbor proizvajalcev je potem sklepal o predlogu zakona o podaljšanju mandata občinskih in okrajnih ljudskih odborov. To podaljšanje je potrebno zato, ker poteče mandat ljudskih odborov 27. oktobra letos, nova ustavna ureditev pa do tega časa še ne bo mogla biti uveljavljena in ne bodo mogle biti izvedene nove volitve. Sprejeli so prvi člen zakona, ki ima značaj ustavne spremembe, nato pa tudi zakon v celoti. Prav tako je Zbor proizvajalcev sprejel odlok o odstotku prispevka, ki se plačuje v Rezervni sklad LRS za potrebe gospodarskih organizacij ter osvoji poročila odbora za gospodarstvo, odbora za organizacijo oblasti in upravo ter zakonodajnega odbora o predlogu odloka o potrditvi statuta Splošne gospodarske banke LRS.

Republiški zbor je na svoji

KONFERENCA ZA RAZOROŽITEV

Zorin: brezatomski klub Dean: nadzorne postaje

ZDA ne bodo sprejele predloga, naj bi s 1. januarjem avtomatično prekinili jedrske poskuse

ZENEVA, 19. jul. (Reuter). Na današnji plenarni seji odbora OZN za razorožitev je govoril sovjetski delegat Valerijan Zorin. Dejal je, da bi se morale države, ki nimajo jedrskega orožja, zavest, da ga ne bodo proizvajale niti dovolile, da bi bilo razmeščeno na njihovem ozemlju. Po njegovih besedah bi morale te države ustanoviti brezatomski klub, kot je predlagala Švedska v OZN.

Jedrske velesile bi se klubu pridružile potem, ko bi uničile zaloge jedrskega orožja v okviru sporazuma o splošni razorožitvi. Vele-sile pa bi morale na drugi strani jasno povedati, da jedrskega orožja ne bodo dale nikomur drugemu. Dejal je, da to samo po sebi problema še ne bi rešilo, ker so še druge poti, da pride neka država do atomskega orožja. Pri tem je omenil Zahodno Nemčijo in opozoril na izjavo zahodnonemškega obrambnega ministra Straussa, ki je zahteval, naj dobi njegova armada jedrsko orožje.

V govoru, ki ga je imel za Zorinom ameriški delegat Dean, je vzbudila zanimanje obtožba, da je sovjetska delegacija skušala manipulirati z zapisnikom konference z dne 25. maja. Dean je dejal, da so tedaj sprejeli načrt deklaracije o vojni propagandi in da je Zorin dejal, da njegova vlada dokument podpira, tri dni kasneje pa je to prekalcal.

Dean je nato govoril o ukrepih za preprečitev nenadnega izbruhov vojne, potem pa ponovil ameriški predlog, da morajo podpisnice sporazuma o razorožitvi dovoliti postavitve nadzornih postaj na tleh, kot so glavna pristanišča, železniška vozlišča, ceste, mostovi čez reke in letališča. Te postaje bi poročale o koncentracijah in gibanju vojaških sil. Na novo pa je predlagal, da bi države izmenjevale vojaške misije, kar naj bi prispevalo k boljšemu razumevanju med državami. Zahoda in Zahoda. Po Deanovem govoru je bila današnja seja zaključena.

Iz Washingtona poroča agencija AP, da ZDA ne bodo sprejele predloga, naj bi s 1. januarjem prihodnjega le-

terizma gospodarskih organizacij, ter poročila nekaterih svojih odborov k predlogu odloka o potrditvi statuta Splošne gospodarske banke LRS.

Po odmoru se je začela skupna seja obeh zborov, ki jo je vodila predsednik Ljudske skupščine Vida Tomšič. Najprej so obravnavali probleme socialnega zavarovanja, o čemer je uvodno poročilo podal predstavnik Izvršnega sveta Miran Košmelj, ki je govoril o nekaterih aktualnih problemih na področju oblikovanja in potrošnje sredstev socialnega zavarovanja. Sledila je razprava, v kateri so sodelovali ljudski poslanci Marinka Ribičič,

dr. Ivan Kopač, Ivan Zmaha, Jože Bergant in Matjaž Malec. Razprava je podprla priporočilo o nalogah na področju socialnega zavarovanja, ki ga je skupščina nato soglasno sprejela.

V popoldanskem delu zasedanja je tajnik skupščinskega odbora za družbeno nadzorstvo Julij Beitram prebral poročilo o nekaterih problemih in pomanjkljivostih v poslovanju občinskih stanovanjskih skladov. Skupščina je to poročilo sprejela. Predsednik upravnega odbora Splošne gospodarske banke ing. Karmelo Budihna je nato obrazložil predlog odloka o potrditvi statuta te banke. Predstavnik Izvršnega sveta Riko Jerman pa je ob tej priliki govoril o nekaterih problemih kreditno-monetarnih razmerij in delovanja banke. Nato je skupščina sprejela odlok o potrditvi uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji in delu Izvršnega sveta. Potem je skupščina izvolila Janka Smoleta in Silvo Hrastra za člana Izvršnega sveta.

Razen tega je skupščina sprejela odlok o razglasitvi zakona o podaljšanju mandata ljudskih odborov ter poročila o administrativnem odboru. Ob koncu skupne seje pa je skupščina sprejela sklep, s katerim se razrešijo Jože Pernuš dolžnosti predsednika okrožnega sodišča v Ljubljani, dr. Žilko Zobeč dolžnosti predsednika okrožnega sodišča v Novi Gorici in Janez Sinkovec dolžnosti sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani, ki so bili imenovani na funkcije. Ugodila je tudi prošnja dr. Mileta Jenka, da se ga razreši dolžnosti sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu, ker namerava oditi v pokol ter prošnji pradednika Višjega gospodarskega sodišča LRS Jerneja Stanteta, ki je zaradi zdravstvenega stanja zaprosil za upokojeitev.

● Nadaljevanje na zadnji strani

DELO: IZHAJA OD 1. MAJA 1962 PO ZDRUŽITVI LJUDSKE PRAVICE, KI JO JE 8. OKTOBRA 1964 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA PROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTO SLOVENSKEGA NARODA

ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS - Predsedstvo skupščine med referatom Mirana Košmelja. Foto: Busić

RAZPLET ALŽIRSKE KRIZE

Pričakujejo, da bo kompromis dosežen

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ALŽIR, 19. jul. (Po telefonu). Člani sveta šestih vilaj se morajo nocoj po programu znova sestati na nekem mestu južno od mesta Neve. Večraj popoldne in danes dopoldne so v Tlemcen in v Alžiru proučevali stališča obeh strani in precizirali pozicije, s katerih gre v zaključno fazo sestankov sveta šestih vilaj. Centralno mesto v teh stališčih zavzema ožja direkcija FLN.

»V prihodnjih 48 urah bo rešitev znana«, to je vse, kar je iz uradnega mesta okrog alžirske vlade mogoče danes izvedeti. Neuradno govore, da so na sestanku vilaj že pripravili spisek o sebnosti, ki bi prišle v postev, da do kongresa FLN dejansko vodijo FLN in državo. Neuradno omenjajo spisek sedem do osem imen. Razen Ben Bele in četverice drugih ministrov, ki so bili z njim zaprti v francoskih zaporih - Budjafa, Kiderja, Bitata in Aita - govorijo tudi o Abasu, Belkaisu in Ben Tobalu. Seveda

so to zaenkrat samo govornice in ugibanja brez uradnega potrdila. Skoraj gotovo pa je, da bi moral vsak sporazum, ki bi ga sklenili na zasedanju sveta vilaj, ratificirati Nacionalni svet alžirske revolucije. Kompromis je končno na pomoči, tako vsaj misli večina v Alžiru. Karšene bo - jo je že drugo vprašanje. Če bi v začetno vodstvo FLN stopile prej omenjene osebnosti, potem bi bili v tem tenaku obe strani približno enako zastopani. Začasna alžirska vlada bi formalno do volitev še naprej obstajala. Ustavodajna skupščina bi na začetku svojega dela razrešila doseženo vlado in začasno izvršno oblast, takoj nato pa bi imenovala novo vlado.

Seveda se ta sporad lahko spremeni, če sestanek sveta vilaj ne bi dal rezultatov, kakršne se pričakuje. Če bi do tega prišlo, bi bilo to skrajno škodljivo tako za FLN kakor tudi za proces alžirizacije države, ki se je šele začela formirati. Ni izključeno, da bi bile v takem primeru volitve odložene za kak teden. Da bi se izognili taki možnosti, so se tudi alžirski študenti pridružili močnemu pritisku »od spo-

daj« na vrhove FLN, zahtevajoč naj razrešijo konflikt. Izvršni odbor alžirskih študentov je v svojem sporočilu hudo obsodil »interno krizo« znotraj alžirske vlade, poudarjajoč, da to ni kriza naroda, ki je enoten. Reševanje velikih političnih problemov neugodno vpliva na normalizacijo gospodarskega in družbenega življenja v državi. Vendar se je v zadnjih 15 dneh položaj v državi precej spremenil. V mestu Alžir je večidel evropskih trgovin in ustanov odprt. Mnoge druge ustanove so odprle svoje pisarne, kar pa še ne pomeni, da normalno funkcionirajo, ker nimajo dovolj uslužbencev. Poročajo, da je podoben položaj tudi v drugih večjih mestih v Constantinu, Setifu, Benu in drugih.

Nadaljujejo tudi z začetimi manjšimi javnimi deli. V glavnem mestu na primer na več mestih betonirajo

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Seja Izvršnega sveta Srbije

Beograd, 19. jul. (Tanjug) - Na današnji seji Izvršnega sveta Srbije pod predsedstvom Slobodana Penecića so sprejeli več uredb in odlokov s področja socialnega zavarovanja, gospodarstva in prosvete ter obravnavali več poročil. Med drugim so sklenili ustanoviti v avtonomnih enotah komisije za revalorizacijo osnovnih sredstev in sredstev skupne potrošnje gospodarskih organizacij.

PROBLEM ZAHODNEGA IRIJANA

Ozračje je čisto

Subandrio prispel v Washington

WASHINGTON, 19. julija. (Reuter). Indonezijski zunanji minister Subandrio je prispel danes v Washington na tajna pogajanja s predstavniki Nizozemske o problemu Zahodnega Irijana. Na letališču v Baltimoreu ga je sprejel veleposlanik Zain, ki je novinarjem izjavil, da so prelminarna pogajanja »pripravljala do napredka v zelo dobrem ozračju«.

Subandrio se bo danes sestel z ameriškim zunanjim ministrom Ruskom in z ameriškim diplomatom Bunkerjem, ki posreduje v indonezijsko-nizozemskih pogajanjih o Zahodnem Irijanu.

Indonezijski predsednik Sukarno je danes ponovno izjavil, da pogajanja med Nizozemsko in Indonezijo še niso prišla v fazo uradnih razgovorov. Dejal je, da Indonezija proučuje možnosti za uradne razgovore, ki bi morali biti na osnovi prenosa uprave v Zahodnem Irijanu na Indonezijo v skladu z željami indonezijskega ljudstva.

Radio Džakarta je poročal, da se je okoli 60 indonezijskih gverilcev izkrcalo na več krajih v Zahodnem Irijanu. Nizozemske čete, ki so jih poslali, da bi preprečile prodor gverilcev, niso bile uspešne in je gverilcem uspelo priti v notranjost. Radio Džakarta tudi poroča, da prodira skupina padalcev proti mestu Merok kljub naporom nizozemskih enot, da bi jim napredovanje preprečile.

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Načrt volilnega zakona

V osnutku so poleg procedure volitev za ustavodajno alžirsko skupščino določene tudi njene pristojnosti

ALŽIR, 19. jul. (MEN). Poveljniki druge, tretje in četrte vilaje so davi, po trikatnem razgovoru s premierom Benhedo in drugimi ministri odgovorili v neznan smer, kjer so zbrani voliški voditelji armade, ki skušajo najti kompromisno rešitev za sedanje krizo.

Ista agencija poroča iz Tlemceha, da je podpredsednik začasne alžirske vlade Ben Bela večeraj sprejel zunanjega ministra Gvineje iz Malija. Po sestanku z Ben Belo sta oba ministra odgovorila v Maroku, kjer bosta, tako pravi prvočeni krogi, obvestila maroškega kralja o rezultatih svojega poslanca v Alžirju.

AFP pa javlja iz Alžira, da je začasna izvršna oblast slišni potrdila tekst načrta za volilni zakon, ki določa postopke za volitve 12. avgusta letos. Po prvem členu zakonskega

načrta bo imela izvoljena nacionalna skupščina naslednje dolžnosti: imenovati začasno vlado, izdajati v imenu alžirskega ljudstva zakone; pripraviti in izglasovati ustavo Alžirije. Drugi člen zakonskega predloga pa predvideva, da poteče mandat ustavodajne skupščine 12. avgusta prihodnjega leta. Če do tega datuma ne bo izglaso-

val, na katerem bi razpravljali o položaju v Perju. Venezuelska vlada je v tem smislu

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Junta ukinila ustavne pravice

Razveljavitev volilnih rezultatov - Demonstracije ljudstva proti vojaški juni - Venezuela suspendirala odnose s Perujem - Brazilija obsoja vojaški udar

LIMA, 19. julija. (AFP). Vojaška junta, ki je večeraj prevzela oblast, je objavila dekret, s katerim je razveljavila »vrednotske volitve, ki so bile 10. junija. Hkrati je odredila, da bodo nove volitve v Perju drugi teden junija 1963.

Novi premier Perez Godoy je izjavil, da bo vojaška vlada storila vse, da bi bile naslednje volitve čiste in poštene. Prav tako je dejal, da niti on niti ostali člani junte ne bodo kandidirali za predsednika republike ali kako drugega civilno mesto. Dodal je, da ima vojaška vlada »začasni mandat« in da se bodo vsi ministri vrnili na svoje dolž-

nosti v armadi, ko bo mandat potekel.

General je dejal, da je armada morala intervenirati, ker so bile volitve falsificirane in ker niso bile spoštovane državljanske pravice. »Prišli smo, da bi vzpostavili pravico«, je dejal in dodal, da junta ni proti nikomur niti ne namerava izvajati nasilja, da pa se bo uprla vsem dejajem nasilja, ki motijo mlr v državi.

Medtem ko je v predsedstvu nova vojaška vlada prisegala, so na ulicah glavnega mesta izbruhnile demonstracije proti juni. Demonstranti so kričali, da hočejo imeti svoje državljanske pravice. »Nobenih zakonskih jamstev nimamo«, so se slišali klci demonstrantov, ki so začeli s kamenjem obmetavati policijske avtomobile.

Policija je morala uporabiti solzini plin in močne curke vode, da je demonstracije razbila. Po eni uri je bil na ulicah vzpostavljen mir.

V Lima so pripeljali nove vojaške okrepitve. Gre za oklepne enote, ki so zasedle strateške položaje in zaščitile važnejše ustanove. Sedaj vlada brani oklepne enote in padalci. Armada je tudi postavila kordone pred poslopje, v katerem je uredništvo lista »La Tribuna«, glasilo stranke APRA. Kljub temu uredništvo lista dela kot po navadi.

Zvedelo se je, da je Venezuela zahtevala sklicanje posvetovalnega sestanka zunanjih ministrov ameriških drž-

av, na katerem bi razpravljali o položaju v Perju. Venezuelska vlada je v tem smislu

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

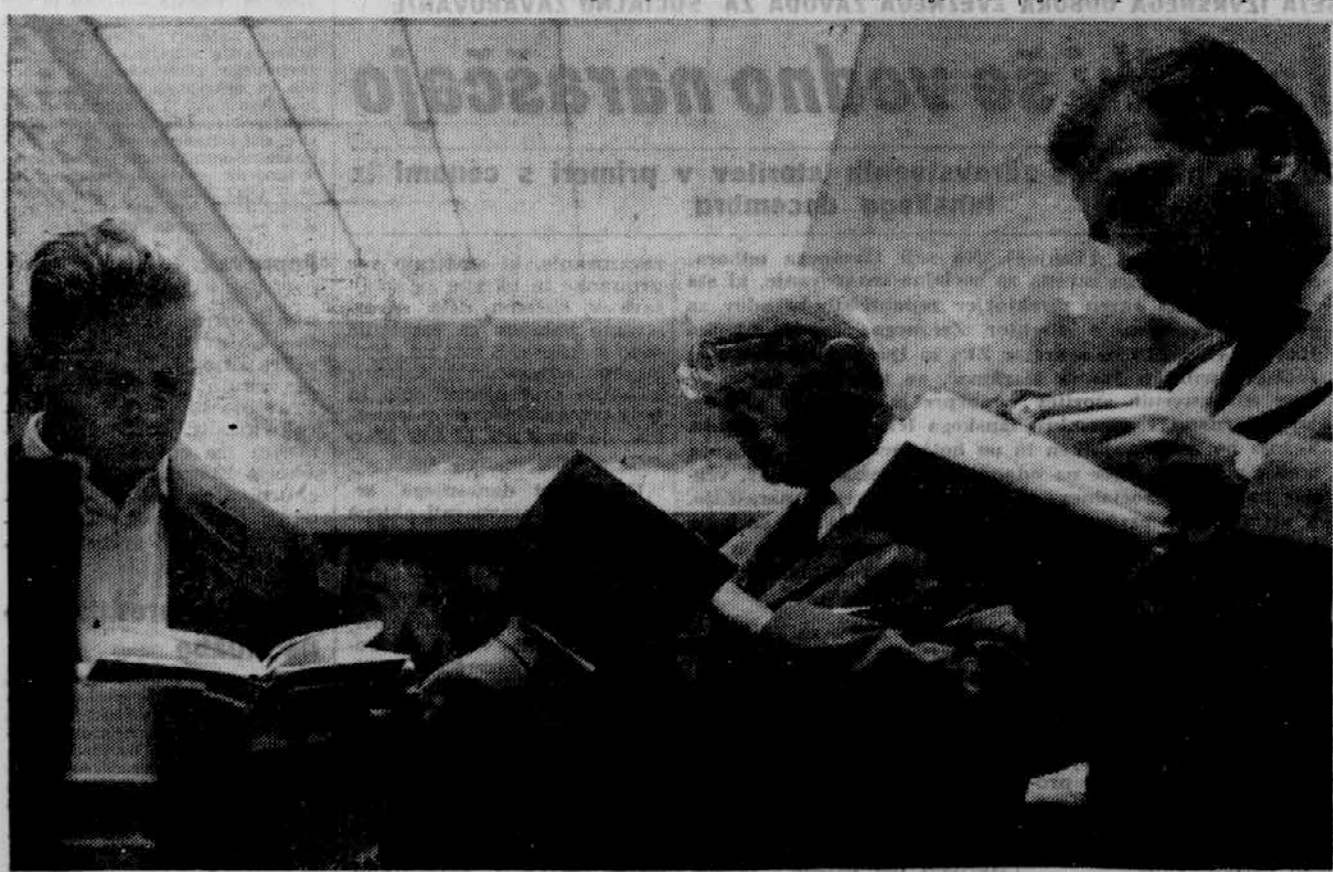
●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS - Poslanci med odmorom. Foto: Busić

Kairska deklaracija držav v razvoju

Problem pravnih kriterijev pri bolezenskih izostankih

Kairo, 19. julija (Tanjug). — Na zaključni seji ekonomske gospodarske seje držav v razvoju so včeraj z aklamacijo soglasno sprejeli »kairsko deklaracijo držav v razvoju«. Objavljamo polno besedilo deklaracije.

1. »Konferenca z za-skrbljenostjo gleda na naraščajočo neenakost v življenjski ravni, ki obstaja v različnih delih sveta.
2. Konferenca poudarja, da kljub splošnemu priznavanju nujnosti, da je treba pospešiti tempo razvoja v manj razvitih državah, niso bila sprejeta ustrezna sredstva konkretnega in pozitivnega značaja, ki bi omogočila državam v razvoju doseči razumen obseg razvoja.
3. Konferenca opozarja, da gredo pogoji trgovanja še nadalje na škodo držav v razvoju in se tako večina njihovih neugodnih položajev plačilni bilanci.
4. Konferenca priznava, da morajo imeti države v razvoju za zagotovitev trajnega miru in napredka na svetu maksimalne možnosti in olajšave, da kar najugodnejše izkoristijo svoja bogastva.
Države v razvoju so napredovale na področju gospodarstva kljub neugodnim faktorjem, ki so največ pododgovorni iz kolonialne preteklosti, opirajoč se predvsem na lastne sile in hkrati v celoti izkoriščujoč tujo pomoč, ki so jo dobivale, toda to pomoč je treba znatno povečati.
5. Konferenca potrjuje, da so kot posledica napredka držav v razvoju nastale nove možnosti za mednarodno sodelovanje držav v razvoju in da je treba iz teh možnosti potegniti kar največje koristi za oblikovanje in izvajanje skupnih programov in načrtov na področju solstva, raziskav, tehnične pomoči, trgovine, industrije, transporta in komunikacij.
Konferenca potrjuje, da lahko skupna akcija samih držav v razvoju reši mnoge njihove probleme in da bo prispevala k hitrejšemu napredku na široki mednarodni osnovi.
6. Konferenca priznava pomen maksimalne mobilizacije notranjih virov držav v razvoju, vključujoč v to tudi vzpostavljanje ustanov, ki bi v tej smeri delovale.
7. Konferenca ugotavlja, da zadeva gospodarski razvoj držav v razvoju na vedno večje težave, delno zaradi neustreznosti mednarodnih faktorjev izven njihovih nadzorov, delno zaradi posledic ovekovečenih preživelih struktur mednarodnih gospodarskih odnosov.
8. Opozarjajoč na deklaracijo OZN o neodvisnosti odvisnih ozemelj, zahteva konferenca popolno dekolonizacijo, ki je neobhodna za gospodarski razvoj odvisnih narodov in izvajanje suverenih pravic nad njihovimi nacionalnimi bogastvi.
9. Konferenca potrjuje, da bi mogli gospodarske in družbene probleme držav v razvoju učinkovito rešiti v razmeroma kratkem razdobju s skupnimi naporami na nacionalnem in mednarodnem okviru in v okviru ustanovne listine OZN in mednarodnega sodelovanja in pomoči.

I. NOTRANJJI PROBLEMI RAZVOJA

10. Konferenca priznava, da so pred državami v razvoju notranji problemi gospodarskega razvoja, vključno mobilizacija človeških, materialnih in denarnih sredstev.
11. Konferenca priznava, da mora biti glavni cilj držav v razvoju naglo povečanje dohodka na prebivalca s tem da se pospeši gospodarski razvoj.
12. Konferenca priporoča izdelavo načrtov in sprejem ustreznih ukrepov za nacionalni razvoj kot učinkovito orodje hitrega gospodarskega razvoja.
13. Države, ki trpijo zaradi pomanjkljivosti prebivalstva na razpoložljiva sredstva, morajo pospešiti tempo svojega gospodarskega razvoja, medtem ko pa sprejeti ustrezne zakonske ukrepe za reševanje problemov svojega prebivalstva.
14. Konferenca priznava potrebo držav v razvoju, da sprejmejo ustrezne ukrepe za kmetijske reforme in za dvig kmetijske produktivnosti.
15. Konferenca poudarja pomen diversifikacije pri razvijanju temeljev narodnega gospodarstva in povečanju nacionalnega dohodka, kakor tudi pri ustvarjanju možnosti za nove zaposlitve.
16. Države v razvoju morajo zboljšati medsebojna transportna in komunikacijska sredstva, da bi ta diversifikacija in industrializacija rodila sadove na notranjem, medre-

gionalnem in mednarodnem področju.
17. Konferenca priznava, da je državam v razvoju skupno primanjkljavo zadostnega števila kvalificirane delovne sile ter tehnično in znanstveno izučnih kadrov. Zato je življenjskega pomena za vse države v razvoju, da začnejo izvajati intenzivnejše programe za tehnično in znanstveno izobraževanje mnogo večjega dela svojega prebivalstva.
18. Konferenca poudarja pomen finančne in denarne stabilnosti, vzpodbujanja varčevanja in mobilizacije sredstev za gospodarski razvoj.
19. Državam in družbeno varčevanje se mora razvijati kot poglavitno sredstvo za domače financiranje razvoja. Glede tega je treba paziti na koordiniranje domačih sredstev z financiranjem z razpoložljivimi tujimi sredstvi.
20. Mobilizacija prihrankov in ustvarjanje kapitala s pravnimi in zakonskimi sredstvi, zlasti s pomočjo komunalega razvoja, morata biti predmet posebne skrbi v državah, ki se razvijajo.
21. Izkušnje, ki so jih dobile države v razvoju pri svojem notranjem razvijanju, so nenehno večje in so kar največ vrednostne tako za njihovo medsebojno sodelovanje kakor tudi za sodelovanje med njimi in razvitimi državami.

II. SODELOVANJE MED DRŽAVAMI V RAZVOJU

22. Konferenca meni, da lahko razširitev trgovine med državami v razvoju, zlasti v regionalnem okviru, koristno prispeva gospodarskemu razvoju, in priporoča sprejem primerljivih ukrepov za uresničitev tega cilja.
23. Konferenca poziva države v razvoju, naj prevzamejo pobudo za napredek medsebojnih bilateralnih in širših odnosov na področjih trgovine, plačevanja, financiranja, tehnološkega in znanstvenega sodelovanja, industrijskega sodelovanja, transporta in komunikacij.
24. Napredek trgovine in sodelovanja med državami v razvoju nujno zahteva vzpostavljanje primerljivih transportnih sredstev in komunikacij med njimi, poleg že tradicionalnih trgovinskih poti, ter dajanje administrativnih in tranzitnih olajšav.
25. Konferenca jemlje na znanje zaskrbljenost, ki so jo izrazile nekatere celinske države glede tranzitnih olajšav, vključujoč pristop k morju in pripadajočim pomorskim državam, naj pomorske države zagotovijo olajšave za pristop k morju, uporabo pristanišč ter transportnih in tranzitnih sredstev.
26. Konferenca se strinja, da je treba vzpostaviti iskreno sodelovanje med državami v razvoju, ki proizvajajo primarne proizvode, da bi premagale probleme plačilnega na trgu, vključujoč to zboljšanje kvalitete, kakor tudi druga vprašanja, ki se nanašajo na izmenjavo blaga in uslug. Treba je sprožiti skupno akcijo za napredek v proučevanju in ugotavljanju težav na svetovnem trgu, vključujoč to nihanje cen, kopičenje zalog in potrošnjo surovin.
27. Konferenca priporoča vladam držav udeleženk, naj povečajo medsebojno sodelovanje glede vsebin problemov, ki so v skupnem interesu, kot je to izvajanje načrtov za geološke raziskave, melioracije zemljišč, centre za izobraževanje, kakor tudi v pripravljanju investicijskih programov in proučevanju možnosti, da bi te financirali z nacionalnimi ali mednarodnimi sredstvi.
28. Konferenca se posebej opozarja na to, da je potrebno intenzivnejše proučevati probleme v zvezi z medsebojno trgovino držav v razvoju.

III. PROBLEMI MEDNARODNE TRGOVINE

29. Konferenca ugotavlja, da je hitro povečanje dohodka od izvoza v državah v razvoju življenjskega pomena za njihov gospodarski razvoj.
30. Konferenca se zaveda, da zahtevajo problemi, s katerimi se vbadajo države v razvoju na področju mednarodne trgovine, stalno dejavnost in medsebojno posvetovanje med državami v razvoju in priporoča vladam držav udeleženk, kakor tudi vladam drugih držav v razvoju, naj nadaljujejo s posvetovanji, da bi:
— izmenjale informacije in

stališča o vprašanih, ki zadevajo gospodarske odnose z industrijskimi državami,
— vzajemno in sporazumno odločale o stališčih, ki jih bodo zastopale glede gospodarskih vprašanj, ki jih proučujejo mednarodne organizacije,
— izmenjale stališča in pravilne teren za skladno akcijo v zvezi s kakršnimi koli negativnimi posledicami integracijske politike industrijskih držav.
31. Konferenca poziva industrijske države, naj sprejmejo ukrepe za ukinitev tarifnih, netaarifnih in vseh drugih diskriminatorskih gospodarskih ovir, ki neugodno delujejo na izvoz iz držav v razvoju.
32. Konferenca zahteva v interesu držav proizvajalk in potrošnic, da je treba napraviti konkretne in odločne korake v okviru Organizacije združenih narodov za stabilizacijo mednarodnega trga za osnovne proizvode v kratkem roku, kot v daljnji perspektivi, na pravilnem temelju, upoštevajoč pri tem tendence v cenah industrijskega blaga.
33. Konferenca poziva vlade držav udeleženk, naj tudi v bodoče nadaljujejo s proučevanjem problemov, z namenom, da bi spodbujale regionalne ali svetovne programe stabilizacije s tem namenom konferenca poziva industrijske države, naj izvajajo svoje programe za razpolaganje z rezervami, tako da ne bi pri tem ogrožale interesov držav, ki proizvajajo primarne proizvode.
34. Konferenca priporoča, naj se začne takoj in energično izvajati program akcije, ki ga je sprejel GATT za zboljšanje možnosti izvoza iz držav v razvoju.
35. Konferenca poziva vlade udeleženk, naj učinkovito sodelujejo v okviru GATT za zaščito svojih skupnih interesov.
36. Konferenca hkrati meni, da je izredno nujna vzpostavitev mednarodnega kompenzacijskega finančnega sistema in poziva mednarodno denarni sklad, naj prouči ukrepe za izboljšanje plačilne bilance držav v razvoju.

37. Konferenca izraža bojazn, da bodo regionalne gospodarske skupine industrijskih držav neugodno vplivale na interese gospodarstva v razvoju, kolikor so sestavljene in delujejo na restriktivni ali diskriminatorski način.
38. Konferenca meni, da se mora mednarodna trgovina razširiti na osnovi enakosti, brez diskriminacije in da je treba sprejeti ukrepe, ki bodo zmanjšali na minimum posledice različnih gospodarskih skupnosti in združenj industrijskih držav na gospodarstva držav v razvoju, kakor tudi na svetovno trgovino.
39. To se mora uresničiti tako, da sprejmejo industrijske države pozitivne in stalne ukrepe, s pomočjo katerih se bo izvoz iz držav v razvoju na njihov trg stalno širil brez diskriminacije, upoštevajoč potrebo, da je treba državam v razvoju omogočiti, da popravijo položaj v svojih plačilnih bilanci.
40. Konferenca poziva, da je treba sprejeti ukrepe, ki bi parirali neugodne posledice povod, kjer bi kakršni koli tarifni sporazumi ali netaarifne ovire neugodno vplivale na interese katere koli države v razvoju.
41. Konferenca je proučila možne posledice gospodarskih skupnosti na gospodarstvo držav v razvoju in se sporazumela, da morajo pri formuliranju svoje politike gospodarskih odnosov z industrijskimi gospodarskimi skupinami proučiti posledice takšnih odnosov na svoj program industrializacije in svojo trgovinsko strukturo.

IV. REGIONALNE GOSPODARSKE SKUPINE

42. Konferenca potrjuje svojo podporo mednarodni pomoči, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in skupnih koristih in priznava, da je državam v razvoju koristna vsa pomoč, dobljena na tej osnovi.
43. Konferenca ugotavlja, da sedanji obseg mednarodne pomoči, čeprav je prispeval k razvoju držav, ki se razvijajo, ni še zadosten in da njegova oblika in metode ne zadovoljujejo. Rezultat tega je poglabljanje prepada med razvitimi državami in državami v razvoju. Ker to zmanjšuje obseg trgovine neugodno vpliva tudi na svetovno gospodarsko dejavnost in napredek. Kot posledica tega je neugodno prizadeto povpraševanje po uvozu iz industrijskih držav in raven

V. GOSPODARSKA POMOČ ZA RAZVOJ

44. Konferenca potrjuje svojo podporo mednarodni pomoči, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in skupnih koristih in priznava, da je državam v razvoju koristna vsa pomoč, dobljena na tej osnovi.
45. Konferenca ugotavlja, da sedanji obseg mednarodne pomoči, čeprav je prispeval k razvoju držav, ki se razvijajo, ni še zadosten in da njegova oblika in metode ne zadovoljujejo. Rezultat tega je poglabljanje prepada med razvitimi državami in državami v razvoju. Ker to zmanjšuje obseg trgovine neugodno vpliva tudi na svetovno gospodarsko dejavnost in napredek. Kot posledica tega je neugodno prizadeto povpraševanje po uvozu iz industrijskih držav in raven

njihove gospodarske dejavnosti.
44. Tudi v preteklosti se je razdelitev mednarodne pomoči nagibala k neenakosti in konferenca zahteva, naj se sprejmejo ukrepi, da bi se to popravilo.
45. Konferenca posebej opozarja, da je neobhodno treba zagotoviti kontinuiteto mednarodne pomoči, kakor tudi, da je potrebno integrirati mednarodno pomoč z načrti in programi nacionalnega gospodarskega razvoja.
46. Konferenca poudarja, da mora biti mednarodno financiranje planirano tako, da pospešuje gospodarski in družbeni razvoj in gospodarsko emancipacijo držav v razvoju, kar se da najbolje doseči s pomočjo javnega financiranja z nizkimi obrestmi, z dolgoročnimi krediti in z drugimi oblikami, ki ne obremenjujejo preveč plačilni bilanc držav v razvoju.
47. Konferenca zahteva, da se mora financiranje projektov preko Mednarodne banke in drugih mednarodnih institucij še nadalje razširiti.
48. Konferenca poziva, naj se nujno začne izvajati priporočilo Generalne skupščine OZN o dodeljevanju enega odstotka skupnih nacionalnih dohodkov gospodarsko naprednih držav za gospodarski razvoj držav v razvoju.
49. Konferenca poudarja, da je možno splošno naloge mednarodnega financiranja najugodnejše uresničiti tako, da se usmeri to pomoč v večji meri čez Združene narode, ter zato poziva, naj SUNFED začne svoje delo brez odlašanja skladu z resolucijo 1521-15 Generalne skupščine ONZ.
50. Konferenca poziva gospodarsko razvite države, naj v skladu s priporočili Generalne skupščine OZN povečajo obseg mednarodne finančne pomoči za razvoj in naj začnejo čimprej izvajati slovesno deklaracijo, ki jo vsebuje resolucija 721-A (VIII) Generalne skupščine OZN o delitvi dela prihranka, izvršilnega iz razvoja, na področju držav v razvoju.

51. Konferenca priznava, da je pomankanje zadostne kvalificirane delovne sile in izkušenj osebja ena izmed glavnih ovir za gospodarski razvoj držav v razvoju.
52. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije za pospešitev tehnološkega napredka in

VII. DEJAVNOST OZN NA PODROČJU RAZVOJA

53. Konferenca pozdravlja vdeleženk, naj tesno sodelujejo z Združenimi narodi in drugimi mednarodnimi telesi za zagotovitev gospodarskega razvoja in okrepitev miru med vsemi državami.
54. Večje napore je treba vložiti v vključevanje znanstvenega raziskovalnega in tehnološkega razvoja s specifičnimi pogoji in potrebami držav v razvoju.
55. Konferenca priporoča ukrepe za povečanje izmenjave strokovnjakov in tehnikov med državami v razvoju, in med državami v razvoju in razvitimi državami.
56. Konferenca pozdravlja vdeleženk, naj tesno sodelujejo z Združenimi narodi in drugimi mednarodnimi telesi za zagotovitev gospodarskega razvoja in okrepitev miru med vsemi državami.
57. V tem smislu predlaga konferenca vladam držav udeleženk, naj okrepijo sodelovanje in družbene dejavnosti Združenih narodov.
58. Konferenca pozdravlja pobudo OZN, ki jo izraža resolucija 1707/XVI Generalne skupščine, imenovana »Mednarodna trgovina kot primarni instrument gospodarskega razvoja«.
59. Konferenca je odločno za sklicanje mednarodne gospodarske konference v okviru Združenih narodov in poziva države v razvoju, naj skušajo doseči sklicanje te konference čimbalj zgodaj leta 1963.

60. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
61. Konferenca pozdravlja cilje »Desetletja razvoja OZN« in zahteva sprejem primerljivih ukrepov za izvajanje teh ciljev, meni, da mora biti dejavnost gospodarskega in socialnega sveta OZN v tem oziru še posebej okrepljena, in priporoča državam udeleženkam, naj učinkovito sodelujejo z namenom, da bi dosegli zastavljene cilje.
62. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije v korist držav v razvoju, vključujoč s tem tudi možnost ustanovitve agencije za znanost in tehnologijo, za pospešitev tehnološkega napredka in

VI. MEDNARODNA TEHNIČNA POMOČ

63. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
64. Konferenca pozdravlja cilje »Desetletja razvoja OZN« in zahteva sprejem primerljivih ukrepov za izvajanje teh ciljev, meni, da mora biti dejavnost gospodarskega in socialnega sveta OZN v tem oziru še posebej okrepljena, in priporoča državam udeleženkam, naj učinkovito sodelujejo z namenom, da bi dosegli zastavljene cilje.
65. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije v korist držav v razvoju, vključujoč s tem tudi možnost ustanovitve agencije za znanost in tehnologijo, za pospešitev tehnološkega napredka in

66. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
67. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
68. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.
69. Konferenca poziva države v razvoju, naj tesno sodelujejo, da bi zagotovile gospodarski razvoj in okrepitev miru med narodi.
Konferenca želi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo in iskreno hvaležnost Njegovim ekscelencijam predsedniku Gamalu Abdelu Naserju za njegov pozdravni govor, ki inspirira, in za zanimanje, ki ga je pokazal za delo in uspeh konference.
Konferenca želi izraziti priznanje vlad in ljudstvu ZAR in se zahvaliti za toplo gostoljubnost in dobrodošlico, ki jo je bila deležna med svojim delom.
Konferenca želi prav tako izraziti iskreno hvaležnost Abdul Monemu el Kajsinju za njegovo spretno in modro vodstvo kot predsednika konference.

Socialdemokrati šestorice za pridružitve nevtralnih

Zahodnonemška vlada pa je predlagala posvetovanja z Veliko Britanijo preden bi prišlo do sporazuma o evropski politični uniji

BONN, 19. jul. (AFP). Zahodnonemška vlada je predlagala ostalim članicam Skupnega trga, naj začne s posvetovanji z Veliko Britanijo, preden bi prišlo do sporazuma o evropski politični uniji. Po mnenju opozovalcev je glavni namen tega predloga doseči, da bi sklicali sestanek, na katerem bi predstavniki šestorice in Velike Britanije lahko jasno povedali svoja stališča.

Socialdemokratske stranke zahodne Evrope so danes podpre prizadevanja za razširitev evropske ekonomske skupnosti in za iskanje poti, ki bi omogočile pridružitve zahodnoevropskim nevtralnimi državami. Socialdemokratske stranke šestih držav, ki so članice Skupnega trga, pa hkrati zahtevajo, da razširitev Skupnega trga ne sme vplivati na značaj in notranjo moč evropske gospodarske skupnosti.

To je povedal predsednik zahodnonemške Socialdemokratske stranke Ollenhauer, ki se je vrnil iz Bruslja, kjer so predstavniki teh strank iz držav članic Evropske skupnega trga in iz Evropske svobodne trgovinske cone imeli posvetovanje. Iz Londona poročajo, da so poslanci v britanskem spodnjem domu na včerajšnji razpravi postavili šefu britanske delegacije na nedavnih razgovorih v Bruslju Heathu več vprašanj v zvezi z združevanjem zahodne Evrope. Laburistični predstavnik Wilson je med drugim poudaril, da je parlament lažni avgusta pooblastil vlado, da se pogaja o gospodarskem združevanju, da pa ne sme prevzemati nobenih političnih obveznosti.

Minister Heath na vprašanje ni direktno odgovoril, ker tudi britanska vlada trenutno ne ve, pri čem je. Po sestanku med Adenauerjem in de Gaullem prevladuje v

programi mednarodnega tehnološkega sodelovanja, ki jih izvajajo Združeni narodi, kakor tudi drugi medsebojni programi tehnične pomoči.
53. Tehnično strokovno izobraževanje in izobraževanje v upravljanju v državah v razvoju bi bilo treba izvajati s hitrostjo, ki bi znatno presegala hitrost, kakršno bi omogočevala njihova lastna finančna sredstva. Konferenca zato zahteva znatno povečanje fondov, ki jih nudijo Združeni narodi in napredne države za izobraževanje delovne sile.
54. Večje napore je treba vložiti v vključevanje znanstvenega raziskovalnega in tehnološkega razvoja s specifičnimi pogoji in potrebami držav v razvoju.
55. Konferenca priporoča ukrepe za povečanje izmenjave strokovnjakov in tehnikov med državami v razvoju, in med državami v razvoju in razvitimi državami.

VIII. PRIPOROČILA ZA NADALJNJE SODELOVANJE

64. Konferenca zahteva od svojega predsednika, naj njeno deklaracijo uradno dostavi vladam držav udeleženk, vladam drugih zainteresiranih držav in generalnim sekretarjem OZN, tako, da bo kot ločeno vprašanje na dnevnem redu 17. zasedanja Generalne skupščine OZN.

65. Konferenca poziva države udeleženke, naj bodo stalno v medsebojnih stikih glede vseh vprašanj, ki zadevajo izvajanje zaključkov te konference.

66. Kadar koli je primerljivo, je treba izvesti posebno posvetovanje, da bi zagotovili sodelovanje med državami udeleženkami pri podpiranju sklepov, doseženih v Kairu, na zasedanju Generalne skupščine OZN in na sestankih drugih mednarodnih agencij.

67. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
68. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

69. Konferenca poziva države v razvoju, naj tesno sodelujejo, da bi zagotovile gospodarski razvoj in okrepitev miru med narodi.
Konferenca želi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo in iskreno hvaležnost Njegovim ekscelencijam predsedniku Gamalu Abdelu Naserju za njegov pozdravni govor, ki inspirira, in za zanimanje, ki ga je pokazal za delo in uspeh konference.
Konferenca želi izraziti priznanje vlad in ljudstvu ZAR in se zahvaliti za toplo gostoljubnost in dobrodošlico, ki jo je bila deležna med svojim delom.
Konferenca želi prav tako izraziti iskreno hvaležnost Abdul Monemu el Kajsinju za njegovo spretno in modro vodstvo kot predsednika konference.

70. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
71. Konferenca pozdravlja cilje »Desetletja razvoja OZN« in zahteva sprejem primerljivih ukrepov za izvajanje teh ciljev, meni, da mora biti dejavnost gospodarskega in socialnega sveta OZN v tem oziru še posebej okrepljena, in priporoča državam udeleženkam, naj učinkovito sodelujejo z namenom, da bi dosegli zastavljene cilje.
72. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije v korist držav v razvoju, vključujoč s tem tudi možnost ustanovitve agencije za znanost in tehnologijo, za pospešitev tehnološkega napredka in

73. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
74. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
75. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.
76. Kadar koli je primerljivo, je treba izvesti posebno posvetovanje, da bi zagotovili sodelovanje med državami udeleženkami pri podpiranju sklepov, doseženih v Kairu, na zasedanju Generalne skupščine OZN in na sestankih drugih mednarodnih agencij.

77. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
78. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

79. Konferenca poziva države v razvoju, naj tesno sodelujejo, da bi zagotovile gospodarski razvoj in okrepitev miru med narodi.
Konferenca želi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo in iskreno hvaležnost Njegovim ekscelencijam predsedniku Gamalu Abdelu Naserju za njegov pozdravni govor, ki inspirira, in za zanimanje, ki ga je pokazal za delo in uspeh konference.
Konferenca želi izraziti priznanje vlad in ljudstvu ZAR in se zahvaliti za toplo gostoljubnost in dobrodošlico, ki jo je bila deležna med svojim delom.
Konferenca želi prav tako izraziti iskreno hvaležnost Abdul Monemu el Kajsinju za njegovo spretno in modro vodstvo kot predsednika konference.

80. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
81. Konferenca pozdravlja cilje »Desetletja razvoja OZN« in zahteva sprejem primerljivih ukrepov za izvajanje teh ciljev, meni, da mora biti dejavnost gospodarskega in socialnega sveta OZN v tem oziru še posebej okrepljena, in priporoča državam udeleženkam, naj učinkovito sodelujejo z namenom, da bi dosegli zastavljene cilje.
82. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije v korist držav v razvoju, vključujoč s tem tudi možnost ustanovitve agencije za znanost in tehnologijo, za pospešitev tehnološkega napredka in

83. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
84. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
85. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

86. Kadar koli je primerljivo, je treba izvesti posebno posvetovanje, da bi zagotovili sodelovanje med državami udeleženkami pri podpiranju sklepov, doseženih v Kairu, na zasedanju Generalne skupščine OZN in na sestankih drugih mednarodnih agencij.

87. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
88. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

89. Konferenca poziva države v razvoju, naj tesno sodelujejo, da bi zagotovile gospodarski razvoj in okrepitev miru med narodi.
Konferenca želi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo in iskreno hvaležnost Njegovim ekscelencijam predsedniku Gamalu Abdelu Naserju za njegov pozdravni govor, ki inspirira, in za zanimanje, ki ga je pokazal za delo in uspeh konference.
Konferenca želi izraziti priznanje vlad in ljudstvu ZAR in se zahvaliti za toplo gostoljubnost in dobrodošlico, ki jo je bila deležna med svojim delom.
Konferenca želi prav tako izraziti iskreno hvaležnost Abdul Monemu el Kajsinju za njegovo spretno in modro vodstvo kot predsednika konference.

90. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
91. Konferenca pozdravlja cilje »Desetletja razvoja OZN« in zahteva sprejem primerljivih ukrepov za izvajanje teh ciljev, meni, da mora biti dejavnost gospodarskega in socialnega sveta OZN v tem oziru še posebej okrepljena, in priporoča državam udeleženkam, naj učinkovito sodelujejo z namenom, da bi dosegli zastavljene cilje.
92. Konferenca priporoča, naj države udeleženke v celoti izkoristijo blazinjo konferenco OZN o uporabi znanosti in tehnologije v korist držav v razvoju, vključujoč s tem tudi možnost ustanovitve agencije za znanost in tehnologijo, za pospešitev tehnološkega napredka in

93. Konferenca priporoča, naj dnevni red mednarodne gospodarske konference zajame vsa najvažnejša vprašanja, ki se nanašajo na mednarodno trgovino, na trgovino z osnovnimi proizvodi in na gospodarske odnose med državami v razvoju in razvitimi državami.
94. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
95. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

96. Kadar koli je primerljivo, je treba izvesti posebno posvetovanje, da bi zagotovili sodelovanje med državami udeleženkami pri podpiranju sklepov, doseženih v Kairu, na zasedanju Generalne skupščine OZN in na sestankih drugih mednarodnih agencij.

97. Da bi zagotovile učinkovito kontinuiteto svojih gospodarskih prizadevanj, so se države udeleženke sporazumele, da bodo sklicevale sestanke, seminarje, skupine strokovnjakov in konference, ki bodo pospeševale cilje razvoja držav v razvoju, kakor tudi zagotavljanje pravičnega, enakopravnega gospodarskega sodelovanja med vsemi državami.
98. Glede predlagane svetovne trgovinske konference OZN je treba začeti z medsebojnimi posvetovanji in proučevanji, da bi zagotovili pravilno razlagalo stališče v razvoju na konferenci.

99. Konferenca poziva države v razvoju, naj tesno sodelujejo, da bi zagotovile gospodarski razvoj in okrepitev miru med narodi.
Konferenca želi izraziti svojo najtoplejšo zahvalo in iskreno hvaležnost Njegovim ekscelencijam predsedniku Gamalu Abdelu Naserju za njegov pozdravni govor, ki inspirira, in za zanimanje, ki ga je pokazal za delo in uspeh konference.
Konferenca želi izraziti priznanje vlad in ljudstvu ZAR in se zahvaliti za toplo gostoljubnost in dobrodošlico, ki jo je bila deležna med svojim delom.
Konferenca želi prav tako izraziti iskreno hvaležnost Abdul Monemu el Kajsinju za njegovo spretno in modro vodstvo kot predsednika kon

pisma bravcev

Pogrešam slovar tujk

Tovariš urednik, že nekaj let obiskujemo v knjižarnah nov, obsežen slovar tujk, ki ga menda pripravljajo Cankarjeva založba. Po takem slovarju je veliko povpraševanje in bi rad vedel, kdaj bo izšel. Novi pravopis po mojem le za silo nadomešča tak slovar, ker na kratko razlaga le najvažnejše tujke, mnogokrat pa navaja le njihovo pravopisno podobo brez razlag.

Ker že dolga leta ni na trgu take knjige, bi želel, da bi slovar čimprej izšel.

Anton Klemenec, Poljskava 3

Pripis uredništva: Cankarjeva založba v Ljubljani je na zgornje pismo odgovorila, da v resnici namerava izdati obsežen slovar tujk in da je ta njen načrt star že nekaj let. Žal pa se ne priprave za izdajo te nadvse potrebne knjige kljub prizadevanju založbe iz tehničnih razlogov precej zavlekle. Zdal se le redakcija besedila blizu koncu, tako da bo mogoče poslati celotno delo v tiskarno predvidoma v začetku prihodnjega leta.

Neprijetnosti v avtobusu

Tovariš urednik, v ljubljanskem mestnem prometu se čestokrat dogajajo neprijetne stvari tudi zaradi sprevodnikov, ki morajo niso zmeraj dobre volje in morajo zato zaradi njih trpeti ljudje, ki niso ničesar krivi.

Opisal bom enega takšnih dogodkov, ki se je pripetil 17. VII. t. l. ob 23.15 v avtobusu z registracijo tablico LJ 179-35 na relaciji Ajdovščina-Višnja. Avtobus je odpeljal izpred kavarne Evropa ob 23.15. Sprevidnica, katere imena ne vem, je prodajala vozne listke. Ker pa je imela večina potnikov mesečne karte, je od vsakega po vrsti zahtevala, naj ji pokaže svojo mesečno karto. Očitno nerazpoložena je od nekaterih karto tudi po večkrat zahtevala. Svedela so se ljudje začeli razburjati, nekateri pa so se vedli prav tako neodgovorno kot sprevodnica in se začeli z njo šaliti. Zaradi tega se je sprevodnica na tretji postaji razjezila in ni hotela odpreti vrat, čeprav tukaj zmeraj

izstopi kaka polovica ljudi. Tako se je masčevala osem, morda zaradi enega, ki je prav tako napačno ravnal kot sama.

Se bolj smo bili presenečeni zaradi ravnanja dveh kontrolorjev istega podjetja v bližini remize. Nekateri potniki so se hoteli pritožiti zaradi tega neprijetnega dogodka, toda kontrolorja sta tako nečloveško postopala z ljudmi, kot da sploh nista zainteresirana za svojo službo. Čeprav nista vedela, za kaj gre, se je eden celo vulgarno izražal.

Zdi se mi, da se omenjeni uslužbenci ne zavedajo, da so oni zaradi nas in ne mi zaradi njih.

Takšnih in podobnih primerov je več, kaže pa, da nihče ne skrbi za to, da bi jih skušal odpraviti. Pomembno je le, da potnik plača, potem pa naj se vozi kakor ve in zna. Ne omenjam še n. pr. mater z otroki, ki se morajo večkrat z ostalimi potniki vred dretiti pri zadnjih vratih. Menim, da bi moral te in podobne stvari nekoč urejati.

Blagoje Djurić, Ljubljana, Aleševceva st. 7

Sprehajališče ali dirkališče?

Tovariš urednik, nič navedem ne bom povedal, če zapišem, da mnoga naša mesta po pravici zavidajo Ljubljani lepa sprehajališča v neposredni bližini mesta. Ljubljanci pa se te prednosti nasega mesta, kot kaže, ne zavedajo. Če bi se je namreč zavedali, se ne bi po tiolskih nasadih, ne bi po Rožniku in po Šišenskem hribu dogajalo to, kar se dogaja: izrazita sprehajalna pota so hkrati dirkališča za motorna vozila in za kole-sarje. O tem je dnevi tisk še večkrat pisal, ponovno smo brali o tem prav te dni, o tem je bilo ondan govor tudi na enem izmed zborov volivcev.

Ni dolgo tega, ko je malo manjkalo, da se ni pripetila na sprehajalni poti med Cankarjevim vrhom in goštinjo pod Rožnikom huda nesreča. Približno sredi te poti, ki je postala, kot rečeno, hkrati splošno uporabna cesta za vsa vozila, je oster ovinek. In tik za ovinkom je stala skupina

naših otrok, ko je priletel s Cankarjevega vrha avto. Poštenik ga je ustavil v zadnjem trenutku, komaj nekaj metrov od prestrašenih otrok. V ponedeljek pa so videli sprehajalci tudi na izrazito sprehajalni poti med Drenikovim in Cankarjevim vrhom zanimivo solo motociklistično dirko. Mlad, sila podjelen motociklist je dirkal, ležeč na motociklu. Sem in tja, ko da mu gre za svetovno premostitev.

Kolesarjenje po tiolskih nasadih pa je že tako vsakdanji pojav, da so sprehajalci skoraj prepričani, da je to v redu. Tu kolesarijo po potih in stezah po mili volji in se veselo zlate svobode.

Dvomim, da je še kje pod soncem mesto, kjer bi ustavili kolesarji, motociklisti in prav tako avtomobilisti tako veliko svobodo v pogledu dirkanja po sprehajalnih poteh, kakor jo uživajo v Ljubljani. Ljudje, ki radi hodijo v naravo in ki znajo ceniti prijetne sprehode, se sprašujejo, kako dolgo bo ta samovolja še trajala. Ali domo res čakali dolgi, da bo terjala človeško življenje? Kdor ne more priti na Rožnik ali na Šišenski hrib peš, naj ostane pod njima. In čemu so prav te dni posuli vsa rošniška sprehajališča z drobnim peskom? Menda ne motornim vozilom na ljubo?

Jože Zupančič, Ljubljana, Kersnikova 8

»Neupravičen predujem za telefon?«

Tovariš urednik, v pismu z gornjim naslovom (Delo 3. VII. t. l.) očita tovarišča Zvonka Krivec podjetju PTT v Celju, da nepravilno tolmači 3. tč. navodila za izvajanje uredbe o zavarovanju plačil, da navedena zahteva plačilo predjema, da tako zmanjšuje obratna sredstva naročnikov, da skratka zahteva plačilo za še neopranjene storitve.

Menimo, da so ti očitki neupravičeni. Za storitve v mesecu aprilu t. l. (ta mesec nazaj) zato, ker v računih za april ni bilo zahtevanih za predjeme) smo svojim naročnikom poslali račune v glavnem 18. in 19. maja, in sicer v skupnem znesku za 28,5 milijonov dinarjev. Prva plačila teh računov so prispela na naš bančni ra-

čun dne 21. maja, ko sta bila plačana blizu 2 milijona. Do 25. maja je bilo poravnanih skupaj 16 milijonov, do konca maja pa še nadaljnjih 11 milijonov. Ostanek, to je 1,5 milijona, je bil poslanih šele v juniju. Tako so torej poravnali naši naročniki svoje račune za april od 21. maja do 4. junija, kar pomeni, da je prišlo naše podjetje do svojih obratnih sredstev od 25 do 60 dni kasneje. Kdo je potem kakšen kreditiral iz svojih obratnih sredstev?

Ko so naši naročniki omenjenem obdobju poravnali svoje račune za izvršene TT storitve v mesecu aprilu, so izkoristili že naše storitve v razdobju od 1. maja dalje. Podobno je bilo tudi druge mesece. Ali ni bil tako knjigovodski servis pri skupnosti PTT podjetij LRS, ki obračunava kreditirane TT storitve za deset podjetij PTT v LRS, da bi bil likviden in da bi zavaroval plačila, ekonomsko primoran, da uvede predjem? To je storil pri istovrsti računov za izvršene storitve v mesecu maju. Te račune so celjski naročniki prejeli okoli 18. oziroma 19. junija.

Ta ukrep je večina naših naročnikov pravilno razumela. Trditve torej, da tu ne gre za nekako plačilo v naprej niti ne za zadržilo se neopranjenih storitev. Za kaj? Zato, ker je npr. celjski naročnik plačal dne 25. junija račun za izvršene storitve v maju, hkrati pa je s plačilom »predjema« istega dne samo poravnal že izvršene storitve od 1. do 25. junija.

Menimo torej, da tu ni samostojnega tolačenja, še tmeševane tretje točke. Vsebinska navedena točka izpusti v povprečju z vsaki predjem navedenimi pozitivnimi predpisi svojih fakultativnih značil, in to zaradi okoliščin, ki smo jih skušali obrazložiti.

Lahko pa bi kdo rekel, da bi morali naše račune, da praviti takoj konec meseca. Čeprav bi bilo to tehnično možno, bi še vedno ostalo upravljanje kreditiranja podjetij PTT svojim naročnikom za največ 40 in najmanj 10 dni. To upravljanje bo rešeno šele takrat, ko bo možno izslavljati račune vsak dan; to pa sedaj brez večjih investicij v mehanizacijo in kadre ni možno.

Podjetje za PTT promet Celje, Edvard Sepec, direktor

● RADLJE OB DRAVI RAZPRAVA O DELITVI CISTEGA DOHODKA

Na skupni seji obeh zborov Oblo Radlje ob Dravi so razpravljali o delu občinske komisije za razdeljevanje čistega dohodka. Komisija je pregledala dokumentacijo posameznih podjetij in ni ugotovila večjih nesorazmerij med najvišjimi in najnižjimi osebnimi dohodki ter med osebnimi dohodki in skladi. Nekaterim podjetjem so priporočili naj izboljšajo osebne dohodke najnižjim kategorijam delavcev in uslužbencev. Dimnikarsko podjetje je preneslo po nasvetu komisije 600.000 dinarjev iz sklada skupne porabe v poslovni sklad. Tudi v kmetijski zadruzi Podvelka so prenesli 3 milijone za osebne dohodke predvidenih sredstev na sklade. O svojem delu so poročali predstavniki zdravstvenega doma, veterinarske postaje komunalnega servisa, lekarn, čitalnice in nekaterih drugih zavodov. V razpravi so odborniki opozorili na potrebo po čimprejšanji kadrovske opremitve zdravstvene in predvsem zobozdravstvene službe.

M. K.

● ZIBIKA ODKRITJE GRANITNEGA SPOMENIKA

Šmarsko združenje borcev si je letos zadalo nalogo, da uredi še vsa preostala partizanska grobišča v občini in jih obeleži. Doslej so odkrili spomenike že v Podsedri, na Boču, na Ložnem pri Rogatcu in v Podčetrku ter obeležila na Vršanju in v Pristovici. V nedolgo bodo odkrili granitni spomenik še na grobišču 11 borcev v Zibiki. Zadnji spomenik pa bodo odkrili 9. septembra ob Šmarskem občinskem prazniku na grobišču v Lesičnem.

I.

● MURSKA SOBOTA PREUSMERJANJE BABIC

V okraju Murska Sobota imajo skupaj 43 babic, med katerimi vse niso za poslene vse delovni čas. V okrajnem merilu prideta na eno babico dva poroda mesečno in dva hima obisk na dan. Čim več no-sečno bo rodilo v bolnišnici, tem bolj bo treba misliti na usposabljanje babic za ustrezno preprečevanje dela na terenu. Pracentualno največ nosečnic iz murskosoboške in len-davške občine namreč rodi v bolnišnici.

-kom

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

ZELENAJADNA ENOLONČNICA, SIRCIOVE REZINE Enolončnica (za lonce na pritisk), do pol litra lučnega graha, madihen krošnik drozno narezanega stročnega fižola, dve ka, pol skodelice riža, 10 vles hamburgerne slanice, sol, zeleni peteršilj. Odkleno in oprano korenje se tesno zaprejo in kuhajo v kuhinjski mizici. Kuhano pa potresemo s sesekljanim peteršiljem, lahko tudi z naribanim sirom.

Sirciove rezine: po 15 dkg premešana masla (margarine), sircica in moka.

Maslo, sircica in moko zmešamo v testo. Delamo hitro, da se testo ne ohladi. Razvaljamo ga debelo. Razrežemo na rezine, položimo na pločevino, pomazemo z razmešanim rumenjakom in hitro sušimo v vroči pečici.

MARIBOR CELJE MURSKA SOBOTA VELENJE RAVNE PTUJ

V okviru izgradnje celotnega zdravilišča so v Radencih pred kratkim uredili tudi novo vremensko hišico, ki jo prikazuje slika. Foto: B. Sinko

Brežice z okolico vabijo

Poglavitna naloga gostincev je, da naravne in kulturne lepote svojega kraja povežejo z dobro postrežbo

Avtocesta Ljubljana-Zagreb je tudi brežičkim gostincem naravno ustvarjen gostinskih obratov. Marsikdo, ki danes obišče ta kraj in bližnjo okolico, turistično simpatičnost Brežic in okolice. Res je, da se ni vse tako, kot bi moralo biti oziroma kot bi si turist želel, vendar bo sčasoma in s še večjim prizadevanjem tudi to urejeno.

Na Catezu pri Brežicah je ob avtocesti poleg ben-cinske črpalke zgrajen lep urejen motel, ki je odprt dan in noč. Prekrasen je razgled s tega mesta proti Brežicam, Arturcu, Plescom do obronkov Hrvatskega Zagorja. Sprčo bližnje avtoceste bo tu v bližnji bodočnosti zgrajen še hotel ter weekend hišice z avtocampingom. Neda-leč od odcepa ležijo Catežke Toplice. Toplice, ki so bile modernizirane leta 1924, obsegajo tri zgradbe. Pripravljeni pa so načrti za sodobno ureditev Cateških Toplic z modernimi objekti ter odprtimi olimpijskim bazenom.

Krka s svojo slikovito okolico privablja številne kopalce. Zanje je poskrbljeno s številnimi gostinskimi obrati, ki nudijo kopalcem in turistom okrepčilo. Turistično-olepševalno

društvo, ki je uredilo kopalnice, bo določilo tudi parkirni prostor za avtomobile ter več campingov, nameravajo pa urediti še nekaj stojnic.

Freko dveh znamenitih mostov čez Krko in Savo vodi cesta v Brežice. Mesto je zelo ugodno letovišče za ljubitelje miru in vodnega športa. Zgodovinska znamenitost je sredi Brežic ležeči grad, ki je skozi stoletja delil usodo mesta. Grad je bil v zgodovinski preteklosti močno utrjen. Se danes so ohranjeni stiri-je vogalni obrambni stolpi iz srednje 16. stoletja. Strop glavnega stopnišča je bogato okrašen z iluzionistič-

nimi baročnimi freskami iz prve polovice 18. stoletja. V gradu je krasna viteška dvorana, poslikana s freskami, ki so še dobro ohranjene. V njem je sedaj muzej.

Kar zadeva gostinstvo, pa je v Brežicah nujno po-brejen hotel. Obstaja sicer 8 gostinskih obratov, ki so se v zadnjem času precej izboljšali, vendar repren-tančnega gostinskega obrata ni. Pripravljeni so načrti za gradnjo sodobnega gostinskega objekta.

Mimo vinorodnih Piscep pod romantično Orlico je znamenit starodavni bizeljski grad, ki stoji pod Kunšperkom nad Bizeljsko

vasjo. Na Bizeljskem obstajajo trije dobro urejeni gostinski obrati. Blizu te-če nova avtocesta Zagreb-Kumrovec, ki bo v doglednem času povezana preko Bizeljskega z Brežicami in dalje z avtocesto Ljubljana-Zagreb. Posebno znamenit je ribolov v Sotli, ki je tudi edina v tem kraju primerna za kopanje.

Med posebnimi zanimivostmi v bližini Brežic prite-vamo tudi grad Mokrice, ki je še zelo dobro ohranjen. V njem je bil baje zaprt Matija Gubec. Grad Mokrice je prijetno letovišče ter zelo močno turistično središče zlasti za bližnji Zagreb.

V. Z.

mi nikakor ne morejo urediti.

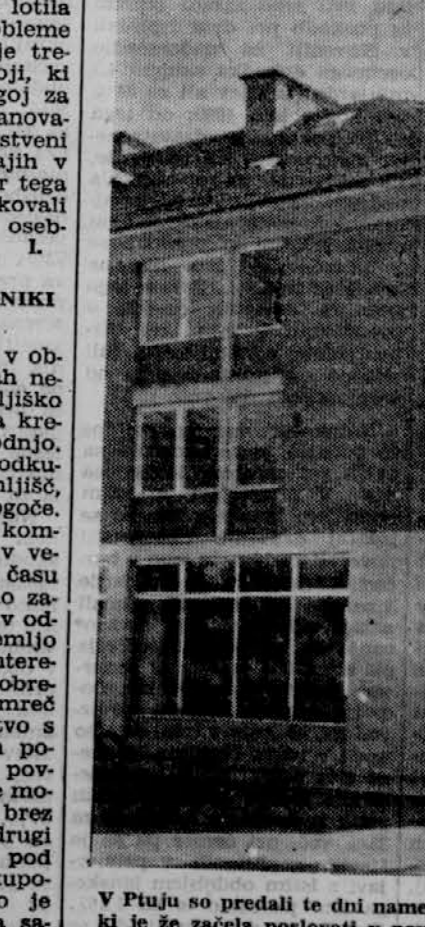
● LJUBNO OB SAVINJI DOBILI SO NOVO MOTORNO BRIZGALNO

Dejavnost članov gasilskega društva Ljubno ob Savinji se kaže mimo stalnega usposabljanja in tudi urjenja skrbi za čimboljšo tehnično opremo društva. Za lani so začeli zbirati sredstva za nakup nove motorne brizgalne, ki so jo pred dnevi slovesno izročili imenu. Brizgalna je veljala nekaj nad milijon dinarjev, sredstva pa so prispevali prebivalci sami in to v denarju in lesu. Slovesnost so združili tudi z občinsko gasilsko vajo, na kateri je sodelovalo več gasilskih društev iz moziške občine.

R. E.

● TUDI NA DOPUSTU JUTRANJK DELO

Naš fotozapisek

V Ptuj so predali te dni namenu poslojpe Narodne banke, ki je že začela poslovati v novih prostorih. Foto: B. S.

● GORNJA RADGONA FRED ZETVIJO

Na področju radgonske občine se je žetev zaradi deževnega, hladnega vremena za 10 do 14 dni zakasnila. Žetevjo jedena so začeli šele prejšnji teden. Zaradi neugodnega vremena bo pridelek v zasebnem sektorju na splošno srednji. V primeru z lanskim bo nekoliko nekoliko manjši, posebno tam, kjer so težke in mokre zemlje. Pričakujejo, da se bo pridelek pri kulturnejših žitih (visokorodni pšenici) sukal okrog 26 do 30, pri drugih pa 16 do 20 metriskih stotov na hektar. Na družbenih posevstvih bo pridelek glede na boljšo agrotehniko in večjo količino dodatnih gnojil neprimerno boljši in večji. Neugodno vreme je zlasti prizadelo riž, ki je bila v času dežja najbolj občutljiva.

Za žetev so pripravili kombajni in drugi žetveni stroji, ki bodo omogočili žetev in mlajev v pravem času. Na težkih in mokrih površinah se bo žetev nekoliko zavlekla, ker jo bodo morali opraviti z ročnimi stroji. Tako področja so predvsem v nekaterih delih Ščavnice, Radenc, Ivanjci in Vidma ob Ščavnici. Zelo prizadeta je ponekod tudi koruza. Sodiijo, da v nekaterih krajih ne bo do dozorela, če ne bo dovolj toplih in suhih dni.

Ika

ZA DAN VSTAJE

V radgonski občini bodo imele krajevne organizacije Zveze borcev na večer pred praznikom vstaje po vseh večjih krajih (Radenci, Apače, Vidma) proslave z govori, nastopi pevskih zborov in deklaracijami. Osvrednja proslava bo v Gor. Radgoni v nedeljo dopoldne. Pod pokroviteljstvom krajevne organizacije Zveze borcev bo na proslavi sodeloval pevski zbor upokojencev iz Maribora, ki bo priredil koncert borbenih, narodnih in umetnih pesmi. V Apačah bo krajevna organizacija Zveze borcev razvila svoj prapor, člani iz Vidma in Negove pa bodo taborniki ob Negovskem jezeru.

Ika

Sibenijski ladji Splošne plošče

bled je 10. julija priplul v Piran, od tod pa bo 29. julija odplul proti Splitu.

BOHINJ je v Buenos Airesu. BOVEC je 17. julija izplul iz Genove proti Marseillu, od tam pa naprej proti Južni Ameriki.

BELA KRAJINA je na Reiki. BIHAC je 18. julija priplul v Benfakcio.

DURKOVNIK naklada v Leningradu tovor za Italijo.

GORANKA je iz Bombaja izplula proti Cochinu in Madrasu.

GORENJSKA je v Kraljevi. GUNDULIC je 10. julija priplul na Reiko, od tod pa bo 21. julija odplul proti Bejrutu.

KOROŠAN je 16. aprila priplul v Longview, od tam pa se v Portland, Tacoma in Vancouver.

LJUBLJANA bo 30. julija odplula iz Sibenijski proti Zdanovu.

MARTIN KRPAN je 17. julija odplul z Reke proti Novemu Sadu, Pločam in Aleksandriji.

PIRAN je na Reiki, od tod pa bo odplul proti Hampton Roadu.

R. BOŠKOVIC je 14. julija plul skozi Panamski prekop na poti proti Savoni, kamor bo priplul 28. julija.

SILAVONJA bo 28. julija priplula v Jokohamo.

TRBOVLJE je 13. julija plula skozi Sueski prekop na poti proti Port Sudanu, Adenu in Karadju.

ZELENOGORA je 6. julija izplula iz Sorela proti Angliji, kjer bo pristala 28. julija.

Tudi na dopustu jutranjk DELO

Naš fotozapisek

V Ptuj so predali te dni namenu poslojpe Narodne banke, ki je že začela poslovati v novih prostorih. Foto: B. S.

TRAKTORJI NA ZASEBNIH TRAVNIKIH

Proizvodno sodelovanje zadrug z zasebnimi kmetovalci se od gnojenja travnikov z umetnimi gnojili širi tudi na druga dela pri pridelovanju sene, ki zagotavljajo večji pridelek. Za kosnjo na ravninskih travnikih zasebni kmetovalci radi naročajo traktor-kosilnice, seveda če zadrugi kolektivni ugetenje poleg del na lastnem posestvu kositi še njim. Kdor si hoče zagotoviti kosnjo z traktorsko kosilnico, mora skleniti pogodbo tudi o drugem sodelovanju pri pridelovanju kreme. Nekateri zasebniki pa si s pogodbami o proizvodnem sodelovanju zagotavljajo tudi prevoz sene s traktorjem, kot n. pr. tale, ki smo ga dobili na travniku pri Pernici. Zadruga dobi za svoj delež pri takšnem sodelovanju najpogosteje pitano živino, od nekaterih pa tudi kremo.

Foto: Petek

Proučitev perspektivnih potreb

Na nedavni seji mestnega sveta so razpravljali o številnih perečih problemih, ki jih čutijo prebivalci Maribora

Med drugim so poslušali poročila komisije za ugotovitve potreb mesta Maribora glede dobave daljinskega plina iz Energokombinata Velenje. Komisija je analizirala perspektivne potrebe po tem plinu in ugotovila, da kažejo gospodarske organizacije izredno zanimanje za ureditve te zamisli. Analize so namreč pokazale, da je uporaba daljinskega plina veliko cenejša kot električni tok, trda goriva ali plin butan-propan. Sedanja plinarna lahko letno proizvede okrog 2 milijona m³ plina, medtem ko bi znašale potrebe že v letu 1985 29.340.000 m³ plina za tehnološke potrebe in še dodatnih 6 milijonov kubičnih metrov za ogrevanje. Ta številka se povzpne leta 1970 na nad 60 milijonov in leta 1980 na okrog 80 milijonov m³ plina. Mariborska plinarna ima že potrjen investicijski program za rekonstrukcijo, ki predvideva preusmeri-

tev proizvodnje in podvojitve današnje proizvodnje. Na seji so sklenili, da bodo zahtevali od poslovnega združenja Energokombinata in od pristojnih republiknih činitelev zagotovilo glede rokov izgradnje Energokombinata, položitve obovozdov in dejanskih možnosti za porabo daljinskega plina. Ugotovili so, da so na primer stanovanjske ose maseje na Gospodarski cesti ngradih brez plinskih priključkov. Tudi v občini Tabor gradijo stanovanjske bloke, v katerih tudi za okrog 900 stanovanj niso predvideli možnosti za priključek na plin. Poudarili so, da so v tovarni TOBI v Bistrici pri Mariboru že začeli izdelovati kombinirane električno-plinske štedilnike. Instalacija plina za vsako stanje povisa stroške po izjavah na seji mestnega sveta za okrog 25.000 do 30.000 dinarjev.

Prav tako so člani Mestnega

sveta razpravljali o gradnji moderne polavtomatizirane pekarnice, ki jo občani zelo pogrešajo. Skupni investicijski stroški izgradnje znašajo po predračunu 370 milijonov dinarjev. Okrog 100 milijonov dinarjev bo prispeval kolektiv podjetja »Min-tenline« iz svojih sredstev. Strojno opremo so že naročili ter imajo projekte v reviziji. Računajo, da bo nova pekarna začela obratovati že ob koncu leta 1963, če bodo pravčasno zagotovili še manjkajoča sredstva. Po sklepu mestnega sveta bodo posamezne mestne občine našle kredit za manjkajoča sredstva in omogočile, da se to pomembno vprašanje črta z dnevnega reda.

Na seji Mestnega sveta so razpravljali tudi o preskrbi vode z mescim in mesnimi izdelki ter o potrebi, da se čimprej modernizirajo sredstva PTT na področju mesta. Prav tako so pregledali tro-mesečni plan investicijskega

negovodov in dali soglasje k sklepu DS tega podjetja o izdatkih za službeno obliko in obfuev za leto 1963 z nekaterimi manjšimi pripombami, ki jih je dal inšpekcijska služba. O nekaterih teh perečih problemih bomo še podrobneje poročali.

-Jan

Načrti za razvoj Kaira

Kairski guverner Salah el Desuki je na tiskovni konferenci povedal, da bodo precej pozornosti posvetili nadaljnjemu razvoju glavnega mesta ZAR, zlasti pa razvoju prosvete, zdravstva, urejanja socialnih vprašanj in razvoju mladine. V te namene so določili tudi precej proračunskih sredstev. Vse potrebno pozornost bodo po ministrovih besedah posvetili tudi ohranitvi zgodovinskih in starih delov mesta ter gradnji novih stanovanjskih četrti, z več kot 15.000 stanovanj. V načrtu imajo tudi gradnjo podzemeljske železnice v dolžini 12 km, kar bo stalo 18 milijonov funtov.

Tri tisoč ton tabaka več

Po oceni vladnih strokovnjakov bodo v Indoneziji pridelali letos približno 83.000 ton tabaka, kar je več kot 3000 ton nad lanskega letnega proizvodnjo. Indonezijski tabak je znan po svetu zaradi svoje kakovosti, zlasti primeren pa je za cigare. Indonezijska izvažna banka predvsem v zahodnoevropske države.

Novi tovarni pri Dar es Salamu

V bližini Dar es Salama bodo zgradili dva nova velika industrijska objekta — tovarni stekla in cimenta. Pri teh, kot tudi pri ostalih planiranih investicijah, računa Tanganjika na finančno pomoč iz tujine.

Tanganjikijska vlada je sklenila osnovati trgovsko industrijsko posvetovalno upravo, ki bo koordinirala interese vlade in tujih investitorjev. Minister za industrijo in trgovino Kahama je izjavil, da ima Tanganjika odlične pogoje za razvoj.

Minister Kahama bo kmalu obiskal Daljni vzhod, kjer se bo razgovarjal z japonskimi industrijci. Obiskal bo tudi Pakistan, Hongkong ter Veliko Britanijo. Namen njegovih potovanj je vzbuditi zanimanje tujine za gospodarski razvoj Tanganjike.

Francosko-maroški sporazum

V Rabatu se bila od 9. do 16. julija francosko-maroški pogajanja o povečanju trgovinske menjave med obema državama. Pred temi pogajanjima sta maroška in francoska delegacija sklenili v Parizu sporazum o sodelovanju na finančnem, tehničnem, gospodarskem in kulturnem področju.

Med razgovori, ki so se končali včeraj, je francoska stran potrdila, da namerava nadaljevati s carinsko politiko glede maroškega blaga, s katero bodo omogočili večji obseg izvoza maroškega blaga na francoski trg. V sporočilu, ki ga je sinoči objavilo maroško zunanje ministrstvo, je rečeno, da bo tudi Maroko v istem duhu razumevanja zlasti proučil probleme v zvezi z uvozom nekaterih francoskih izdelkov v Maroko.

Nacistična organizacija prepovedana

Zahodnonemški ministrstvo za notranje zadeve je predvčeršnjem prepovedalo neonacistično organizacijo »Zveza patriotske mladine (Bund Vaterländischer Jugend)«. Organizacija je stela nekaj 100 članov od 10 do 20 let starosti.

Indonezijski izvoz niklja in boksita

Letos bodo v Indoneziji nakopali približno 20.000 ton nikljeve rude. Lani je znašala proizvodnja te rude približno 12.000 ton, medtem ko leto prej sploh niso izkoriščali bogatih ležišč na otoku Celebes. Zanimljivo je, da Indonezijska vlada proučuje hkrati, kakšno so možnosti za nadaljnjo razširitev proizvodnje in gradnjo lastnih naprav za predelavo rude. Po mnenju strokovnjakov ima Indonezijska zelo bogata nahajališča niklja, zlasti na otoku Celebesu. Od znanih nahajališč na tem otoku izkoriščajo doslej le manjši del.

Hkrati namerava Indonezijska letos povečati proizvodnjo boksita na 550.000 ton, kar je za približno 150.000 ton več kot lani. Tudi boksit izvažajo v glavnem na Japonsko. Zaradi velikanskih ležišč boksita je Indonezijska v osemletnem planu za splošni razvoj predvidela tudi gradnjo aluminijaste industrije. Indonezijska ima vse pogoje za to industrijo, saj bi bilo mogoče v bližini boksitnih nahajališč zgraditi naprave za proizvodnjo električne energije.

JUŽNA RODEZIJA

»Pomagaj si sam« ali šola za črne otroke

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

DAR ES SALAM, julija. Pred dvema mesecema so v predmestju Salisbury, tako imenovanem Highfieldu ustanovili novo osnovno šolo. Nad šolo je velik napis »Pomagaj si sam«. Tu se začne zgodba o afriških otrocih iz Južne Rodezije in o odločitvi njihovih staršev ter afriških učiteljev, da presejajo verigo rase diskriminacije v trdnjavi Roya Welenskaga.

V predmestju Salisbury živi na tisoče afriških družin v revnih podrtjih. Čeprav je njihovo življenje kaj žalostno, saj zaslužijo komaj za golo življenje, vendarle niso ranljivi, ker imajo v mislih prihodnost in usodo svojih otrok. Kajti Južna Rodezija noče kar naprej trpeti pod vladno rasista Welenskaga. Nekega dne bodo padle črne-bele pregrade, ki so zaenkrat še vsakdanjost Afričanov. Kaj bo z otroki svobodnih Afričanov čez dve ali tri leta? O tem premišlujejo starši in politiki stranke Joshua Nkomo — ZAPU. Ko bo Južna Rodezija postala neodvisna država in ko bodo odšli tujci, bodo na njihova mesta v upravi, trgovini, prostoru in drugod priliči mladi Afričani, tisti dečki, ki letajo sedaj ostrženi na balin po umazanih predmestnih ulicah.

Da bi se vse to res zgodilo, je treba marsikaj storiti že sedaj, kajti čas hitro mineva. Prihodnost te bogate in lepe dežele bo pripadala tistim, ki so sedaj zatirani. Uradne oblasti, to se pravi diktatorski organi Welenskaga, so omejili ali prepovedali odpiranje šol v afriških četrtih. Tako je v Highfieldu ostalo brez šole 1600 fantov in deklet. Afriški predstavniki so zahtevali od oblasti, naj bi odprle nove šole. Na tisoče otrok križari po Salisburyju ter prosjači za banano ali kosček kruha.

Na odgovor je bilo treba dolgo čakati, in kot je bilo pričakovati, se je odgovor končno glasil, da pač ni dovolj sredstev za takšno šolo. Za črne otroke torej v domovini ni bilo denarja. Tako so govorili že od nekdaj, tako so tudi delali. Toda njihovi očeti, ki so tudi sami odrasli v revščini, zatiranju in prisilnem neznanju, so našli izhod. Nekdo je predlagal: »Najdimo se samke.

Nekega dne so se starši in otroci napotili proti občini, kjer so zahtevali pojasnilo. Policija je poslala okrepitve in blokirala vse poti, ki vodijo proti občini. Ljudje so obšli blokado in prišli do

»trdnjave« preko polj, zakaj množico, željno znanja, ni mogel nihče zaustaviti.

Mestni očetje si niso vedeli pomagati. Niso imeli nikakršne izbire. »Če že ravno želite, pa odprite prosim šole, kakor veste in znate. Mi vam ne moremo pomagati.« Kljub vsemu, tudi to je za dostavilo. Celotno ta prišljeni »blagoslov« je za ljudi nekaj pomenil.

Čeprav so črni imeli dovoljenje, so bile vendar državne blaginje za njih zaprte. Šole pa, kot vemo, se ne odpirajo same od sebe. Toda znova je zmagala vztrajnost, ki je značilna za vse ravnanje teh ljudi, ki nečejo biti več sužnji. To je vztrajnost, ki zahteva, naj bi njihovi otroci živeli bolje od staršev.

Iz revnih črnih blaginj so zbrali nekaj denarja, ustanovili združenje samopomoči. Tako so s prostovoljnimi prispevki in šolsko takso zbrali približno 1.300 funtov. Denar so dobesedno iztisnili iz znajočih, revščine in pomanjkanja. Toda nič za to, saj je to njihov denar, ki je namenjen za njihove otroke. Končno bodo imeli svojo šolo, šolo za črne fantje in deklice. Ne bo se več zgodilo, da bi jih, kot je bilo to sredi letošnjega januarja, izgnali iz šole, in da bi nemotno gledali, kako beli otroci sami sede v šolskih klopih. Otroci sploh niso razumeli zakaj gre, zato so se vrnili nazaj v šolo in sedli po

leg belih otrok. Toda prišla je policija in jih izgnala brez milosti, brez obzira, podobno kot je izganjala in preganjala njihove očete z zborovanj, na katerih so zahtevali, da je treba ravnati z njimi kot z ljudmi. Druga dne so razžaljeni črni otroci prišli pred šolo z žepi, polnimi kamenja in razbili okna šole, ki je postala za njih pravo sovražno oporišče. Belci so seveda branili svoje pravice in metali na dečke solzalne bombe. Črni so se sicer umaknili, toda Highfields je bil na nogah. Starši so bili ogorčeni, vsak čas bi lahko prišlo do krvavih spopadov.

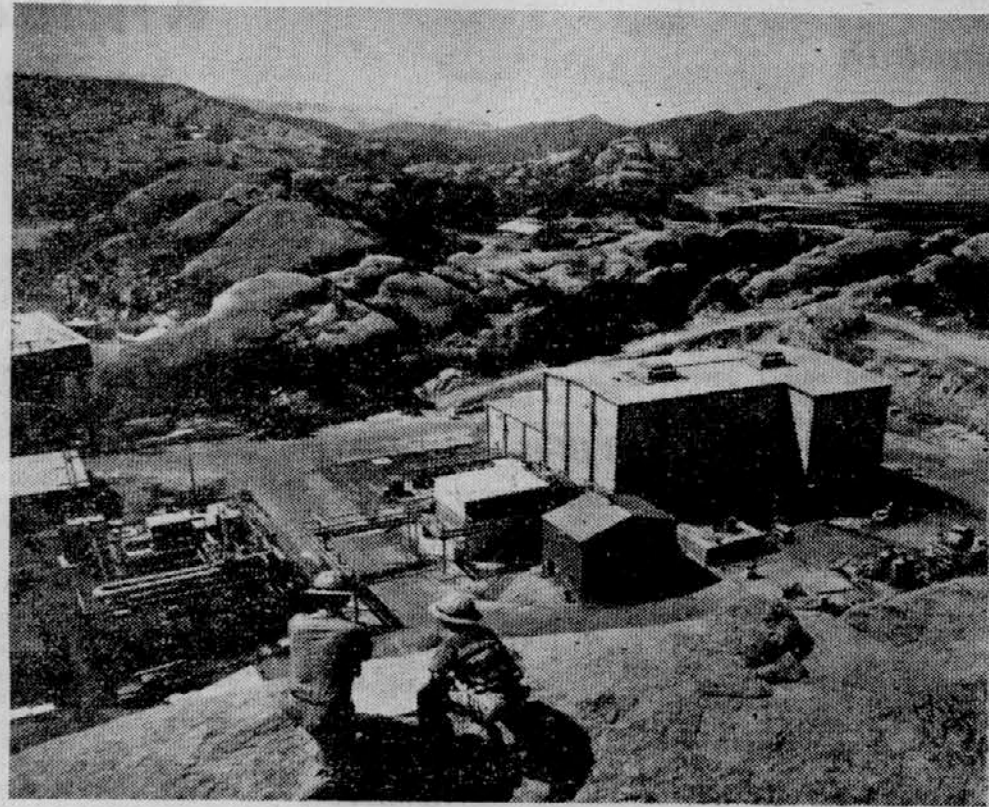
Sedaj stojijo v črni četrti Highfields njihova šola. Čeprav ni takšna kot tista v Salisburyju, pa je vendar namenjena črnim otrokom. Oblasti so morale končno dati nekaj denarja tudi za črne otroke. Učitelji so se zadovoljni. Sedaj jih je 38. S svojimi veselimi malčki so zelo zadovoljni. Čeprav so začeli pouk dva meseca pozneje kot na drugih šolah, je uspeh vendarle dober.

Afriška narodna unija Zimbabve, ki jo vodi Joshua Nkomo, je najbolj podprla bol highfieldskih staršev in otrok. Robert Mugabe, član OK stranke, je povedal resnico o izobrazbi črnih učiteljev. Vlada se hvali, da 85% vseh otrok obiskuje šole, vendar je to navadna laž. Resda začne veliko otrok hoditi v šolo, toda njihovo število se naglo zmanjšuje, v srazmerju s tem, kako otroci doraščajo. Tri četrtine jih odpade po zaključni triletni osnovni šoli. Število višjih osnovnih šol je omejeno. Od preostale tretjine otrok jih odpade v šestem razredu skoraj 90%. Sedmih šol za črne otroke torej ni.

Tako se šolajo črni otroci v Južni Rodeziji. Se tisto malo otrok, ki napravi razred ali dva, nima nikakršnega upanja, da bi se kje zaposlilo. Znova se vračajo na ulice, kjer se zaposlijo kot čistilci čevljev, kot služabniki v hišah belcev ipd. Mnogi delajo tudi na farmah belih lastnikov, kjer so zelo slabo plačani. V Salisburyju kar milijoni mladih črncev in črnk, ki dan za dnem potepajo po čakajo, da bi jih kdo poklical na delo. Pripravljajo se storiti karkoli, samo da bi kaj zaslužili.

Problem šolanja črnih otrok v Južni Rodeziji vztrajno trka na vrata. Primer highfieldske šole vsenoj ne kaj pomeni, saj kaže pot in krepi zaupanje v lastne sile. To pa je v Južni Rodeziji dokaj pomembno.

Veljko Kocov

REAKTOR V BLIZINI LOS ANGELOSA. Proizvajal bo električno energijo za Nebrasko.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Miroljubni atomi v povojih

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

WASHINGTON, julija. V ZDA se zdalec niso izpolnili vseh obljub, češ da bo kmalu dovolj atomske energije za miroljubne namene. Že od decembra leta 1951, ko je eksperimentalni atomski reaktor v državi Idaho proizvedel električno energijo za bližnja gospodinjstva, so govorili o tem, da je napočil čas, ko bodo atomske energije uporabili v miroljubne namene. Toda kljub večletnemu preizkušanju in raziskovanju v državnih inštitutih in v laboratorijski zasebne industrije znanstveniki še zmeraj ne morejo dati objavljenih cenjene električne energije iz atomskih central.

Kalorične elektrarne na premog in nafto ter hidrocentrale so še zmeraj rentabilnejše od jedrskih reaktorjev. Po več kot desetletnem delu je zmogljivost proizvodnje komercialne električne energije iz atomskih reaktorjev še zmeraj v razmerju 2:1000, če jo primerjamo s skupno zmogljivostjo ZDA. Računajo, da bodo v najboljšem primeru potrebovali še 15 do 20 let, da bi v ZDA zgradili atomsko centralo, ki bi proizvajala cenejšo električno energijo, kot jo proizvajajo klasične elektrarne.

Toda politiki se nadaljujejo in ker so zadnja leta ti poskusi v glavnem usmerjeni na uporabo atomske energije za programe vesoljskih poletov, izražajo precej spornja v prihodnosti atomskih elektrarn central. Od prototipa jedrske elektrarne centrala, ki so jo leta 1957 zgradili v Shippingportu, pa do najnovejših atomske centrala v mestu Rowe, ki je začela obratovati pred dvema letoma, so dokaj pocenili proizvodnjo električne energije v atomskih reaktorjih. Vlada agencija za atomsko energijo ima v načrtu, da bi zgradila atomske centrala tam, kjer je gorivo najdražje, zlasti v Kaliforniji. Skušali so dokazati, da bodo atomske centrala na teh področjih lahko že v petih ali šestih letih uspešno konkurirale konvencionalnim elektrarnic centralam. Precej upanja vzbujata zlasti dve večji jedrski centrali, ena

ker so industrijska podjetja resno dvomila v koristnost takšnih atomskih central. Vlada porabi na leto povprečno 200 milijonov dolarjev za programe atomskih raziskav in mnogi se vprašujejo, ali se načrti za miroljubno izkoriščanje atomske energije sploh izplačajo. Toda vlada in Kongres sta za nadaljevanje omenjenih raziskav.

Na zahtevo Bele hiše mora vladna agencija predložiti nove okvirne programe tudi za potrebe domače potrošnje in za izvoz. Voditelji agencije izjavljajo, da se je jedrska industrija razvila ravno v vajali cenjejšo električno energijo kot klasične elektrarne. Za gradnjo takšne centrala blizu San Franciscu predvidajo 63 milijonov dolarjev. Kapaciteta te elektrarne bi bila 325.000 kWh električne energije. Druga podobna centrala naj bi proizvedla na leto 375.000 kWh električne energije. Raziskovanja so pokazala, da je mogoče atomsko gorivo uporabljati tri in pol do štiri leta.

Obe centrali naj bi začeli s proizvodnjo leta 1965. Funkcionarji vladne agencije menijo, da bo rentabilnost teh central stimulirala zasebna združenja, da bi zgradila atomske reaktorje predvsem tam, kjer je klasično gorivo dražje.

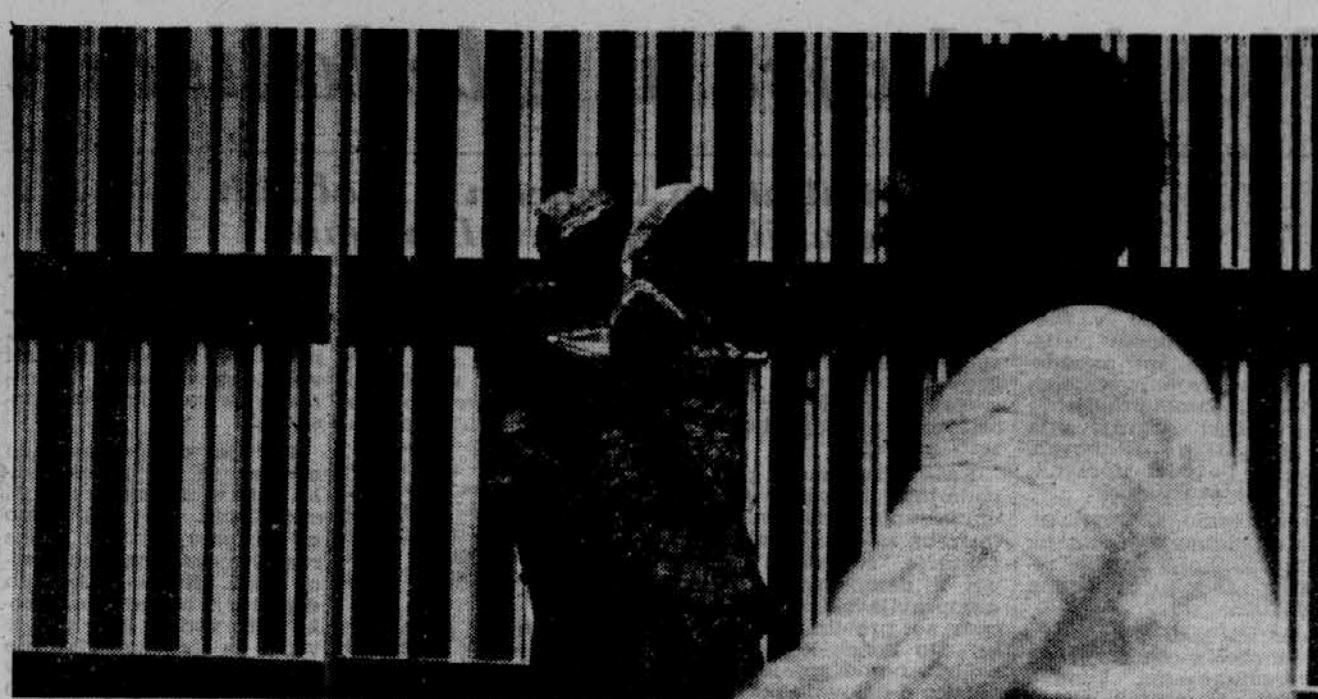
Dolgoročni program agencije za atomsko energijo predvideva cenjejšo električno energijo iz atomov tudi na področjih, kjer je na voljo dovolj premoga in nafte in kjer so ugodni pogoji za gradnjo hidrocentral. Vendar pa zaradi proračunskih vzrokov še niso začeli uresničevati tega načrta v Kaliforniji. Pred tremi meseci je predsednik Kennedy naložil agenciji, naj podrobno analizira, kakšne so potrebe po jedrski energiji in njeni prihodnji uporabi v komercialne namene. Kennedy je zahteval podrobno analizo tudi zategadelj,

še zmeraj deluje. Kljub temu, da je že 5-tisočkrat obkrožil Zemljo, še zmeraj preskrbuje z elektriko energijo dva radijska oddajnika in druge instrumente v satelitu. Drugi jedrski generator, ki so ga poslali v vsejmirje novembra lani, prav tako deluje. Po izjavi predsednika te vladne institucije dr. Seaborga je jedrska energija nenavadno pomembna za programe vesoljskih raziskovanj. Vesoljske ladje prihodnosti bodo izrabljale energijo iz atomskih central. Hkrati pa poljskajo tudi, kako bi uporabili jedrsko energijo kot pogonsko silo za lansiranje vesoljskih raket.

L. Majić

ALŽIRKE OB PRAZNOVANJU NEODVISNOSTI. Težave so se začele prav tedaj...

NA ULICI SALISBURYA. Črni pred moderno palačo.

»Nepotrebna kriza«

Alžirska kriza, da tako imenujemo nesoglasja v FLN in vse, kar je s tem v zvezi, dobavi za zunanji svet jasnejše oblike, ker so vse prizadete strani v glavnem pojasnile svoja stališča, pa tudi označile pot, ki po njihovem vodi k izgladitvi teh nesoglasij. Zato bo vsekakor zanimiv tudi članek, ki ga je objavilo centralno glasilo FLN »El Moudjahid« pod naslovom »Nepotrebna kriza«. Članek posreduje v celoti:

»Od 3. julija naprej je Alžirija neodvisna in suverena država. Dogodek je praznovan ves svet z upanjem in zadovoljstvom. Alžirsko ljudstvo je praznovalo osvoboditev kot se spodobi — z navdušenjem, silno radostjo in s spojinostjo naroda, ki ima za seboj krute preizkušnje in ki se pripravlja, da se bo razumno srečal s svojimi prihodnostjo.

Prišlo je že v skupno zavest, da se bodo z doseženo neodvisnostjo začele resne težave. Kar zadeva Alžirijo, so te težave dvojne.

Za prve smo vedeli, ker izvirajo iz prehoda s kolonialnega sistema na neodvisnost. Druge, povsem ne predvidene težave, so prav tako resne in v tem trenutku nevarnejše, ker lahko razcepijo in zapletejo ureditev kolonializma.

Obravnavali bomo drugo vrsto težav. Začele so se v trenutku, ko je ljudstvo praznovalo svojo osvoboditev. Zato ne smemo niti zmanjševati niti pretiravati njihovega pomena. Kakšna je prava prava narava teh problemov? Gre za notranjo krizo v vladi, ki grozi, da se bo razširila ne le na vso FLN, marveč tudi na ves narod. Konflikt v vladi ni besedno zasnovan na strogo določenih ideoloških in političnih razločkih. Svoje globoke vzroke ima v ideološki in organizacijski praznini in pomanjkljivosti FLN, ki sta se sčasoma še poslabšali. Te slabosti so bile zelo resno analizirane v osnutku programa, ki ga je maja in junija leta 1962 obravnavala Nacionalna svet alžirske revolucije. To delo pri tolačenju in pojasnjanju je nujno terjalo organskih sprememb v aparatu FLN, in njeno spreminjanje v množično stranko. Ugodno je bilo, ker se je k tem pomankljivostim, ki so se nakopičile med nesmisleno vojno, v kateri so sodelovali in bile zaposlene vse sile, pridružila še vrsta subjektivnih vzrokov, osebnosti in metod.

Ce bi se spopad spremeni v nekašno politično težnjo, kar bi se poglabljalo ne spopadom, bi bilo nevarno o njem sistematično teoretizirati in ga spreminjati v načelni spopad. Zahodno časopisje se že dolgo časa ukvarja s »filma in krize« in meša zraven senzacionalno ter laži. Na to se ne nameravamo ozirati, da bi s tem še poglabil prepri. Bolje je, če razišemo dejstva.

1. Vzrok tej krizi ni nikakršna opozicija ideološkega značaja, ker je Nacionalni svet alžirske revolucije na svoji zadnji seji soglasno sprejel načrt za nadaljnjo smer in program FLN.

Najpomembnejše je torej zatreti kakršnokoli zmedenost, ki bi lahko z nepravilnim preudiciranjem škodovala revoluciji. Ni res, da nekateri bratje izjemno posebej revolucijo in da ji drugi obračajo hrbet ali se bojijo proti njej. Ne točno je trditi, da so eni slabši patrioti od drugih.

Prav tako ni res, da zahtevajo eni likvidacijo alžirskih osvobodilnih vojske in zadušitev revolucije, drugi pa hočejo vsiliti svojo diktaturo in otropati narod zmagati.

In končno je napačno samovoljno razločevati med tako imenovanimi pristasi sekularnega in nazadnjaškega nacionalizma in pristasi socialističnega režima. Resnici na ljubo je tudi treba povedati, da so zlonamerne tvrditve, ki ga je francosko časopisje pridno razširja, ko govori o dejstvih — vzrokih, ki jih ne pozna v prid tem proti drugim voditeljem, čeprav jim bistvo naše nacionalne stvarnosti za to ne daje prave.

Ne izključujemo možnosti, da bi se v prihodnosti lahko pojavili razločki ideološke narave, razločki s katerimi se bodo ostro potrdile napredne težnje enih in drugih. — V prihodnosti programa socialistične usmeritve, ki ga je sprejela FLN in ki bo postavil na preizkušnjo sedanje pa tudi jutranje voditelje, je nezrelo govoriti o ideološkem spopadu.

2. V praktični politiki ni razločkov. Francosko časopisje meni, da so med drugim vzrok za spopad evanjski sporazumi. — Toda ves svet ve, da so organi revolucije sprejeli te sporazume in da jih je sprejel tudi narod. Da bi jih natančno izanaliziral, je moral alžirski narod v treh mesecih preučiti celo najhujše preizkušnje in žrtvovati pomembne človeške žrtve zaradi zločinskih dejanstev OAS.

3. Končno, kriza ni izbruhnila zaradi taktičnih razločkov v izbiri revolucionarne akcije spritve nekaterih problemov. Treba je poudariti, da so nekateri časopisi v realizmu »enih« in v nepomirljivosti »drugih« odpirali razlike, in da to še zmeraj delajo, razlike, ki bi lahko razcepile člane vlade ob navedenem uradnem

sporazumu z OAS. Bodi kakor že, gre za epizodo, ki sama po sebi ni tako nevarna kot so ji pozneje pripisovali v zvezi s krizo. Treba je povedati, da ne moremo govoriti o sporazumu med FLN in fašistično klico OAS. Kot smo pisali v tem časopisu, so za nas veljavni le evanjski sporazumi, ki nikakor niso mogli biti predmet naknadne revizije. Vsekakor je razvoj neugodnih posledic, ki bi moge izhajati iz te epizode, ali so se pozneje pokazale, zaustavila premišljena akcija vodstva.

Kriza, ki jo doživljamo, ni takšna narave, ko se je treba nujno opredeliti za eno ali drugo stran. Sicer za resnico in nacionalno disciplino terjala od vojakov in državljanov, naj se opredelijo in odločijo za stališče ne do osebnosti in občutkov, marveč po načelih in revolucionarnih idejah, ki pripadajo vsem.

Vse to je treba poudariti sprito možnosti, da bi vlada zaradi nacionalne avtoritete postala enotna, in to za vse člane vlade brez izjeme. Kar zadeva narod, je enoten. Naloga vseh odgovornih in vseh kadrov na vseh stopnjah je ohraniti to enotnost pred javnimi ali skrivnimi skupinami, pred priznanimi in nepriznanimi ambicijami. Ali je potrebno po tolikih letih vojne, žrtvah, preizkušnjih vseh vrst panjati državo v notranje boje, in usmeriti narod po zahtevah in načrtih klik, po osebnostih, ki razcepljajo in so antinacionalne. To ne bi pomenilo le uničenje pridobitev našega osvobodilnega boja, marveč bi paraliziralo tudi razvoj naše revolucije.

INDONEZIJA

Ukrepi za zboljšanje plačilne bilance

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

DJAKARTA, julija. — Indonezijska zunanjetrgovinska plačilna bilanca je pokazala lansko leto in v prvih mesecih letos v primerjavi s prejšnjimi leti določeno nazadovanje. Izboljšanje tega stanja je med glavnimi skrbmi indonezijske vlade, ter so zato napravili že precej korakov. V vladnih krogih so umirjeno optimistični, saj kar se tiče notranjih čimilitelj, na katere imajo več ali manj neposreden vpliv. Vendar težave prihajajo tudi od zunaj, tako da nanje Indonezijska ne more vplivati ter so za trajnejše rešive potrebni bolj vsestranski ukrepi.

Od zunanjih vplivov je najbolj neugoden razvoj cen na svetovnem tržišču za tisto vrsto blaga, ki ga Indonezijska izvažava, predvsem pa za kavčuk, kavo, čaj, palmovo olje in poper. Neugoden vpliv svetovnega tržišča je za Indonezijo še bolj občutljiv, ker je dežela predvsem izvoznik surovin, uvažava pa industrijske izdelke tako, da so razlike v cenah še večje.

Ko je pred nedavnim v parlamentu govoril o vprašanju plačilne bilance, je indonezijski minister Kartavidjaja

opozoril na negativne posledice ustvarjanja zaprtih tržišč in drugih gospodarskih inercialijskih skupin. Opozoril je tudi na vse večjo proizvodnjo sintetičnih surovin, s katerimi razvite industrijske dežele nadomeščajo svoje potrebe, ki so jih od sedaj krile iz indonezijskega izvoza.

Sodelovanje Indonezije na gospodarski konferenci razvijajočih se držav je eden od ukrepov in prizadevanj za izboljšanje omenjenega stanja. Zato je povsem razumljivo, da se je Indonezijska zavežala tudi za sklicanje svetovne gospodarske konference prihodnje leto, kjer bi razpravljali tudi o vprašanju, ki so zelo pereča za njeno gospodarstvo.

V sami državi so povečane potrebe ter vse večji uvoz potrošnega blaga iz razvitih dežel tista negativna vplja, ki tudi vpliva na zaostajanje zunanjetrgovinske plačilne bilance. Dežela, ki je v razvoju, ima še druge notranje gospodarske težave, med katere šteje tudi zmanjšanje kmetijske proizvodnje, iz česar sledi, da morajo sedaj uvažati tudi velike količine hrane. Lansko leto so začeli izvažati osemletni načrt splošnega razvoja, pri čemer so uvozili veliko strojev in opreme. Letos so napravili določene ukrepe za dvig kmetijske proizvodnje in tudi letina je boljša, tako da sodijo, da bodo dosegli z narčtom določeno povečanje izvoznega blaga s področja kmetijske proizvodnje.

Zavzemajo se tudi za izboljšanje kvalitete izvoznega blaga ter boljše organizacijo izvoza trgovine. Tudi prepo- ved uvoza luksuznega blaga, ki so jo uvedli v začetku leta, že kaže prve uspehe.

Davor Holjević

Novi odnosi v gledališčih

Pogovor s Smiljanom Samcem o stališčih in prizadevanjih v SNG v Ljubljani

Kako daleč so v Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani prizadevanja za uveljavljanje sistema dohodka, samoupravljanja in realnega nagrajevanja v gledaliških ustanovah, nam je povedal upravnik SNG Smiljan Samec:

Nekaj smo že preizkusili, v prihodnji sezoni pa bomo še bolj uveljavljali reformo; tako bo ta sezona preizkusna.

Izhajali smo s stališča, da reorganizacija ne more biti sama sebi namen, marveč naj odpravi slabosti dosedanjega administrativnega sistema. Pri pomembni naj, da smo gledališčniki sami prvi čutili negativne plati uradniškega sistema v gledališčih in si želeli sprememb.

V državnem merilu so precej razpravljali o novostih. Negativna rečica nit vseh razprav je bila po mojem mnenju težnja, da

bi samoupravni sistem mehanizem prenašali iz gospodarstva v kulturo. Prav zavoljo tega so se razprave vlekli tri leta oziroma so gledališčniki zato molčali.

Naše gledališče gre v nadaljnjo krepitve samoupravljanja, upoštevati pa je treba smotne okvire in sektorje. Najzanimivejša pot k demokraciji in samoupravljanju pravilnicam so pravilniki in statuti. Do konca koledarskega leta bomo sprejeli pravilnike o delovnih odnosih, pravilnike o delitvi dohodka in o nagrajevanju ter pravilnike o volitvah v organe družbenega upravljanja in samoupravljanja. Pravilniki bodo za preizkusno dobo začasni. Potem ko jih bomo preizkusili in sprejeli v dokončni obliki, bomo izdelali statut.

V shemi upravljanja bomo v bistvu ostali pri se-

danji obliki: gledališki svet je vez z družbo, upravni odbor je pač upravni organ, umetniški svet strokovni svet, bomo pa prenesli številne operativne pristojnosti z gledališkega sveta na upravni odbor. Gledališki svet bo bedel nad politiko gledališča, kolikor tega ne bodo opravljali direktorji in upravnik.

Morda zadnje zveni nedemokratično, a v resnici ni, saj bodo upravnik in direktorji sproti polagali obračune o svojem delu upravnemu odboru, ki ga ne bodo več vodili kot predsedniki. Tudi predsedniki strokovnih organov bodo voljeni. V umetniških svetih pa bodo obvezno strokovnjaki: izkušnje kažejo, da strokovni svet iz voljenih članov ne delajo dobro.

Ob odločujoči vlogi upravnega odbora je nujno zagotoviti samostojnost umetniških vodij. Nemogoče se mi zdi, da bi repertoar sestavljali z dvigom rok ali da bi izvolili Hamleta in režiserja zanj. Vse to, dolžnosti in pristojnosti bo treba precizirati v pravilnikih.

Drugo važno poglavje je delitev dohodka v gledališču. Poudarim naj, da jo bomo mogoče izvesti le, ako bo imelo gledališče drugačno, se pravi močnejšo materialno bazo kot zdaj. Sami ne moremo ustvarjati bistveno več.

Naša ustanovitelja — republiški svet za kulturo in okrajni ljudski odbor — sta dodelila letos precej več sredstev kot prejšnji. Tako smo lahko v veljavni sezoni za čas od 1. januarja do maja letos razbili dohodke uradniški sistem nagrajevanja; pri delitvi osebnih dohodkov se ni smelo ozirati na dohodke razrede, umetniške dodatke in položajne plače. Materialna postavka je bila, naj nihče ne dobi manj kot prej, vsebinska pa ta, da smo delili skupni mesečni dohodek kot odsev dela, kvalitete, uporabnosti in povprečne kvantitete posameznikovega dela. Po teh vidikih so se do sedanjih relacij v nagrajevanju zelo spremenile, po vsebini ob velikih možnostih variabilnega dela dohodka. Kolektiv se je skoraj stodoletno strinjal s tako delitvijo.

Merila za razdeljevanje po mojem mnenju ne morejo vsebovati matematičnih točk, določenih po tridesetih vidikih. Upoštevati je treba kvaliteto, uporabnost, pa tudi staž, sicer bi bili do starejših umetnikov — starost prinaša tudi neprijetne stvari — kričniki. Bistveno pa je, da je tudi mlad človek nagrajen po delu, ne pa po umetniškem razredu.

Obveznost za stalni del prejemkov bomo določili, po merilih, ki sem jih po-

vedal, v pogodbah. Presežek tega bo nagradil variabilni del. Imamo pa tudi sklad za nagrade, namenjene za nadpovprečne dosežke.

Res je, da presežek ni odvisen le od posameznika in o najkonkretniji stimulaciji za kvantiteto ne moremo govoriti. Vloge razdeljujejo drugi, ne igralci sami. Razdeljujejo jih direktorji na predlog strokovnih vodij. Res pa je tudi, da je razdeljevanje dela kot temelj za delitev dohodka močno povezano s sposobnostmi in lastnostmi igralcev.

Dejal sem torej, da je že doslej deli dohodek tisti, ki razdeljuje delo: to so direktorji in upravnik. Kajpak tako načelo lahko naleti na ugovore, a dokazani, utemeljeni ugovori so žal še nismo slišali. Praksa v gledališču govori za tak način.

Seveda bi kdo opomnil na demokratičnost ali nedemokratičnost; lahko pa rečem, da imajo ravno gledališki ljudje najmanj prilogov, čeprav so edine, ki jih lahko prizadejajo. Vsekakor pa bo treba najti mehanizem, da bo vse članstvo aktivirano v vsem gledališkem delu in gospodarjenju, sicer ne bo zainteresirano.

Prav imate, da je tako marsikaj odvisno od osebe, ki je na takem ali drugem položaju, od njene umetniških in človeških kvalitete. Pripominjam pa, da družba najbrž premišli, koga kam postavi. Gledališki svet in upravni odbor pa sta kontrolna organa, ki delujeta sproti. Najboljši kontrolni organ pa je ves kolektiv, ki se v takem mehanizmu pač ne bo sprijaznil s kakšno samovoljo, krivico, protežiranjem, zapostavljanjem in podobnim. Zmeraj bo imel priročno za pritožbo.

Med tehničnimi platni naj omenim, da bomo sklepali z režiserji, scenografi in kostumografi — svobodne pogodbe; da je to zelo pozitivno, ni treba utemeljevati.

Preostanejo še skladi. Na papirju jih imamo že dolgo. Želim, da bi jih v novem sistemu dohodka napolnili, tudi tistega za nagrade.

Na kratko bi omenil nepovezanost nekega stvaritve: naše gledališče je trenutno v najboljšem finančnem položaju v državi, drugič, z novostmi legaliziramo bistvene socialne principe, in tretjič, sem proti točkovanju kot obliki za ocenjevanje dela in delitev dohodka. Poglaviti vidik je kvalitete, ravno ta pa se ne dá meriti. Bolj preprosta je individualna ocena; lahko je tudi zmotna, vendar ni nikoli tako krivična kot matematična ocenitev.

S. K.

Prizor iz Orffove »Premetenke«: Zlata Ognjanovič in Samo Smerkolj

Premiera v Križankah

Carl Orff: Premetenka

Ko sem v Predverju Križank gledal predstavo Orffove Premetenke, je v meni neprestano raslo začudenje, kako more vendar tako priznan skladatelj napisati tako »slabo« ali pa vsaj zelo povprečno muziko. Carl Orff je vsekakor zveneče ime med današnjimi skladatelji in njegova Carmina burana so muzika, ki jo človek z navdušenjem posluša. Premetenka pa, vsaj z glasbenega stališča, gotovo ni zelo uspel umetniški »lucak«. Zlasti konce opere ali točneje »sienspiela« je zelo ponesrečen in spominja na slabo opereto. V splošnem je muzika Premetenke dokaj blede in neizrazita, mestoma celo banalna. Posebej se dolgo vežna lirčna mesta in v glavnem celo drugo dejanje.

Vendar pa menim, da bo splošni vtis dokaj ugodnejši. Ko bodo delo uprizarili v operni hiši. Pri izvedbah na prostem se marsikaj zgubi in zmanjša. Tako pri predstavi v Križankah ni bilo pravega kontakta med orkestrom in sceno. Utrip predstave je bil zelo neenakomeren in ne vselej dovolj izrazit. Pogrešal sem popolno stinjenost in

skladnosti vseh elementov, muzikalnih in sceničnih, iz česar šele zraste prava nestrannja napetost, živ tempo in brizgotost predstave. Sicer pa režiji Hinka Leskovaška ni moč odreči domiselnosti in duhovitosti, pa tudi dirigent Rado Simoniti se je v nevaženih in neugodnih akustičnih pogojih kar dobro znašel. Popolnoma vsaklajeno pa njuno delo in hojenje ni bilo in tudi ni moglo biti.

Pevstvo in iralsko je bila predstava na zadovoljivi višini. Zlasti Korošec je spet kar razpisaval s pevskimi in iralskimi mojstvom. Izvrstni, kar ganljivo v svojih nadlogah, je bil Ljubo Kobal kot mož z oslikom in prav tako Drugi Čuden kot potepuh. Tudi Langus, Kovač, Lupa in Struclje so ustvarili prav žive in plastične figure. Morda sta se po stilu svoje igre od ostalih nekoliko ločila Zlata Ognjanovič in Samo Smerkolj. Pojevala sta svoji vlogi nekam preveč v slogu resnih opernih partij. Pogrešal sem v njih izvir tistega duhovitega improviziranja in rahlega karikiranja, ki ga ta žanr umetnosti zahteva. Arhitektonsko lepo in

funkcionalno je prizorišče predverja adaptiral za to predstavo k. h. Sveta Jovanovič, kostume je prispevala Alenka Barič, ki koreograf pa je izdeloval Metod Jeras.

Uroš Prevoršek

18 000 Bosancev študira

Na visokosolskih ustanovah v naši državi je bilo v minulem šolskem letu vpisanih 18.816 študentov iz Bosne in Hercegovine. To je 27 odstotkov več kot prejšnje leto in 56 odstotkov več kot leta 1980.

Tolikšen porast števila študentov je posledica odpiranja novih in razširjanja sedanjih visokih sol in fakultet v tej republiki, pa tudi spremenjenih pogojev za vpis na fakultete.

Število študentov se je najbolj dvignilo v industrijskih mestih, v Tuzli, Dobroju, Zenici in Banja Luki. Glede na prejšnje šolsko leto pa je padel vpis rednih študentov in to na višjih solah od 51 na 43 odstotkov, na visokih solah od 82 do 75 odstotkov in na fakultetah od 74 do 70 odstotkov. Na relativno povečanje števila izrednih študentov je vplivala odprtost centrov za izredni študij. Teh je sedaj okrog 30. Od skupnega števila študentov iz Bosne in Hercegovine študira na fakultetah v tej republiki okrog 70 odstotkov študentov. Drugi so vpisani na šole izven domače republike, največ v LR Srbiji in Hrvaški, nekaj pa tudi v Sloveniji, Madžoniji in Črni gori. Število študentov, ki študirajo v drugih republikah, pa upada. Vzrok je v tem, da je Bosna in Hercegovina sama ustanovila precej sol za kadre, ki jih potrebuje.

Lužiškosrbski skladatelj Krawe in Jugoslovani

Najnovejša številka lužiškosrbskega Rozhlađa prinaša članek hrvatskega skladatelja in književnika dr. Josipa Andrića o zvezah lužiškosrbskega skladatelja Bjarnata Krawe s kulturnimi delavci v Jugoslaviji.

Bjarnat Krawe (1861—1948) je bil poleg K. A. Kocorja (1822—1904) najvidnejši lužiškosrbski skladatelj, ki se je rad opiral na lužiškosrbsko ljudsko melodiko. Bil je tudi zbiralca ljudskih pesni. Po skladateljskem gledanju je bil neoromantik, skladal pa je v letu Smetane in Dvořaka. Zanimivo je, da si je Krawe našel prostor v Laroussevem glasbenem leksikonu, medtem ko v naši Zgodovini glasbe (Ukmar—Ovčenko—Hrovatin) ni o njem in o lužiškosrbski glasbeni ustvarjalnosti nobene besede.

Iz Andrićevega članka je razvidno, da je bil Krawe v življenjskih osebnih in pisemskih stikih s jugoslovanskimi kul-

turnimi delavci (npr. s slovenskim slikarjem Antonom Trstenjakom, skladateljem Emilom Adamcem, slavistom Vekoslavom Bučarjem, arhitektom inž. Pavlom Jušcem, Franjom Sidakom, dr. Josipom Andrićem, Mladenom Fozajcem itd.). Kraweova korespondenca s prijatelji v Jugoslaviji obsega nad 100 pisem. Vrhunec jugoslovanske — lužiškosrbskega kulturnega osredljanja med slavijo. To je bilo 1934. leto, ko je bilo skladatelju že 74 let. Skladatelj je tedaj na pot vabilo zagrebškega Društva prijateljev Lužiških Srbov obiskal Maribor, Ljubljano, Zagreb, Beograd, Sarajevo in Dubrovnik; v mnogih mestih so tedaj pridelili koncerte Kraweovih skladb. — Andrićev članek je prevedel v gornjerski jezik urednik Rozhlađa Merčin Nowak—Njechornski.

Dr. Andrić, avtor omenjenega članka, je prav pred krat-

Pod črto

Zakaj še nimamo slovensko-srbskohrvatskega slovarja

Ljudje, ki prihajajo s srbskohrvatskega jezikovnega območja za krajši ali daljši čas v Slovenijo, se srečujejo tako kot naša javnost nasploh s precejšnjo težavo. Nimamo namreč slovensko-srbskohrvatskega slovarja, niti ne so-likoznega privočka, ne kakterem bi se lahko učili slovenščine.

Leta 1922 je pripravil dr. Albin Vilhar slovensko-srbskohrvatski slovar, ki pa je, čeprav delno zastarel, prava bibliografska redkost. Na podlagi Vilharjevega slovarja in slovensko-francoskega slovarja dr. Jenka Kolinka je J. Veski izdelal leta 1932 v Beogradu »Rečnik slovenačko-srpsko-hrvatski«, a tudi ta izdaja je že zelo redka in v marsičem nepopolna. Po drugi svetovni vojni so našli v Ljubljani slovensko-srbskohrvatski slovar, in sicer samo do gesla P, pa brskone v zelo majhni nakladi, saj te izdaje, čeprav tako zelo nepopolne, ne moreš nikjer kupiti.

Meduniverzitetni odbor še dolgo leta dela na sestavi slovensko-srbskohrvatskega slovarja. To je vsekakor zapleteno in naporno delo, vendar je res, da naša javnost ni

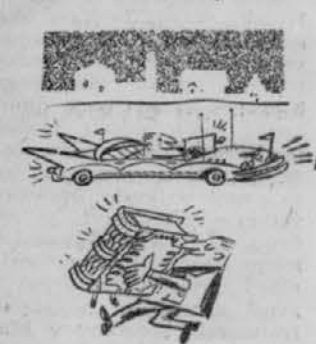
bila deležna še nikakršnih sadov od tega. Dela take vrste ni mogoče opraviti čez noč, marveč trajaj najpogostejše kako desetletje. Ali lahko zmeraj tako dolgo čakamo? Nikakor ne!

Imamo srbskohrvatsko-slovenski slovar, ki ga je izdelal v Ljubljani leta 1955 Janko Jurančič. Najbrž bi se ga dalo privediti v slovensko-srbskohrvatski slovar in ga brez prevelikih težav prilagoditi potrebam srbskohrvatskega jezikovnega območja. To bi bila najlažja pot, po kateri bi popolnili kulturno praznino vsaj dotlej, dokler meduniverzitetni odbor ne bi pripravil slovarja za izdajo. Potreba po slovensko-srbskohrvatskem slovarju je nujna, saj ostaja brez njega velik del slovenske kulturne dediščine neznan širšemu krogu v srbskohrvatskem jezikovnem območju, v tešavah pa so tudi ljudje iz drugih naših republik, ki študirajo ali so na specializaciji v Sloveniji. Mislim, da je treba le malo več dobre volje, pa bomo odpravili to kulturno pomanjkljivost.

Dr. Petar Vlahović, docent Filozofske fakultete v Beogradu

Knjige, moje prijateljice

Ze večkrat sem se zamislil nad ceno in formatom knjig, ki jih izdajajo slovenske založbe. Končno sem prišel do zaključka, da je mojim dohodkom primernejše, če kupim srbskohrvatske ozirno angleške knjige. Ko jih knjigo rad kupim zato, da se kdaj kasneje lahko znova povrnem k njej. Pri večini slovenskih knjig pa me motijo format, luksuzna vezava in seveda s tem v zvezi visoka cena. Ni mi do tega, da bi si kupil v usnje ali polusnje vezano knjigo, po možnosti še z zlatim robom, zato da bi jo razstavil v knjižnih omari in bil blestel pred svojimi gosti. Obenem pa tem knjigam, ki bi jih kupoval ob raznih razprodajah, ne bi vedel niti naslova. Na tak primer sem sam našel ob letošnjem Tednu knjige. Vprašujem se, zakaj večina naših založb podpira take in podobne snobistične težnje posameznikov, obenem pa ignorira želje in potrebe celotne večine ostalih. Še dobro mi je v spominu izjava predstavnika ene izmed naših založb, češ da naš človek zahteva razkošno opremljeno knjigo, kajti knjigo kupi enkrat na leto itd. Kakšna ironija! Marsikdo bi rad kupoval knjige, saj večina kupuje knjige zato, da jih tudi prebere, ne pa zato, da jih razstavlja v knjižnih omari. Tej večini je važna vsebina, važna pa ji je tudi cena. In cena teh knjig je razumljivo visoka. Zato se mi zdi nujno, da se format in cena prilagodita tržišču, ne pa nekaterim posameznikom. Vse dotlej zamenjamo govorimo o popularizaciji knjige in podobno. Premislek se mi zdi preprost: slabša zunanja oprema (broširanje), papir slabše kvalitete, manjši format, nižje cene, s tem v zvezi hitrejša prodaja, kar bi spet povzročilo višjo naklado itd. Zdalj pa si izpolnite ogledati izložbe naših knjižarn. Večina knjig je razkošno opremljena, tako z usnjem kot tudi s cenami. In seveda neizogibni standardni format. Kaj smo res tako navdušeni za tradicijo? Taka izložba me

komentar je, mislim, odveč. Svetla izjema je založba Mladinska knjiga s svojimi knjigami za mladino in z zbirko Komet. Morda mi bo marsikdo oporekel primerjavo s tujiimi založbami, češ, vsa dela, ki jo pri nas še veliko nekoristne »možnosti«, možnost prodaje knjig, kjer sta pomembna faktorja cenenost in primeren format. Ne domnim, da bi založba lahko pomembno zrasla. Knjige je treba dovtomnu človeku približati, vendar ne s standardnimi nagradami in ponesrečenimi reklamami. Saj ljudje veliko bere, toda kaj? Ste še kdaj pomislili, zakaj so založbe raznih šund romanov hitro razprodane? Zaradi kvalitete gotovo ne! Smo pomislili na koordinirano delo vseh slovenskih založb pri tadanjanju posameznih zbirk, kjer bi izhajale knjige v rednih časovnih razdobjih? Da bi bile te knjige urejene po vrstah? Da bi imele enoten žepni format? Nisem nasprotnik lažje literature, vendar pa je potreben pester izbor. Vsega tega ni v obstoječih založniških programih ni zaslediti. Opaži pa sem v našem študijskem in tečajnem strokovnem in tečajnem strokovnem na opazil globljo prizadevanja za enotno delo. Konec koncep tud družba ni pasiven sprejemalec teh problemov, ampak daje precejšnja sredstva za njihovo rešitev. Drage knjige leže v izložbah in skladiščih, delovni človek pa kupuje po kioskih 100-dinarski šund. To pa zato, ker ne znamo prisluniti njegovim željam, zahtevam, potrebam in seveda možnostim. Položaj terja rešitev. Potrebno je mnogo dela, ne pa izjav o nezainteresiranosti bralcev za žepni format in cenene zbirke.

Tone Glavan

Peter Slinimer

LJUBLJANA: nova ureditev stalne zbirke Moderne galerije — Moderna galerija v Ljubljani je na novo uredila svojo stalno zbirko. Odprli jo bodo danes zvečer v počastitev dneva vstaje.

LJUBLJANA: učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« v tujini — Organizatorji mednarodnega pevskega festivala v Essen so povabili UPZ »Emil Adamič«, naj na priveditvi sodeluje s samostojnim koncertnim večerom. Tudi dni so povelj odpotovali v Essen, turnejo pa bodo nadaljevali še na Dansko in Švedsko.

BEOGRAD: iz Zeneve se je vrnila delegacija prosvetnih delavcev — Jugoslovanska delegacija, ki je sodelovala na mednarodni konferenci za splošni pouk, se je vrnila v domovino. Na konferenci so sprejeli predloge, ki se nanašajo na odnose in planiranje v prosveti in strokovno izpopolnjevanje učiteljev osnovnih sol.

BEOGRAD: nove izdaje »Delavske univerze« — V popularni knjižnici »Delavska univerza«, ki jo izdaja založba »Rad«, je izšla nova knjižna serija, posvečena problematiki zakona in družine. V desetih brošurah so tiskana dela naših uglednih medicinskih in družbenih delavcev, strokovnjakov za fiziologijo in psihologijo zakona ter zakonskih odnosov. Knjižnica »Delavska univerza« obsega okrog dvajset zbirk, posvečenih posameznim znanstvenim področjem od družbenih ved do astronomije in astronomike.

DUBROVNIK: obisk poljskih glasbenikov — Kot gostje Zveze glasbenikov Jugoslavije so pripotovali v Dubrovnik predstavniki poljskih glasbenih umetnikov. Poljski gostje bodo ostali v Dubrovniku sedem dni in si ogledali prireditve letošnjega programa Poletnih iger.

OPATJA: zabavne melodije »Opatica 62« — Letošnji festival zabavnih melodij bo 4., 5. in 6. oktobra. Sodelovalo bo sedemnajst solistov, vokal-

ni ansambel »Ma, orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Marije Rijavca in plesni orkester RTV Beograda pod vodstvom Vojislava Simića.

KORČULA: folklorno društvo »Kumpanija« na festivalu v Bukarešti — Folklorno društvo iz Blata na Korčuli je prejelo vabilo za sodelovanje na festivalu »Teden balkanske folkloze«, ki bo prihodnje dni v Bukarešti.

SKOPJE: »Kočo Racina« pojde v Švico — Ansambel »Kočo Racina« iz Skopja, ki je z uspehom reprezentiral jugoslovansko folkloro že v številnih evropskih državah, odhaja na osemnedavno turnejo v Švico.

TRST: seminar za teoretsko fiziko — V veliki dvorani tržaške univerze se je začel mednarodni seminar za teoretsko fiziko, na katerem sodeluje 91 znanstvenikov iz 31 držav. Seminar je organizirala Mednarodna agencija za atomsko energijo na Dunaju. Jugoslavijo zastopata na tem znanstvenem srečanju zagrebška profesorja Solinar in Sakšić.

BAYREUTH: Wagnerjev festival — 24. julija se bo v Bayreuthu začel letošnji Wagnerjev festival, ki bo trajal do 27. avgusta. Otvorilna predstava bo »Tristan« zaključna pa »Somrak bogov«. Na festivalu se bodo zbrali gostje z vsega sveta, saj sta dalja režiserja Wieland in Wolfgang Wagner z intenzivno režijo oper svojega deda evrop-ski operni umetnosti nove po-bude. Tudi letos sta za 30 fe-stivalskih predstav zagotovila udeležbo odličnih solistov in dirigentov. »Lohengrin« in »Tannhäuser« po dirigiral Wolfgang Sawallisch, »Parsifal« Hons Knappertsbusch, »Tristan« Karl Böhm, »Nibelunski prstan« pa Rudolf Kempe. Med solisti letošnjega Bayreutha pa so Irene Dalis, Kersten Meyer, Birgit Nilsson, Wolfgang Windgassen, Josef Greindl in Franz Grass. — Na sliki dirigent Karl Böhm.

PARIZ: Françoise Sagan kot Colette — Françoise Sagan je napisala svoj prvi filmski scenarij, v katerem obravnava življenje znanega ubijalca žensk Manduina. Zanimivo je, da bo Saganova v tem filmu tudi igrala. Izbrala si je vlogo pisateljice Colette, ki je leta 1916 spremljala Landrujev proces kot repoterka nekega pariškega dnevnika.

Repertoarni načrt Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani

S posluhom za okus publike

Novi odnosi, ki jih iščejo in preizkušajo naši poklicni gledališki odri, se seveda raz-čalijo tudi v njihovih repertoarnih načrtih za letošnjo sezono. Mogoče najbolj izoblikovano in značilno prav v programu, ki ga je pripravilo SNG v Ljubljani. In če smo v posluhom za okus publike, se v tem posluhu ne skrivajo pušanje povprečnih željam, temveč prizadevanje po zadovoljiti zahtevnejših, bolj kritičnih spremljevalcev gledališkega življenja in pa upoštevanje različnih fiziognomij publike v Drami oziroma v Operi.

Repertoarni načrt SNG, ki ga je sprejel upravni odbor in potrdil Gledališki svet, je po oceni upravnika Smiljana Samca zlasti za Dramo mnogo bolj enoten kot prejšnja leta. Teži k posodobljenju, čeprav tudi klasike ne zapostavlja. Pomeni odmak od »muzetkeškega« principa, ki ga bodo poskušali utrditi tudi z odrskimi prijemli, z načinom uprizarjanja.

Kolikšen bo ta odmak, bo pokazala sezona z vsako novo premiero. Repertoarni načrt ga prikazuje z naslednjimi avtorji in deli:

»Milo za draga« Williama Shakespeara, Camusov »Caligula«, Sartrov »Hudič in do bri bog«, Adamova »Pomlad 71« in Dürrenmattovi »Fizike« sestavljajo okvirni program tako imenovane »Velikega odra«. »Komorni odra« se

pridružuje z Osbornovim »Luthron«, Frischevo »Andro« in Križevsko dramo »Agonija« (prvič bomo videli pri nas novo napisano tretje dejanje tega dela), s katero bodo počastili življenjski in delovni jubilej avtorja. Tretjo repertoarno skupino predstavljajo v Drami »Komedija« s Mikelovim »Administrativno balado«, »Arhangeli« in avtomatizirano Foa, Goldonijev »Prebrisan vdovec« in Mac Collovim »Podjetjem Oljina vejca«.

Teh dvanajst del predstavljajo okvirni repertoar Drami, ki bo letos odigrala deset premier, torej več kot prejšnje sezone. Vodstvo si je pridržalo pravico do sprememb, ki bodo povečale predvsem odstotek izvirne slovenske dramatike. Po besedah Smiljana Samca so dali namreč tesnejši stiki med avtorji in vodstvom Drami že lepe rezultate, tako da računajo na še dve slovenski novitki, ki bosta nastopili na ali eno delo v okvirnem načrtu. Seveda je mogoče, da bo repertoar spremenjen tudi v korist pomembne tuje odrske novosti.

Težnje, s katerimi so sestavili repertoar Operi, so letos nekoliko drugačne. Namesto predstavljajo novih opernih del, ki je vodilo sestavo repertoarja v nadaljnjih letih, je letos vidna želja po uveljavljanju starih, dobro poznanih in publiki priljubljenih del.

Pridružila se bodo novostim iz minulih sezon, ki bodo ostale na repertoar programu še naprej. Poleg Orffove »Premetenke«, ki bo pravo primiero doživela pravzaprav šele jeseni na opernem odru, bodo na novo nastudirali Gottovega »Era z onega sveta«, Verdijevega »Rigoletta«, Ponchiellijevo »Giocondo« (te niso izvajali pri nas že 25 let) in »Hajduka Janoška« češkega skladatelja Ciklera. Sesta operna premiera bo novost v jugoslovanski gledališki praksi: zagrebška Opera bo za vse abonmaje pri nas gostovala z Britnovim »Ugrabitvijo Lukrecije«, ljubljanska Opera pa bo vrnila gostovanje z Wagnerjevim »Lohengrinom« za zagrebške abonente. Če bo letošnji polizkus zamenjaval uspel, bo postal stalna delovna oblika za prihodnje sezone.

Smiljan Samec je razložil, da je tak obliki repertoarnega načrta botrovala tudi upanje na gostovanje naše Opere v Sovjetski zvezi v prihodnjem letu. Tam bi se rad predstavila s nekaj domačinimi deli, s »Ero« in mogoče »Kikvokacijem«, z ruskimi opernimi stvaritvami, ki so med tamkajšnjo publiko manj znane (»Zaljubljen v tri orane«, »Zlati petelin«) in morda še z Rossinijem. Verjeli ali ne, katerim drugim repertoarja v nadaljnjih letih, je letos vidna želja po uveljavljanju starih, dobro poznanih in publiki priljubljenih del.

Opernemu programu se pridružuje še balet z dvema napovedanima premierama. V

Zadnje priprave

Tekmovalci se bodo morali pomeriti v vrsti disciplin, ki zahtevajo temeljito obvladovanje pilotske tehnike in navigacije ter tudi obilno športne vztrajnosti, na progi, za katero bodo piloti zvedeli šele v soboto pred začetkom. Vsak pilot pa bo v zapечатeni kuverti, ki jo bo lahko odprl šele po poletu, prejel tudi spisek izvidniških nalog, ki jih mora rešiti med poletom. Seveda na ima za prelet in

Planinc ali Žagar?

ga turnirja: Pirc : Portisch remi, Honfy : Radovicić remi, Haag : Holmov remi, Kolarov : Szily remi. Ostale partije so bile prekinjene. Stanje po VIII. kolu: Honfy 6,5, Portisch 6, Szabo 5 (1), Holmov 5, Bielek, Pirc 4,5 itd.

... in v Berlinu

Berlin, 19. julija. — Rezultati XI. kola mednarodnega turnirja: Fuchs : Udovčić 0:1, O'Kelly : Minev 1:0, Ljubič : Drimmer remi, Stein : Retsch

ČASTNO DRUGO

Drug kvalitetni match

Srebrno kolajno je floretu je dovođil Poljak Witold Woyda (četvrti u Rimu), bronzano pa Jürgen Brecht (Zah. Nemčija). Dosedanji prvak Poljak Parusił se je moral zadovoljiti s četvrtim mestom, s tremi zmaganjmi sr štirimi porazi.

Za polifinalno tekmovanje v ženski floretu se je klasiralo pet svetovskih tekmovalk štiri Madžarke, dve Italijanki in ena Rumunka. Presenetljivo je, da sta bili v četvrtinalu izločeni svetovna prvakinja Heidi Schmid in drugoplasirana z lanskega leta druga prvenstva Italijanka Irena Căber.

Velež : Rudar (7)

V prvem kolu II. zvezne plavalne lige (iz južne skupine) je imel Rudar v gosteh ekipo PK — Velež iz Mostarja. Plavalcem Veleža se je poznalo, da že dalj časa trenirajo in so zato dobro pripravljeni za nastope. Tako so gostje v nekaterih skupinah dosegli osebne rekorde,

V prvem kolu II. zvezne plavalke lige (iz južne skupine) je imel Rudar v gosteh ekipi: PK - Velež iz Mostarja. Plavalcem Veleža se je poznalo, da že daljši čas igrajo in so zato dobro pripravljeni. Tako kot gostje v nekaterih skupinah dosegli osebne rekorde,

no: Kapič (V) 11:20,0; Golob (R) 1:31,0, 100 m metuljček: Skorja J. (V) 1:26,4 (nov mladinski in članski rekord BiH); Kočar (R) 9:34,4; 100 m prosto: Podlesnik (R) 1:15,0; Hadžalić (V) 1:20,4, 200 m mešano: Skorja 3:01,4; Kurković (oba V) 3:24,0; Stafeta 4x100 m mešano: Velež 5:51,2.

Moški: 400 m prosto: Davor (V) 5:22,2; Irt (R) 5:26,2; 300 m prosto: Davor (V) 4:06,2; Irt (R) 4:06,2; 200 m hrbaš (oba V) 3:05,2; 200 m hrbaš: Marupec 2:49,0; Mirica (oba V) 2:54,2; 300 m metalčki: Bačkar 2:59,0; Irt (R) 2:59,0; 400 m (nov pionirski rekord BIF) 1:00 m prosto: Burja (R) 1:04,8; Mirica (oba V) 1:05,0; 200 m mešano: Antunović 2:39,0; Bačkar (oba V) 3:01,0; Stafeta 4x100 m mešano: Velež 3:06,2, Rudar 5:29,0.

Ženske: 400 m prosto: Podležnik 5:29,0; Irt (R) 5:37,4; 300 m prsno: Kočar 3:17,8; Petrić (oba R) 3:22,8; 200 m hrbaš:

Mednarodni plesalci na Bledu

Na tradicionalnem mednarodnem plesnem turnirju na Bledu, ki je bil pred dnevi v "Kazini", je sodelovalo osem plesnih parov iz Avstrije, Češke, Slovaške, območij Nemčij in Jugoslovije. Turnir je trajal dva dni. Prvi dan so vrhunski plesni pari tekmovali v standardnih plesih, nato pa z latinsko-ameriškim plesom.

V tekmovanju v standardnih plesih so imeli največ uspeha avstrijski in zahodnonemški plesni pari. Njihovo izvajanje

RS V SESTEROBOJU

IAJUSPEŠNEJŠI

se je posrečil mladincu Tinetu
Lužarju iz Ljubljane, in sicer s
65,70 m. -v-

**Pester spored
v Domžalah**

Sarajevo kandidira za balkanske atletske igre

ev-železničarjev

PD Ljubljana-matica bo za to priložnost organizirala poseben izlet, za katerega sprejema prijave do 25. t. m. T. S.

Zadar - Na povabilo košarkarske zveze ZAR so včeraj odpotovali v Aleksandrijo košarkarji iz Zadra, ki bodo ondi sodelovali na mednarodnem turnirju v počastitev osebohditve ZAR od 30. do 31. t. m.

STOCKHOLM - Na atletskem mitingu so bili zaradi hladnega in slabega vremena doseženi samo povprečni rezultati: 110 m ovire: Långrem (ZDA) 14,6; 200 m: Jonsson (Švedska) 21,4; 800 m: Balke (Zah. Nemčija).

Ameriški olimpijski prvak iz leta 1956 in svetovni rekordar v klavirju Hal Connelly se bo letos avgusta obenem z ženo Olgo Fikotovo, nekdanjo olimpijsko zmagovalko v disku istega leta, preselil na Finsko. Njegovo bivanje bodo podprli tudi iz ameriških fondov za razvoj športa in telesne kulture.

1:49,7; 1500 m: Holmstrand (Sv.)
3:46,8; 5000 m: Roelants (Belg.)
15:53,8; 400 m: Orlac: Rogers
(ZDA) 51,5; 400 m: Fernström
(Sved.) 47,7; višina: Pettersson
(Sved.) 2,12; palica: Mikula
(Finska) 2,80; disk: Silvester
(ZDA) 56,47.

brasilski enajstoričnik Santos in urugvajski Penarol, ki je mino-
čil v povratni tekmi premagal
krajovnega tekmeca Nacionala
3:1. Penarol je prvo tekmo iz-
gubil 1:2.

»Maribor« : Olimp

14:2 (7:2)

Maribor, 19. julija. V tekmi za trening je večeraš ligaš Maribor premagal enajstorico celjskega Olimpa s 14:2 (7:2). Igralci Maribora so igrali učinkovito, vendar v celjskem moštvu niso imeli ustreznega nasprotnika.

Maribor, 19. julija. V tekmi za trening je včeraj ligaš Maribor premagal enajstorico celjskega Olimpa s 14:2 (7:2). Igralci Maribora so igrali učinkovito, vendar v celjskem moštvu niso imeli ustreznega nasprotnika.

Iz Libereca na Češkoslovaškem se je pred dnevi vrnila jugoslovanska reprezentacija speedwaya, ki je lastni tekmovalni vlogi v kolu ekipega svetovnega prvenstva. Jugoslovanski dirkači — Babčić, Perko, Regvart in Medved — so s 25 točkami zasedli nadvse častno drugo mesto za reprezentanco ČSSR (Tomičević, Volić, Slany in Pruša), ki je zbrala 38 točk. Tretje mesto je zasedla Italija, ki je imela 22 točk, nato pa Belgija, Čehoslovakom (21 točk), ki so tekmovali na mestu zastopnikov, Zahodni Nemčije. Močno pa so razočarali Avstrijci, ki so si vsega zaslužili samo 4

dogodek 19. avgusta, tako da je lahko silepali 2. vrstici, da bodo škofjeljske motorne dirke tako organizirajo kot tekmovalno prijetno doživljaje za vse ljubitelje tega športa. (O teh dirkah v Škofji Loki bomo še pisali.) H.

Milan — Na sestanku pri nogometni zvezi so sklenili, da bodo prepovedali vsem klubom, da sklenejo kakršne koli nastope s brazilskim igralcem Amarilom, ker je pogajanje doslej šlo tudi v Italijanskega nogometa. Kluba Fiorentina in Juventus sta v medsebojnem sporu namreč prevzela pristojno vemo ne bahnj kol milijona dolarjev.

BREZ ŠKARJ

DOJIM, SAMENJEN

POZIV TJAVENDAN

Pisarna Kolesarskega kluba Rog je včeraj nenadoma prešla brzojavko Kolesarske zveze Jugoslavije, s katero pozivajo Škerla in Valenčiča, ki sta se prila le nekaj ur

dirke po Jugoslaviji. Rogovi funkcionarji se takemu pozivu na hitro roko ne morejo dovolj načuditi. Predvsem gre za čuden postopek, kakršen je menda že v navadi pri tej naši osrednji zve-

Sicer pa se je treba načelno vprašati, ali je za ta dva kolesarja res tako neogibno potreben tak skupni trening, ko sta vendar pravkar končala tako naporno dirko, kakršna je Tour de l'Avenir.

manj naporno preskušajo po cestah. To velja posebej za Škerla, ki je letos prevozil že tri velike etapne ture na kolesu.

odnose gojijo nekateri naši športni funkcionarji do tekmovalcev in kako slab posluh imajo tudi za reševanje ostalih problemov. Kakor vse kaže, bo jugoslovanska ekipa na dirki po Jugoslaviji spet brez pravega trenerja — brez Dragiše Ješića in Zvoneta Zanoškarija. (stl)

OBVES

**Da bi lahko p
brezplačne vzora
strokovnjake, ki
praktično pok**

[illegible]

**PROSIMO VAS, DA
PRANJE, KI JIH I**

5675

LABORANTA
po možnosti kemika za
živilsko predelovalno smer.

Biografske in biblio-
grafske podatke kandida-
tov sprejema tajništvo fa-
kultete do izpolnitve
delovnih mest. 5681

Tudi na dopustu
putujete
DELO

2000

ZA OTROKE
in **ODRASLE**
odlična
poslastica
Royal
PUDING
različnih okusov
V ravitkih
Royal
pudinga

so **NOVI** nagradni
kuponi. **NAGRADE** so lepe in
zanimive za otroke in odrasle
KOLINSKA - LJUBLJANA

Šolski odbor Osnovne šole REČICA OB SAVINJI
razpisuje naslednja prosta mesta:

- **UČITELJA**
za razredni pouk
- **PREDMETNEGA UČITELJA ali PROFESORJA**
za skupino slovenščina-nemščina
- **PREDMETNEGA UČITELJA ali PROFESORJA**
za skupino matematika-fizika in tehnični pouk

Priskrbljena so samska stanovanja in družinsko stanovanje v novem stanovanjskem bloku. Prejemniki po pravilniku so zelo ugodni. Prijave pošljite najkasneje do 20. avgusta 1962.

5640

Šolski odbor

○ *NA MORJU*
 ○ *NA PLANINI*
 ○ *NA ŠPORTNI PRIREDITVI*
 ○ *PRI RIBOLOVU*
 ○ *NA POTOVANJU*

T-501

EI
»NIKOLA TESLA«
BEOGRAD

**TRANZISTORSKI
 SPREJMNİK**
 s srednjimi in kratkimi valovi

STILO PRALNICAM PERILA

**NOVIM PROIZVODOM —
SPECIALNIM SREDSTVOM, IZDELANIM
NA BAZI VISOKOKVALITETNEGA
DETERGENTA IN KATEREGA PREDNOST
JE LEPO PRANJE BREZ MNOGO PEN**

**A NAM SPOROČITE VAŠ NATANČEN NASLOV IN ŠTEVILO STROJEV ZA
MATE**

**»MERIMA« — HEMISKA INDUSTRIJA
KRUŠEVAC**

Izdaja in tiska Ciasopisno podjetje »DELO«, Ljubljana, Tomšičeva
1-3. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva 3. Uprava: Tomšičeva 1.
tel. 01-23-622. Prodajna omrežja: Ljubljana, Tivarska 1.
tel. 01-21-896. Prodajna omrežja: Ljubljana, Tivarska 1.
ljubljanke naročnike 20-463, za zunanje naročnike 31-632. - Poštini
predal - 29. - Brzojavni naslov »DELO« Ljubljana. - Ziro račun
pri Narodni banki, Ljubljana 600-181-187. Mesecna naročnina 330 din.
Rokopisov ne vračamo.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Strojnem kovinskem industrijskem podjetju »SKIP« - Ljubljana - Vižma

SPREJME V ZAPOSLOITEV:

1. PRODAJNEGA REFERENTA
2. atestirane VARIVCE vseh kategorij
3. NOČNEGA ČUVAJA

Pogoji: pod 1. srednja strokovna ekonomska razba z najmanj 5-letno prakso v industriji ali trg pod 2. predložitev atesta; pod 3. nekvalficiran de — možnost sklenitve začasnega delovnega razmerja. Osební dohodek po obstoječem pravilniku o določanju osebnih dohodkov. — Ponudbe sprejema tajništvo podjetja.

FRANJO LUKEŽ
upokojenec
Pogreb bo v petek, 2.
ob 16, uri v Kočevju.

Zalujoči: žena M.
Marjan z družino,
Nada, brat Zmag
stra, Marija z družino.

Mojstrana, Chicago, 19. julija
62.

ter ostale sorodstvo
Kočevarje, Koprivnik
na, Maribor, 19. 7. 1962.

Nenadoma nas je zapustil
naš dragi očka, stari oče,
brat in svak

Umrli je naša ljuba
mama

Karel Glavan

VUKTORI

Pogreb nepozabnega bo v
soboto, dne 31. julija 1969.

Zalužjci: sinova Drago in Vilij, hčerka Majda, sestri Ančka, snahi Dana in Marinka, zet Franjo, vnuki ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, Postojna, dne 19. julija 1962.	Pogreb: nepozabne petek, dne 20. julija ob 16. uri na Žalniku. Zalužjci: otroci in sorodstvo. Kamnik, 19. julija 1962.
---	---

ALFONZ KUKOVCEV HPOX

ALFONZ KOKOVEC-UROS
nosilec Spomenice 1941

Od njega se bomo poslovili v petek, dne 20. ju
nija ob 10. uri na Zalah, kjer leži v Petrovi mrl
vežici, nato bo prepeljan v Ljutomer, kjer bo
dan ob 17. uri pogreb.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE
SZDL, ZK, ZB NOV, UROJ IN ZVVI TEREN
KRIM-RUDNIK

brat, stric in svak

IVO TREBAR
upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 21. lila 1962, ob 16.30 izpred Jožefove mrliške vež na Zalah.

Zaluzoji: žena Zorka, brat Matija, ses
Tončka in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, dne 19. julija 1962.

Dotrpela je v 74. letu starosti ljuba mama

Terezija Prešern, roj. Lego
K počitku jo bomo spremili v soboto, dne 21. julija ob 17.30 iz Nikolajeve mrliške veže na Zalah.

Zalujoča:
hčerka Hermina z možem Staneto

Ljubljana, dne 19. julija 1962.

PO KRATKI BOLEZNI JE DNE 19. JULIJA 196

UMRL NAS DOLGOLETNI USLUZBENEC
TOVARIS
JOSIP POČEK
OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU
KOLEKTIV BOLNISNICE PIRA

l. tovska grobnica. Nenavadno je bilo tudi to,

ga hkrati s temi globljimi mislimi, uniči vo-
bolj plitve. Srečen je bil, da je imel takšne prešnja-
bančnikin! Brez dvoma je bil stajanj. Kople
vega govora, ki so obzirno krožile, nakoliki,
kakor je vedel, dobesedno objavil tujinskih
hkrati njegovimi novimi fotografijami.
matski zbor bo žrta zavist kot po navadi. Za-
ni nihče spomnil, da bi dal javno izjavo o
standardu na tak zvezi nadn? Skušal je o-
svojega duha svežega in drdo zasidranega
samodopadljivi ravni, a je bilo vse zama. Vel-
ništvo se bo kmalu preselilo nazaj v zimsko vi-
Lete ni videl. Ali je bo sploh še kdaj uriz?

Nekje v ozračju...

to pa se je zrcalilo v novi napetosti obraza

Tisto noč ga je silovito napadla boleča ušesa, s katero je zmeraj praznovol vrnitev do zdaj je prvič doživel ta napad zunaj matere varnega zavetja in to ga je vznemirilo. Brez ušes je skušal pomagati z zdravilom, ki ga je uporabljal mati, toda po pomoti je preveč jedlino olje in se pri tem hudo opekli. Po dogodku je nemirno preležal tri dni v postelji kriminalne gne in se zdaj pa zdaj ustavil in strmel v belo steno.

Tako mu vsaj ni bilo treba priti na sežig vardevenega trupa – ker bi bil prav gotovo tam Nesima. Mreži številnim nadzornikom

je bil tudi čudovit šopek rož od Nesima in J
z želiati, da bi žirngai skumel. Hst. 181

in prijatelja sta pač morala vsaj to storiti!

Moč nežnega spola

Ženske so bolj zdrave, njihova povprečna življenjska doba je daljša kot pri moških

Na statistične podatke se opirajo tisti, ki trdijo, da po vsej verjetnosti obstaja neraziskan naravni zakon, ki zagotavlja ženskam povprečno daljše življenje kot moškim. To razliko — morda le z neznatnimi spremembami — je opazil pri vseh narodnostnih skupnostih po svetu ne glede na barvo polti in na okolje, v katerem živijo ljudje. Zdi se, kakor da hoče narava v nekaj dodatnih letih nagraditi ženske za vse skrbi, težave in nevarnosti, ki jih prinaša materinstvo.

Razlika v povprečni življenjski dobi v korist žensk se veča že vsa leta sedanega stoletja. Rekord imajo Američanke, ki živijo povprečno šest let dlje kot moške istega letnika. Takoj za njimi so Francozinje, in Angležinke, medtem ko Svičarke živijo povprečno le štiri leta dalje časa kot moški.

Ali celine polujejo?

Britanski znanstvenik in Nobelov nagrajenec za fiziko Patrick Blackett je ugotovil, da po večletnih raziskavah, ki so se celine v dolgi zgodovini našega planeta po vsej verjetnosti premikale, se pravi, da so se zblíževale in spet oddaljevale, in sicer včasih za več tisoč kilometrov.

Sveveda Blackett ni prvi, ki se mu je utrlila ta misel. Podobno domnevo je že pred več desetletji objavil nemški meteorolog dr. Wegener, vendar je takratni znanstveni svet razmeroma hladno sprejel njegovo teorijo. Potem ko se je Wegener vrnil z raziskovalne poti po Grönlandiji, je izrazil mnenje, da bi teorija o premikanju celin utegnila razložiti uganke v zvezi z velikimi podnebnimi spremembami.

Nekaj sto kilometrov od južnega tečaja na primer so odkrili ležišče preroga, v katerem se se poznajo sledovi drevesnih debel. To dreve je torej raslo tako rekoč tik ob sedanjem južnem tečaju oziroma na področju, ki ga zdaj pokriva nekaj kilometrov debela odeja antarktičnega ledu. Prav tako nepojasnen je nastanek koralnih grebenov v severozahodnem delu Grönlandije, torej na skrajnem severu našega planeta.

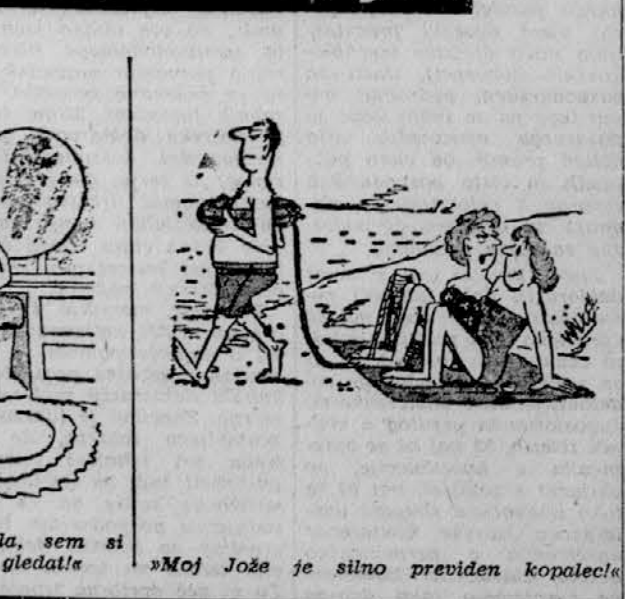
Med več možnimi razlagami tega pojava je dr. Blackett izbral listo o premikanju celin. Po njegovem mnenju, ki ga podpirajo tudi nekateri drugi znanstveniki te panoge, se celine premikajo že vse od časov, ko so se začele oblikovati skalne stene. Nekatere te teorije seveda v celoti odklanjajo takšno razlago.

Če pa se celine premikajo, potem je tudi naša planeta, ki jo zdaj obkrožajo, v postopnem premikanju. Čeprav to ne vpliva na našo življenjsko dobo, je zanimivo, da se celine premikajo tudi danes. Na primer, vzhodna Afrika se premika proti severu, kar pomeni, da se oddaljuje od Evrope in Amerike. To premikanje je posledica razlik v gostoti in visokosti celin, kar povzroča sile, ki jih imenujemo konvergenčne in divergenčne sile.

Medtem ko se celine premikajo, se tudi naša planeta spreminja. Na primer, vzhodna Afrika se premika proti severu, kar pomeni, da se oddaljuje od Evrope in Amerike. To premikanje je posledica razlik v gostoti in visokosti celin, kar povzroča sile, ki jih imenujemo konvergenčne in divergenčne sile.

Medtem ko se celine premikajo, se tudi naša planeta spreminja. Na primer, vzhodna Afrika se premika proti severu, kar pomeni, da se oddaljuje od Evrope in Amerike. To premikanje je posledica razlik v gostoti in visokosti celin, kar povzroča sile, ki jih imenujemo konvergenčne in divergenčne sile.

Za dobro voljo

»Medtem ko si se pripravljala, sem si ogledal film, ki ga greva gledati!«
»Moj Jože je silno previden kopalček!«

Križanka
VODORAVNO: 1. francoski slikar, sodelavec pri ustvarjanju najpomembnejših smeri moderne umetnosti (Henri, 8. eden od sedmih rimskih grčev, 9. ameriški pisatelj, biograf, 11. kratka za »Fizikalno društvo«, 13. izraz pri kvadrantu, 14. rdeča pokrivala mušketirjev, 16. najbolj razširjena rastlina, 18. dvorec v Versaillesu, znan po podpisu mirovne pogodbe z Madžarsko, 20. medicinski izraz za cepivo.
3. človek čiste znanosti, 4. priročnik Donave, ki teče skodolno Engadin, 5. italijanski komponist oper in orkestralnih suito iz 18. stoletja (Agostino), 6. kemični znak za silicij, 7. številka, 12. geološka doba v paleozoiku, 13. tovarna izdelava in kokos v letih pri Marlboru, 17. hrvaški prevajalec iz klasičnih jezikov, 18. kratka za »televizijo«, 21. egipčanski sončni bog.
REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. polje, 6. pelagra, 8. pregled, 9. rake, 10. soda, 13. aranzma, 17. Mangart, 18. Leeds.

pojav se vedno ni povsem pojasnjen.

Zdravniki so ugotovili, da so moški na splošno manj odporni proti raznim boleznim kakor pa ženske; to se nanaša predvsem na bolezni srca in ožilja, na tuberkulozo in na vse nalezljive bolezni razen oslovskega kašlja, ki je pri dečkih pogostejši kot pri dečkih. Tudi žrtve raka je med moškimi več kot med ženskami. »Znežnega spola«, ki smo mu spričo vsega tega povsem neupravičeno dali vzdevek »šibkejši«. Med boleznimi, ki napadajo ženske pogostje kot moške, velja omeniti predvsem sladkorno, ki je pri ženskah tri — do šestkrat (glede na posamezna področja) pogostejša kot pri moških.

V vsakem organizmu sproži negativni zunanji vpliv (okužba, poškodba, telesna ali živčna peobremenitev) organizma obrambo, katere poglavitni delež prevzamejo hormoni nadledvične žleze. Te žleze v ženskih organizmih označujejo zdravniki kot »bankne«, v katerih se vse od prvih dni življenja nabere več zdravstvenega kapitala kot pri moških.

C. A.

Kljub prizadevanju poklicnih gasilcev in okoliškega prebivalstva je do temeljev zgorle min in v »De Stere«, eden zadnjih minov za dišave v Rotterdamu in s sto leti ena najstarejših tovrstnih značilnosti nizozemske pokrajine

Foto AP

Festivalski vrvež sredi Londona

Podnevi borza in kupčija, zvečer umetnost — za štirinajst dni v londonskem Cityju

Festivalski virus je napadel tudi London. Konec prejšnjega tedna se je naselil v Cityju, poslovnem sruu milijonskega mesta ob Temzi. Tista skrivnostna kvadratna milja okoli Angleške banke se je oddolila, da bo večere dveh tednov posvetila umetnosti. Povod? Hunter, poklicni organizator kulturnih prireditev in mož s prve besede pri edinorazrednem festivalu, je prepričan, da bo letošnji festival, da bi bile zgodovinske stavbe nad vse primerno ozadje dramskih in koncertnih prireditev, generalni direktor »Financial Timesa« pa je potem zagotovil potrebnih 60.000 funtov.

Tako je zdaj v Cityju festival, ki se začne vsak dan, potem ko se zaporo bančne in druge okence ter se ljudje poslovijo od pisalnih miz in računskih strojev. City si zakatne rdeč nagelj v oguljeno temno borzno obleko ter se prepusti umetnosti in razvedrilu, zmeraj seveda, kakor se spodobi. Sicer pa se s krabjo znana imena za primerno umetniško raven. Menih, Cassado, Rubinstein, Schwarzkopf, Walton, Britten in drugi. Hkrati kažejo tudi mladi talenti, kako znajo skladati in igrati. London doživlja zvočno čudo sredi arhitektonskega bisera v svojem mestnem središču.

Prvič v svoji zgodovini služi Tower razvedrilu. Vsak večer razen nedelje je odsek na prostem prizorišče Gilbert-Sullivanovega »Telesnega strazarja«. V Pavlovi katedrali se vrstijo srednjeveške glasbene drame, v mogočnem »Royal Exchange« (stari borzi) pa si lahko festivalni gostje ogledajo razstavo klasične karikature.

Zvečer plešejo — na cesti. To ni več tista City, ki je sicer vsak večer podobna zapuščenemu deželi nikogar, kakor da hoče zajeti sapo, da bi mogla naslednje jutro zmašiti v sive urade pol milijona ljudi, ki vro iz podzemeljske železnice in iz avtobusov. In ljudje: v teh festivalnih dneh niso zgolj resni možakarji, ki se s melonomi na glavah in s »Timesoma« pod puzbo vsako jutro s poslovnega poslopja, ki se šopirijo zraven prastarih votlicov na obeh straneh ponekod širokih, večinoma pa ozkih in mračnih ulic in ulč.

H.

ne niti, ki segajo na vse konce sveta. Njena zgodovina je do 16. stoletja tudi zgodovina Londona, šele potem so se začela razvijati predmestja, tako da se je City končno spremenila v poslovno in trgovsko središče rastočega glavnega mesta. Vrheli, ki so jih v bloke starih hiš vrzale bombe med dolgo svetovno vojno, so zamislila moderna poslovna poslopja, ki se šopirijo zraven prastarih votlicov na obeh straneh ponekod širokih, večinoma pa ozkih in mračnih ulic in ulč.

H.

Neka londonska pivovarna je napovedala, da bo v festivalnih dneh vsak dan spekla vola na mizajo, vendar se je premislila že drugi večer, saj kaj City klub festivalni vredni vendarle računa tudi v večernih urah.

Ze dije kot 2.000 let leži City ob reki, mnogo je doživela tačas, festival pa je vendarle novost zanjo, čeprav se tam snujejo poslovne niti, ki segajo na vse konce sveta.

V ponedeljek je priznal predstavnik Scotland Yarda, da za zdaj še nimajo ničesar otipljivega, — vsaj ne v zvezi z domnevo, da bi tatovi skušali odnesti v tujino umetniške podobe, ki so jih prejšnji teden ukradli v londonski galeriji O'Hana. Pričakujejo — je dejal — da se bo v kratkem kdo javil pri zavarovalnici in ponudil »zame-

ljavo« za ustrezno vsoto pod pogojem, da ne bodo izdali njegovega imena.

Po mnenju britanskih listov je ta domneva razmeroma optimistična, ker sta očitno na delu dva različni tatovski družini, katerih ena skuša vnovič umetnine po zgoraj nakazanem postopku, medtem ko druga — ta misel je zasnovana na čedalje pogostejših tatvinah umetniških slik — sestavljajo jo spekulantski zbiralci, ki tako nalagajo kapital (tatovom plačajo del vrednosti), slike pa spravljajo v posebna skrivališča.

Kot primer za »prvi sistem« omenja »Daily Mirror« tatvino v Aiken-Provenču; čez čas so ukradene slike našli v parkiranem policijskem avtomobilu pred kamisariatom v Antabesu. »Posrednik«, se pravi tisti, ki je vrnil slike, ni imel po ugotovitvah

Telefon na gumb
Neka švedska tovarna je začela izdelovati telefonske aparate s številničnimi, ki jih ni treba vrteti. Zraven vsake številke sedanjim precej podobnih aparatov je gumb. Konstruktor novosti zatrjuje, da bo to znatno poenostavilo in tudi pospešilo telefoniranje.

Iz cevi, žic, omar in stikal bodo elektronski tehniki sestavili pri »Birkbeck College« v Londonu elektronski stroj, ki naj bi postal pionir avtomatičnega prevajanja angleških besed v nekatere tuje jezike in obratno. »Elektronskega prevajalca« bodo prvi preizkusili sredi prihodnjega leta.

»In kje so vaši kovčki?«

»Tama.«

»Se enkrat si mirno preiščite žepa,« mi svetuje vrli mož.

Se enkrat začnem z isto igro. Sem dober igralec? Nekaj ljudi opazuje prizor. In če pride Billy? Če mi kak policist položi roko na ramo? Ali pa detektiv iz FBI?

Opazujem uslužbenca in ga ocenjujem. Star je padeset let, visok je sto sedemdeset centimetrov, težak osemdeset kilogramov. Nosi prstan: torej je poročen. Morda je že ded. V treh letih bo plešast. Celo je že golo in lasje na senčih mu stivijo.

Tik nad zgornjo ustnico ima bradavico. Ko bi bil na njegovem mestu, bi jo odpravil z nekaj srebrnovega nitrata. Zelo preprosto postopek.

»To je pa res neumno. Izgubil sem listek. Kaj naj storim?«

»Lahko greste v pisarno,« mi reče uslužbenec. »Morda boste imeli srečo, toda gotovo boste doživeli kup neprijetnosti. Bolje boste naredili, če greste domov in poiščete listek. Vaš vlak je gotovo že odpeljal.«

»Kje je pisarna?«

»Tam za steklom.«

Neverjetno, kako so si podobni vsi nadzorniki. Mož, ki sedi za mizo, je snel pokrivalo. Morda tako zahteva predpis. Govori z dvema ženskama. Ena je zelo mlada in zelo ljubka, vendar se ne utegnem ukvarjati z mladimi in ljubkimi ženskami.

»V zadnjih novicah,« je rekla starejša, »je zelo jasno povedano. Umoril jo je.«

»Neumnosti,« jo je zavrnil uradnik. »Tako pač pišejo novinarji. Jutri bodo rekli, da se je policija zmotila. Zmeraj je tako.«

»Morilec je lep fant,« je nadaljevala ženska. »Si videl njegovo fotografijo?«

»Ni moj tip,« je rekla mlajša. »Ima premočno čeljust in prevelik nos. Videti je kot kakšen boksar.«

»Lilili ima nenavaden okus! Je to mar pomembno za nas? V hipu bo pozabljeno.«

»Kaj želite?«

Uradnik me je nazadnje le opazil in me premeril z ugasiim pogledom.

Povem mu svojo zgodbo o izgubljenem listku. Ženski utihne. Ne kaže nikakega namena, da bi odšli iz pisarne. Mlajša ima svetlomoder, bistre oči in lepo, izbočeno čelo. Toda zdajle nimam oči za žensko lepoto. Brez zadrege me opazuje in zdi se mi, celo, da si me bo še pobilje ogledala.

»Po predpisih vam ne morem izročiti prtljage,« je izjavil uradnik.

»Toda,« gotovo je kak način! Gotovo nisem prvi, ki je izgubil listek. Kako ravnam v takih primerih?«

»Napisi morate izjaviti, da ste izgubili listek, in opisati morate vsebino kovčkov. Čakate tri mesece. Če se nihče ne javi, odpremo kovčke in primerjamo vsebino z vašim opisom. Če opis ustreza, vam bomo prtljago izročili.«

Izvelim sem ključce.

»Toda saj imam ključce! Poglejte ključavnice! Razen tega pa vam lahko natančno popisem vsebino! Ne morem čakati tri mesece! Se danes moram odpotovati v Chicago!«

Nadzornik odikima.

»Rada bi vedela, kako jo je umoril,« je rekla starejša. »Menda je bil zadavljen v vodi. Če je bila že mrtva, preden jo je vrzel v vodo, bi vendar morala policija včeraj odkriti kake sledove.«

»Morala bi k policiji,« je dejala druga. »Dajva, brže!« pravi nadzornik.

»Kakšna sreča, da nisva v Nemčiji!«

»Kaj je v kovčkih?«

»Srajce, čevlji, obleke, pižama...«

»Vse podrobnosti. Take reči so v vseh kovčkih.«

»Dve beli srajci, ena zelena, ena rdeča...«

»Ah, čakajte... Fotografirski aparat... Dragocen...«

»Bi hoteli črkovati, prosim?«

»Leica.«

V Ameriki je veliko fotografskih aparatov te znamke, zato me izvor ne vmemirja.

»Trenutek. Pokažite mi prtljago.«

Zgrabim kovčka, vendar samo za hip. Odnemem ju nadzorniku. Ključavnica na levi. Pomagam.

Kovčka imata dvojno dno, med katerima se skrivajo oddajnik, pištoli, vrečki z diamanti in listnica s 55.000 dolarji... Če o mož še brskal, bo vse našel. Telefonski aparat ima pri roki. Samo migljaj in že me imajo.

V roke je vzel fotografski aparat.

»Lepa igračka,« je dejal. »Koliko stane?«

»Štiristo petdeset dolarjev. Nemški izdelki.«

»Damned Germans,« je rekel med smehom.

Aparat je položil nazaj v kovček in ga zaprl. Odprl je drugega in ga površno pogledal.

»Lahko ju odnesete. Podpisati pa morate izjavo.«

Sedel je za pisalni stroj in z dvema prstoma počasi popisal vsebino svojih dveh kovčkov. Trajalo je neskončno dolgo. Mogoče se mi je samo zdelo? Vse je čisto drugače, kadar sodi človek na žerjavci.

Nazadnje je le opravil. Hotel sem mu dati dolar napitnine. Prijazno je odklonil: »Dajte onim tam, bolj so potrebni kot jaz...«

Zdaj pa ven! Diham bolj sproščeno, toda ne smem hiteti. Izbrati moram dober telefon, uslužbenec me gotovo opazuje. Ravno prihaja vlak. Pomešam se med prispele potnike. Dobro! Billyja še vedno ni. Zdaj je minuto čez pol sedmo. Še padeset metrov je do glavnega izhoda. Tok množice me nese tja.

»Taks!«

»Yes.«

Za hip še oklevam in se ozrem.

Naključje je polno presenečenj! In živ! so potrebni!

»Halo, Erich!« se oglasi nekdo poleg mene.

Ozrem se. Imenujem se Edward, vragal In kako bi reagiral vi, ko bi se nenadoma znašli v mojem položaju in bi vas nekdo poklical z vašim pravim imenom?

Erich! Erich! Saj ni mogoče! Mož se mi vrže okoli vratu in me objame s pravo županorjsko vmezo.

Domneva o tatvinah umetnin

njava« za ustrezno vsoto pod pogojem, da ne bodo izdali njegovega imena.

Po mnenju britanskih listov je ta domneva razmeroma optimistična, ker sta očitno na delu dva različni tatovski družini, katerih ena skuša vnovič umetnine po zgoraj nakazanem postopku, medtem ko druga — ta misel je zasnovana na čedalje pogostejših tatvinah umetniških slik — sestavljajo jo spekulantski zbiralci, ki tako nalagajo kapital (tatovom plačajo del vrednosti), slike pa spravljajo v posebna skrivališča.

Kot primer za »prvi sistem« omenja »Daily Mirror« tatvino v Aiken-Provenču; čez čas so ukradene slike našli v parkiranem policijskem avtomobilu pred kamisariatom v Antabesu. »Posrednik«, se pravi tisti, ki je vrnil slike, ni imel po ugotovitvah

Telefon na gumb
Neka švedska tovarna je začela izdelovati telefonske aparate s številničnimi, ki jih ni treba vrteti. Zraven vsake številke sedanjim precej podobnih aparatov je gumb. Konstruktor novosti zatrjuje, da bo to znatno poenostavilo in tudi pospešilo telefoniranje.

Telefon na gumb
Neka švedska tovarna je začela izdelovati telefonske aparate s številničnimi, ki jih ni treba vrteti. Zraven vsake številke sedanjim precej podobnih aparatov je gumb. Konstruktor novosti zatrjuje, da bo to znatno poenostavilo in tudi pospešilo telefoniranje.

Telefon na gumb
Neka švedska tovarna je začela izdelovati telefonske aparate s številničnimi, ki jih ni treba vrteti. Zraven vsake številke sedanjim precej podobnih aparatov je gumb. Konstruktor novosti zatrjuje, da bo to znatno poenostavilo in tudi pospešilo telefoniranje.

Iz cevi, žic, omar in stikal bodo elektronski tehniki sestavili pri »Birkbeck College« v Londonu elektronski stroj, ki naj bi postal pionir avtomatičnega prevajanja angleških besed v nekatere tuje jezike in obratno. »Elektronskega prevajalca« bodo prvi preizkusili sredi prihodnjega leta.

Kdo še potuje na Venero?

Najpomembnejši med vsemi so člani posadke. Brez njih ne bi bilo nič z našim vesoljskim potovanjem. Posadka šteje petero hrabrih mož. Kot se spodobi, začimo pri vrhu: poveljnik je KAPITAN Ahac Razor, star vesoljski maček, prej je vozil inozemske ladje in ima dolgoletno prakso in najlepša sprčevala. Za njim sledijo: PRVI PILOT Tilen, hkrati inženir, tudi preizkušen voznik, ki je z letelca krožnika predsedal na rakete; DRUGI PILOT, prav tako inženir, dober strokovnjak in tih človek; RADIOTELEGRAFIŠT, obenem sposoben filmski snemalec; peti je KUJAR in STREZAJ, veseljak Jure. ZDRAVNIK pa že šteje pravzaprav k odpravi, ki jo sestavljajo še BIOLOG, AGRONOM in KNJIZEVNIK. Razen teh je v ladji še ARHITEKT, vendar je namenjen samo do Lune, kjer ima poslovne opravke. Zasedba nam jamči, da bo potovanje varno in poučno. To pa je dovolj.

Tako, vse je nared in zgodba se lahko začne. V kratkem startamo z njo. Kar ho, pa ho!

V NEDELJO ZACETEK SLIKANICE

DOBRO JUTRO, VENERA

Ljudska skupščina LRS

Hkrati je Ljudska skupščina levolila Jozeta Pernuša za predsednika Vrhovnega sodišča, sodišča LRS, dr. Zivka Zlobca za predsednika okrožnega sodišča v Ljubljani in Janeza Sinkovca za predsednika okrožnega sodišča v Novi Gorici.

Končni skupni seji sta sledili ločeni seji obeh zborov. Zbor sta sprejela odlok o potrditvi statuta Splošne gospodarske banke LRS ter sklenila, da trajajo njun letni odbor od 20. julija do 31. avgusta. Republiški zbor je razen tega še izvolil ljudskega poslance Franca Pirkoviča in Karla Lutarja za člana gospodarskega odbora.

Razplet alžirske krize

predvsem z javnimi deli v mestu, s pogodovanjem in s podobnimi deli v tujosti.

Kaže, da je vsaj začasno rešen tudi problem plačevanja državnih in javnih uslužbencev. V dogovoru med začasno izvršno oblastjo in Parizom je bilo sklenjeno, da bo do konca leta plačevala bolške in sodne kadre, ostale javne službe pa grede na breme Alžirije, ki je za to dobila potrebne kredite.

Le v Oranu se razmere s težavo normalizirajo, ker Evropeji še vedno množično odhajajo. Od 300.000 jih je 200 tisoč doslej že zapustilo mesto. Siptomatična je pa tale primerjava: število potnikov v smeri Alžirije — Francija se iz dneva v dan manjša, potniki v obratni smeri pa so vsak dan bolj številni. V tej smeri imajo seveda večino Alžirci, toda med njimi je tudi nekaj tujecev. 17. julija je na primer iz Francije odpohtovalo v Alžirijo 1273 oseb, od tega 218 Francozov.

D. D. Marković

Junta ukinila ustavne pravice

služe poslala note vladam ameriških držav. Venezuela je hkrati tudi suspendirala svoje diplomatske odnose s Peruom. Veleposlanik v Lima so obvestili, naj se takoj vrne v Caracas.

Brazilska vlada in javnost so obsodile večerajšnji vojaški udar v Peruju. Znanje ministrstva je objavilo sporočilo, ki pravi, da je brazilska vla-

da z globoko zaskrbljenostjo sprejela vesti o ustanovitvi vojaške vlade v Peruju, ki je ukinila ustavno zagotovila in razveljavila nedavne volitve.

Brazilska vlada pa do sedaj še ni sklenila o prekinitvi ali suspenziji diplomatskih odnosov s Peruom, kot so to storile ZDA in nekatere druge latinsko-ameriške države. Brazilska vlada v svojem sporočilu poudarja, da se ravna po načelu nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

Načrt volivnega zakona

vana ustava, bo začela alžirska vlada v enem mesecu pripravila volitve v novo ustavodajno skupščino pod enakimi pogoji, z enakim mandatom kot za sedanjo.

Iz Pariza pa poroča AFP, da je minister Louis Joxe na večerajšnji vladni seji poročal o položaju v Alžiriji. Razpravljali so tudi o zaskrbljenosti tendenci popolne repatriacije Francozov iz Alžirije in pa težnji, da se repatriiranci naselijo v Maršellu, kjer že sedaj primanjkuje delovnih mest.

Varnost Nepala je odvisna od odnosov med Indijo in Kitajsko

New Delhi, 18. jul. (Tanjug). Novi nepalski minister za zunanje zadeve Rishikes Sah je izjavil, da sta varnost in svoboda Nepala v veliki meri odvisni od prijateljskega med Kitajsko in Indijo. Dejal je, da se je njegova država s skromnimi sredstvi, ki so ji na razpolago, prizadevala prispevati k zboljšanju odnosov med južnim in severnim sosedom. »Brez sleherne osnove so določeni komentarji v indijskem in zahodnem tisku o dvolični vlogi Nepala med Indijo in Kitajsko,« je pripomnil minister.

Dotaknil se je kitajske pomoči za zgraditve ceste med nepalsko prestolnico Katmandu in med Tibetom. Dejal je, da je bil vik, ki ga je okrog te ceste vzdignil indijski tisk, brez smisla. Opozoril je, da je ta cesta stara trgovska pot in da je bil Nepal vedno skladišče za trgovino med Indijo, Tibetom in Centralno Azijo.

ZAKON POMOČI ZDA TUJINI DOKONČNO OBLIKOVAN

Kongres spreminil mnenje

Predstavniki dom in senat sta na skupni seji sprejela vrsto stališč državne uprave glede pomoči tujini

NEW YORK, 19. julija. (Tanjug). Na konferenci senata in predstavnika doma so se sporazumeli, naj ima predsednik Kennedy proste roke glede dodeljevanja pomoči Jugoslaviji in Poljski. To so tudi pričakovali glede na stališče predstavnika doma, ki je z veliko večino glasov odobril, da lahko predsednik ZDA tudi v prihodnje odobri pomoč Jugoslaviji in Poljski.

Iz poročil o odločitvah skupne seje ni videti, kaj je s predlogom za ukinitev klavzule o »državi z največjimi ugodnostmi« v trgovini ZDA z nekaterimi državami.

Kongresna konferenca se je tudi strinjala s povečanjem pomoči Indiji in z nadaljnjo pomočjo državam, ki so nacionalizirale ameriško premoženje, s tem, da jo bodo v prihodnje dajali z določenimi pogoji.

Konferenca je prav tako spreminila stališča predstavnika doma glede pošilja OZN.

Odločitve, ki so jih sprejeli predstavniki obeh do-

nje časovno neomejene deportacije političnih kaznivcev pa naj bi zamenjala časovno omejena administrativna deportacija.

Opozicijske stranke so nasprotovale temu zakonu, ker menijo, da je nedemokratičen in da omejuje državljanske svobode.

Pod pritiskom opozicije je vlada privolila v to, da omili nekatere formulacije v zakonu, vsebina zakona pa je ostala nespremenjena.

Kam pojde Strauss?

Bonn, 19. jul. (Reuter). — Zahodnonemški kancler Adenauer je danes že drugič v 24 urah sprejel obrambnega ministra Straussa. Menijo, da sta ponovno govorila o tem, ali bo Strauss ostal obrambni minister ali pa bo kandidiral za predsednika bavarske vlade. Večraj je Adenauer od Straussa zahteval, naj se hitro odloči. Problem Straussove funkcije v vladi je nastal zaradi afera »Elbaga« Straussa so obtožili, da je izkoristil svoj položaj za osebne koristi s tem, da je podjetoj preskrboval gradbeno dela.

V Siriji 120 delavcev še vedno zaprtih

Damask, 19. jul. (AFP). — Sirski notranji minister Keim Karziz je izjavil, da so izpustili 50 delavcev, ki so jih zadnje dni aretirali zaradi demonstracij in stavk, dejal pa je, da je 120 delavcev še vedno zaprtih. Povedal je tudi, da so bile med zadnjimi nemiri ubite 4 osebe, večje število ljudi pa je bilo ranjenih.

Rekonstrukcija japonske vlade

Tokio, 19. jul. (Reuter). — Japonski premier Hajato Ikeda je večeraj sestavljal novo vlado, v kateri je 12 ministrov in pet državnih sekretarjev. V ožjem kabinetu 12 članov je dosedanjí resor za državno samoupravo, minister Masuo Arai. Novi minister za zunanje zadeve je Masajosi Ohira.

Vlada premiera Ikeda je bila rekonstruirana po volitvah v zgornji dom japonskega parlamenta, ki so otle 1. julija.

Razgovori predstavnikov študentskih organizacij

Lapad, 19. julija. Na Lapadu so se danes popoldne začeli na mednarodnem študentskem letovišču dvo-dnevni razgovori predstavnikov študentskih organizacij 30 držav. Razpravljali bodo o čimboljsem mednarodnem sodelovanju študentov vseh petih celin.

STRELA UBILA TRI LJUDI

Titovo Ulice, 19. julija. (Tanjug). — V zadnjih treh dneh je strela ubila v titovozukiškem okraju tri ljudi. Blagomira Sekovič iz Krenne je ubila v njegovi hiši, kamor je pribežal z njeve, da bi se umaknil bihi.

Borko Lazović iz Ljubljia je ubila strela, ki je zbežala pred dežjem pod drevo. Jacima Nikolica iz Gostilja pa je ubila pred stajo kamor je prinesel kos nakosene trave; na rami je držal kos in najbrž je strela udarila vanjo.

POZAR V SISIČNICI PERILA

Plju, 19. julija. — Predvečerašnjim dopoldne v v ssičnici perila v domu za delavce otroke v Domavi izbruhnil požar. Električno napeljavo in notranjo opremo sustince je ogenj popopnila uničil. Zgorelo je za tudi vse perilo. Skode je za okrog 350.000 dinarjev. Požar je povzročila nezav-

OBISK IZ ITALIJE — Studijska delegacija italijanskih sindikalnih delavcev je danes nadaljevala v Ljubljani razgovore s predstavniki sindikata državnih nameščenecv in družbenih služb. Delegacija proučuje vprašanje sindikalnega gibanja pri nas, zlasti vlogu sindikalne organizacije v upravni službi. Foto: Busić

Izvoz kmetijskih strojev

Tovarna »14. oktober« bo izvozila v Indonezijo, ZAR in Kolumbijo težke traktorje, bagre in valjarje v vrednosti 3 milijone dolarjev

Beograd, 19. julija. (Tanjug). Tovarna »14. oktober« v Kruševcu je prek zunanjetrgovinskega podjetja »Rudnap« izvozila letu v Romunijo in Etiopijo razne bagre, buldožerje in težke traktorje v vrednosti kakih 2,5 milijona dolarjev. V Romunijo je izvozila 76 velikih buldožerjev vrg 90k, ki imajo domače dieselsve motorje po 100 KS. Takšne motorje izdeluje reška tovarna »Torpedo«. V Etiopijo je izvozila 12 buldožerjev in 40 težkih traktorjev vrg 50k, ki imajo tudi domače dieselsve motorje. Buldožerji in težki traktorji iz kruševske tovarne so se do- bro obnesli v podnebnih in zemljiških pogojih Etiopije. Ti stroji uspešno spreminjajo pragozdove in savane v rodovitna polja.

V ZAR je podjetje »Rudnap« prodalo 40 bagrov ter lažjih in težjih traktorjev. To dokazuje, da je dobilo na licitaciji, na kateri so sodelovali najbolj znane tvrdke iz ZDA, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Poljske. Na poskusnih delih v obdelovalno pušavskega zemljišča so dosegli traktorji kruševske tovarne največje uspehe, na podlagi katerih se je ministrstvo za agrarno reformo ZAR odločilo za nakup jugoslovanskih strojev. Uspešni poskusi s traktorji kruševske tovarne in prva pogodba o prodaji odpirajo lepe perspektive za nadaljnji, mnogo večji izvoz kmetijskih strojev v ZAR.

Tovarna »14. oktober« bo dobavila Kolumbiji 20 težkih traktorjev. To je prva prodaja proizvodov naše strojne industrije na kolumbijskem trgu. Za protizvoze kruševske tovarne se zelo zanimajo tudi kupci iz drugih dežel Latinske Amerike.

Od lanskega leta izvažata »14. oktober« znaten del svoje proizvodnje v tujino. Ta tovarna je prek zunanjetrgovinskega podjetja »Rudnap« izvozila lani in v začetku letošnjega leta v Romunijo in Etiopijo razne bagre, buldožerje in težke traktorje v vrednosti kakih 2,5 milijona dolarjev. V Romunijo je izvozila 76 velikih buldožerjev vrg 90k, ki imajo domače dieselsve motorje po 100 KS. Takšne motorje izdeluje reška tovarna »Torpedo«. V Etiopijo je izvozila 12 buldožerjev in 40 težkih traktorjev vrg 50k, ki imajo tudi domače dieselsve motorje. Buldožerji in težki traktorji iz kruševske tovarne so se dobro obnesli v podnebnih in zemljiških pogojih Etiopije. Ti stroji uspešno spreminjajo pragozdove in savane v rodovitna polja.

Industrijska proizvodnja v Makedoniji

Skopje, 19. jul. (Tanjug). Industrijska proizvodnja v Makedoniji je bila v prvih šestih mesecih letošnjega le-

ta za 11,6% večja kakor v istem obdobju lanskega leta. To je samo za pol odstotka manj kakor predvideva plan za letošnje leto. V gospodarskih krogih podarjajo, da je bila proizvodnja v Makedoniji v prvem polletju letošnjega leta zadovoljiva. Strokovnjaki računajo, da bo v drugem polletju proizvodnja še večja, tako da bo znaslo letošnje povečanje v primerjavi z lanskim letom 12 odstotkov. Najbolj je narasla proizvodnja v kemični industriji, v industriji usnja in v elektroindustriji.

Knjige za Alžir

Zagreb, 19. jul. (Tanjug). — Na Hrvaškem se je začela akcija za zbiranje strokovnih knjig in revij, ki jih pošljejo v kratkem knjižnici mesta Alžira. Oasovski teroristi so namreč nedavno to knjižnico zažgali in malone povsem uničili. Pobudo za pomoč alžirski knjižnici je dala Hrvatsko prirodoslovno društvo v Zagrebu, ki je pozvalo tudi razne znanstvene in druge ustanove, naj se pridružijo tej akciji.

V nekaj dneh so zbrali nad tisoč raznih knjig in revij.

IZ VČERAJSNJE DRUGE IZDAJE

Bistvene poteze sklepov v Kairu

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

Besedilo kairske deklaracije je objavljeno. Na hitro tega razmeroma obsežnega dokumenta ni mogoče izkrcno oceniti. Vendar pa že na prvi pogled stopa v ospredje nekaj bistvenih potez, s katerimi se je kairska konferenca kot nekaj, kar je že zgodovinsko dejstvo, uvrstila na svoje časovno in politično mesto. Letega lahko označimo z naslednjimi poglavitnimi koordinatami: nje je prišlo malone v sredi med lanskega beograjskega konferenca in med bodočo svetovno gospodarsko konferenco pod okriljem OZN; njena akcija pomeni v odnosu do OZN hkrati paralelizem in podporo; njeni dosežki predstavljajo novo utrditev izvenblokovskih koncepcij, zlasti na gospodarskem področju; mi-mo tega pa se tukaj kaže za posrednega opazovalca zelo očitni premik od čisto političnih in čisto gospodarskih razprav k celovitejšemu gledanju na družbeno-gospodarske razvojne probleme.

Tisto, kar se zdi v sami deklaraciji daleč najbolj pomembno — kar daje najvidnejšo zelo pozitivno splošno oceno — to so določila, ki se nanašajo na nadaljnje sodelovanje med udeleženkami. Jugoslovanski predlog o stalnih telesih, ki naj bi se spreminila v koordinacije, so vključili v zamisel, naj bi se tako imenovana skupina udeležencev kairske konference spreminila v permanentno obliko. Udeleženci konference sprejemajo tako dvojno nalogo: sklicevanje podobnih konferenc o prihodnosti in sodelovanje v najpomembnejših mednarodnih organizacijah in ustanovah.

Po politični plati je nemara najpomembnejše dejstvo, da so se zamislili o čim širšem sodelovanju, vendar v oblikah, ki niso blokovske, marveč so le-te namršnost nasprotno, zelo razširile in se izražale tudi praktično. Sprito različitih družbenih in gospodarskih koncepcij, ki prelozjujejo v posameznih državah udeležence kairske konference, je prišlo do nekaj izrazitih premikov v pozitivno smer. Tako so na primer skoraj vse udeleženke odločno poudarjale potrebo po industrializaciji kot edini močni poti za nagli gospodarski in družbeni razvoj, hkrati pa so to povezovali s splošnim planiranjem. Ob formulaciji o mednarodni gospodarski pomoči se zdi, da bi bilo boljše, če bi jasneje nastopila proti političnim pogojem, na katere je često priklanjena — a tu je treba upoštevati položaj nekaterih kairskih udeležencev in v zvezi s tem dejstvo, da je politika samo umetnost o okviru možnosti. Vsebinsko odločna in pozitivna, čeprav po obliki nekoliko zapletena, je formula, da vse oblike javnega in institucionalnega financiranja pomenijo napredek — to je posredna obsodba zasebnih investicij. Mimo tega je kairska deklaracija prvi mednarodni dokument tega ranga, ki terja, da je treba dati pomoč državam tako, da bodo lahko z njo računale kot z enim izmed čim-tejših pri sestavljanju svojih gospodarskih načrtov.

Tako je mogoče tudi v organih OZN veljavna zamisel o dajanju pomoči za posamezne razvojne projekte v kairski deklaraciji močje presežena. Značilna je tudi ostro postavljena zahteva, da je treba pri tehnični pomoči poskrbeti tudi za nacionalne strokovne kadre, in ne nazadnje: o gospodarskih integracijah se kairska deklaracija izraža na trezen način. To ni več apriorna frontalna obsodba, ampak pretehtano ugotavljanje realnih dejstev ter njihovo skladno izražanje. Hkrati pa tudi opozorilo na možnost akcije in morebitnega napredka.

Nazadnje še tole: Nemara je vsem tonu in stilu konference naredilo največji vtis to, kako daleč se je potreba po napredku razvijajočih se držav spreminila in neolčljivi sestavi del njihove politike. V zvezi s tem je težko oporekati menju, da se je v Kairu nedvomno afirmiralo nekaj, kar je usmerjeno v tek na zelo dolgo progo. Naj povzamem samo pripombo,

ki jo je na eni izmed zadnjih sej za zaprtimi vrati baje izrekel eden izmed šefov delegacij: »Nas večje skupnost interesov — najtrdnjaja skupnost od vseh.«

Dušan Dolinar

Ferhat Abas: Sem za zakonitost

Tlemcen, 18. julija. (Reuter). Bivši alžirski premier Ferhat Abas je imel v Tlemcenu diskusivno konferenco, na kateri je med drugim izjavil, »Opredelil sem se za zakonitost. Če sem na strani Ben Bebe, je to zaradi tega, ker je on na strani zakonitosti.«

Srečne številke

Beograd, 18. julija. — V 28. kolu lota so bile izžrebane naslednje številke: 9, 12, 17, 28, 25, 45 in dopolnilna številka 49. V tem kolu je bilo vplačanih 36.484 kombinacij v znesku 33 milijonov 132.000 din.

Udovčić in Vasjkov vodita

Berlin, 18. julija. (ADN) Na mednarodnem šahovskem turnirju v zahodnem Berlinu vodita po IX. kolu Jugoslovani V. Udovčić in Vasjkov (ZSSR), ki imata po 7 točk. Udovčić je v IX. kolu premagal Puchsa, Vasjkov pa Uhlmanna; ostali rezultati: O'Kelly: Minne 1:0, Liebert: Drimer 1:0, Stein: Reich 1:0, Enevaltsen: Doda 1:0, Bent: Fiehl 1:0, Malich: Berezna: prekinjeno.

Stanje 18. julija. — Od Azorov preko Španije do Alp se je zgradil greben visokega zračnega pritiska. Atlantske frontalne mornje pa so zajele Britanijo, Francijo in Belgijo ter se pomikajo proti severozahodu. Napoved za petek: Pretežno sončno z delno oblačnostjo. — Zjutraj po kotlinah megla. — Najvišje nočne temperature okoli 8, v Primorju 16, najvišje dnevne do 28 stopinj C.

IZJAVA JAPONSKEGA PREMIERA IKEDA

Brez jedrskega orožja

Ikeda je zanikal trditve bivšega premiera Jošide — Socialisti sodijo, da bo politika rekonstrukcije vlade reakcionarna

TOKIO, 19. jul. (Reuter). Predsednik japonske vlade Ikeda je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da se Japonska ne bo odanostila z jedrskim orožjem, dokler bo on premier. S to izjavo je demantiral izjavo bivšega premiera Jošide, ki je prejšnji teden po vrnitvi s poti po ZDA in Evropi, dejal, da se bo Japonska oborožila z jedrskim orožjem.

Ikeda je govoril tudi o svoji bližnji poti v Evropo. Poleg Velike Britanije, kamor bo prišel začetek novembra, bo obiskal še nekatere države, vendar novinarjem ni povedal, katere. Pričakujejo, da bodo o poti premiera Ikeda v kratkem objavili urad-

menila. Med drugim si bo prizadevala tudi v prihodnje normalizirati odnose z Južno Korejo in okrepiti japonsko-ameriške odnose.

V zvezi s politiko vlade glede Evropskega trga je Ikeda dejal, da vodi Japonska za sedaj ločene trgovinske razgovore s članicami Skupnega trga. Preden bo zavzela določeno stališče, bo pozorno preučila tudi odnose ZDA in Skupnega trga, kakor tudi vprašanje pristopa Velike Britanije k Skupnemu trgu.

Predsednik Japonske Socialistične stranke Kavakami je izjavil, da namerava njegova stranka začeti ostro kampanjo proti rekonstrukciji vladi. Spremembe v vladi po mnenju Kavakamija nakazujejo, da bo vlada vodila reakcionarno politiko, zlasti glede delavcev in prosvete. Po njegovih besedah so novi ljudje v vladi tudi pristaši jedrskega oboroževanja in re-militarizacije Japonske.

Zakon o varnostnih ukrepih pred grškim parlamentom

Atene, 19. julija. (Tanjug). Odbor za nujne poste grškega parlamenta je kljub odporu opozicije sprejel vladni načrt zakona o varnostnih ukrepih. Dekret predvideva, da ostane KP Grčije še naprej izven zakona, da se grškim državljanom, ki so zaradi politične aktivnosti pogubili v inozemstvo, odvzame državljanstvo, doseda-

Telegrami

UGANDA POSTANE NEODVISNA OKTOBRA — LONDON. Spodnji dom britanskega parlamenta je izglasoval predlog zakona o neodvisnosti Ugande. Britanski protektorat v Vzhodni Afriki bo postal neodvisen oktobra.

OSTAVKE PORAZENIH KANADSKIH MINISTROV — OTTAWA. Premier Diefenbaker je sporočil, da so trije ministri, ki so bili na volitvah premagani, odstopili. To so minister za delo Walker, minister za rudarstvo Flynn in minister za pošto Hamilton.

U TANT V HELSINKIJU — HELSINKI. Vrhilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant se je večeraj sestel s finskim premierom Karjalainenom in zunanjim ministrom Merikoskijem.

REKONSTRUKCIJA MAROŠKE VLADE — RABAT. Maroški kralj Hasan II. je večeraj rekonstruiral vlado. Med drugim je dosedanji minister javnih del Benhima postal tudi minister za trgovino, industrijo, rudarstvo in trgovsko mornarico.

NAPISI NA SPANSKEM KONZULATU V HAMBURGU — HAMBURG. Po sporocilih policije so neznanici v noči med 17. in 18. julijem popisali zidove in ograje poslopja, v katerem je šparski konzulat, z besedami »Morilci« in »Svoboda Španiji«.

STAVKA V PODMORSNIH LADJEDELNICI — GROTON. V stavki v ladjedelnici, ki izdeluje podmornice na jedrski pogon za ameriško mornarico, sodeluje 9000 delavcev. Delavci zahtevajo večje plače.

SOVJETSKO OROŽJE ZA MAROKO — RABAT. Sovjetska ladja »Valentij« je pripeljala večeraj v Casablanca 7.157 ton municije in orožja za maroško armado.

ARETACIJE V LIBANONU — BEJRUT. Libanonska policija je aretirala 11 članov populistične stranke, ki so kljub prepovedi aktivno politično delali. V Zahli pa so aretirali 4 osebe, za katere trdijo, da so komunisti.

RIM IN MILAN BREZ CASOPISOV — RIM. Tehnično osebje časopisnih podjetij v Rimu in Milanu je napovedalo enodnevno stavko z zahtevo po večjih plačah in boljših delovnih pogojih. Zaradi stavke danes v Milanu in Rimu niso izšli časopisi.

JAPONSKI KREDIT ZA INDOEZIJO — DZAKARTA. Indonezija je prosila Japonsko za nov kredit za 232 milijonov dolarjev. Kredit bi bil garantiran s preostalimi vojaškimi repatriacijami, ki jih Japonska dolguje Indoneziji. Na indonezijsko prošnjo v Tokiju še niso odgovorili.

SKOFJA LOKA DOBI NOVO PODOBO — S škofjeljskega gradu, ki ga pravkar urejajo, je zlasti v sončnem dnevu prelep pogled na Skofjo Loko. Na sliki: moderni stanovanjski bloki, ki dajejo novo podobo temu starodavnemu mestecu. (Foto: Busić)

Pogrešam slovar tujk

Tovariš urednik,

že nekaj let obljubljam v knjigarnah nov, obsežen slovar tujk, ki ga menda pripravljajo. Cankarjeva založba. Po takem slovarju je veliko poučevanje in bi rad vedel, kdaj bo izšel. Novi pravopis po mojem le za silo nadomešča tak slovar, ker na kratko razlaga le najvažnejše tujke, mnogokrat pa navaja le njihovo pravopisno podobo brez razlag.

Ker je dolga leta ni na trgu take knjige, bi želel, da bi slovar čimprej izšel.

Anton Klemenec, Poljskava 3

Neprijetnosti v avtobusu

Tovariš urednik,

v ljubljanskem mestnem prometu se čestokrat dogajajo neprijetne stvari tudi zaradi sprevodnikov, ki morda niso zmeraj dobre volje in morajo zato zaradi njih trpeti ljudje, ki to niso ničesar krivi.

Opisal bom enega takšnih dogodkov, ki se je pripetil 17. VII. t. l. ob 23.15 v avtobusu z registrsko tablico LJ 179-35 na relaciji Ajdovščina-Vilmarje. Avtobus je odšel izpred kavarne Europa ob 23.15. Sprevoznica, katere imena ne vem, je prodajala vozne listke. Ker pa je imela večina potnikov mesečne karte, je od vsakega po vrsti zahtevala, naj ji pokaže svojo mesečno karto. Očitno nerazpoložena je od nekaterih karto tudi po večkrat zahtevala. Seveda so se ljudje začeli razburjati, nekateri pa so se vedli prav tako neodgovorno kot sprevodnica in se zabeli z njo. Zaradi tega se je sprevodnica na tretji postaji razjezila in ni hotela odpreti vrat, čeprav tukaj zmeraj

pisma bravcev

izstopi kaka polovica ljudi. Tako se je masenela vsem, morda zaradi tega, ki je prav tako napočel ramal kot sama.

Se bolj smo bili presenečeni zaradi ravnanja dveh kontrolorjev istega podjetja v bližnji remizi. Nekateri potniki so se hoteli pritožiti zaradi tega neprijetnega dogodka, toda kontrolorja sta tako neubedljivo postopala z ljudmi, kot da sploh nista zainteresirana za svojo službo. Čeprav nista vedela, za kaj gre, se je eden celo vulgarno izražal.

Zdi se mi, da se omenjeni uslužbenci ne zavedajo, da so oni zaradi nas in ne mi zaradi njih.

Takšnih in podobnih primerov je več, kaže pa, da nihče ne skrbi za to, da bi jih skušali odpraviti. Pomembno je le, da potnik plača, potem pa naj se vozi kakor ve in zna. Ne omejujem se n. pr. spater z otroki, ki se morajo večkrat z ostalimi potniki vred dreviti pri zadnjih vratih. Menim, da bi moral te in podobne stvari nekdo urejati.

Blagoje Djurič, Ljubljana, Aleševčeva št. 7

Sprehajališče ali dirkališče?

Tovariš urednik,

nič novega ne bom povedal, če zapišem, da mnoga naša mesta po pravici zavidejo Ljubljani lepa sprehajališča v neposredni bližini mesta. Ljubljanci pa se te prednosti našega mesta, kot kaže, ne zavedajo. Če bi se je namreč zavedali, se ne bi po tivoljskih nasadih, po Rožniku in po Šišenskem hribu dogajalo to, kar se dogaja: izrazita sprehajalna pota so hkrati dirkališča za motorna vozila in za kolesarje. O tem je dnevniki tisk že večkrat pisal, ponovno smo brali o tem prav te dni, o tem je bilo ondan govor tudi na enem izmed zborov volivcev.

Ni dolgo tega, ko je malo manjkalo, da se ni pripetila na sprehajalni poti med Cankarjevim vrhom in goštinjo pod Rožnikom huda nesreča. Približno sredi te poti, ki je postala, kot reče, hkrati splošno uporabna cesta za vsa vozila, je oster ovinek. In tik za ovinkom je stala skupina

majhnih otrok, ko je privozil s Cankarjevega vrha avto. Voznik ga je ustavil v zadnjem trenutku, komaj nekaj metrov od sprehajalnih otrok. V pomislekih pa so videli sprehajalci tudi izrazito sprehajalni poti med Drenikovim in Cankarjevim vrhom zanimivo solo motociklistično dirko. Mlad, sila podjeten motociklist je dirkal, ležal na motociklu, sem in tja, ko da mu gre za svetovno prvenstvo.

Kolesarjenje po tivoljskih nasadih pa je že tako vsakdanji pojav, da so sprehajalci skoraj prepričani, da je to v redu. Tu kolesarstvo po poti in stezah po mili volji in se veselo zlate slobode.

Dvomim, da je še kje pod soncem mesto, kjer bi uživali kolesarji, motociklisti in prav tako avtomobilisti tako veliko slobodo v pogledu dirkanja po sprehajalnih poteh, kakor jo uživajo v Ljubljani. Ljudje, ki radi hodijo v naravo in ki znajo ceniti prijetne sprehode, se sprašujejo, kako dolgo bo ta samovolja še trajala. Ali domo res čakali dotlej, da bo terjala človeško žrtev? Kdor ne more priti na Rožnik ali na Šišenski hrib peš, naj ostane pod njima. In čemu so prav te dni posuli vsa rožniška sprehajališča z drobnim peskom? Menda ne motornim vozilom na ljubo?

Jože Zupančič, Ljubljana, Kersnikova 8

»Neupravičen predujem za telefon?«

Tovariš urednik,

v pismu z gornjim naslovom (Delo 3. VII. t. l.) očita tovarišica Zvonka Krivec podjetju PTT v Celju, da ne pravičnoma tolažbi 3 t. n. vodila za izvajanje uredbe o zavarovanju plačil, da nadalje zahteva plačilo preduma, da tako znižuje obratna sredstva naročnikov, da skratka zahteva plačilo za še neopravičljene storitve. Menimo, da so ti očitki neupravičeni.

Za storitve v mesecu aprilu t. l. (ta mesec navajamo zato, ker v računih za april še ni bilo zahtevka za predum) smo svojim naročnikom poslali račune v glavnem 18. in 19. maja, in sicer v skupnem znesku za 28,5 milijonov dinarjev. Prva plačila teh računov so prispela na naš bančni ra-

čun dne 21. maja, ko sta bila plačana blizu 2 milijona. Do 25. maja je bilo poravnanih skupaj 18 milijonov, do konca maja pa še nadaljnjih 11 milijonov. Ostanele to je 1,5 milijona, je bil poravnanih v juniju. Tako so torej poravnali naši naročniki svoje račune za april od 21. maja do 4. junija, kar pomeni, da je prišlo naše podjetje do svojih obratnih sredstev od 25 do 60 dni kasneje. Kdo je potemtakem kreditiral iz svojih obratnih sredstev?

Ko so naši naročniki v omenjenem obdobju poravnali svoje račune za izvršene TT storitve v mesecu aprilu, so izkoristili še naše storitve v razdobju od 1. maja dalje. Podobno je bilo tudi druge mesece. Ali ni bil tako knjigovodski servis pri skupnosti PTT podjetij LRS, ki obračunava kreditiranih TT storitev za devet podjetij PTT v LRS, da bi bil likviden in da bi zavaroval plačila, ekonomsko primoran, da uvede predum? To je storil pri izstaviti računov za izvršene storitve v mesecu maju. Te račune so celjski naročniki prejeli okoli 18. oziroma 19. junija.

Ta ukrep je večina naših naročnikov pravilno razumela. Trajmo torej, da tu ne gre za nekako plačilo v naprej niti ne za plačilo še neopravičen storitev. Kaj? Zato, ker je npr. celjski naročnik plačal dne 25. junija račun za izvršene storitve v maju, hkrati pa je s plačilom »predumom« istega dne samo poravnal še izvršene storitve od 1. do 25. junija.

Menimo torej, da tu ni samostalnega tolaženja že imenovane tretje točke. Vsebinska navedena točka izgubi v povezavi z vsemi spredaj navedenimi pozitivnimi predpisi svoj fakultativni značilnosti, in to zaradi okoliščin, ki smo jih skušali obrazložiti.

Lahko pa bi tako rekli, da bi morali naše račune napraviti takoj konec meseca. Čeprav bi bilo to tehnično možno, bi še vedno ostalo upravljanje kreditiranja podjetij PTT svojim naročnikom za največ 40 in najmanj 10 dni. To upravljanje bo rešeno šele takrat, ko bo možno izstavljati račune vsak dan; to pa sedaj brez vsaj nekaj investicij v mehanizacijo in kadre ni možno.

Podjetje za PTT promet, Celje, Edvard Sepec, direktor

Partizanski boj ni poznal nacionalnih meja. Zlasti v Beli krajini in drugih obmejnih področjih so slovenski in hrvaški partizani često skupno tolkli skupnega sovražnika in tako s krvjo kalili bratstvo in enotnost naših narodov. Na kraju, kjer stoji ta mogočen spomenik, to je ob cesti Črnomelj-Dravograd, so borci slavne kordunske udarne brigade NOV v sodelovanju s slovenskimi partizani uničili italijansko kolono. Spomenik je delo pokojnega kiparja Jaka Savinskega, izklesan pa je iz 14 ton težkega kosa belokranjskega marmorja.

Foto: P. Romanič

Kočevje za dan vstaje

22. julij bodo prebivalci na Kočevskem praznovali z vrsto prireditve in proslav, ki bodo v vseh večjih krajih. Osrednja prireditev bo v Kočevju na predvečer praznika, ko bo ob 19. uri množično zborovanje in sprejetje treh partizanskih patrolj. Te bodo prišle iz raznih krajev, Patru-lja, ki bo šla na pot iz Log-zin, bo obiskala Koblarje, Stare ceste in druge krajeve tem območju. Tretja patrolja pa bo šla iz Mozja, to je iz območja, kjer je bila pred 20 leti ustanovljena brigada »Ivana Cankarja«, ter obiskala kraje proti Livoldu in Dolgo vas. Prebivalci Kočevja in okolice bodo slovesno pričakali nekdanje borce. Po končanem zborovanju in sprejemu patrolj bo v Šeškovem domu kulturna prireditev, ki jo bo dajala skupina »Dobrih znancev«.

Mimo teh prireditev bodo razne proslave, ki jih bo organizirala mladina. Tako bodo priredili več tabornih večerov, na katere bodo povabili večje skupine nekdajšnjih borcev in aktivistov in ti bodo mladim ljudem pripovedovali svoje spomine in doživljanje. Na praznik pa bo več športnih in drugih srečanj med športniki in drugimi prebivalci. Vodstva sindikalnih podružnic in društva bodo na dan praznika priredila tudi več izletov in obiskov v razne kraje Kočevskega Roga. D. V.

soferskemu prazniku še očili podarek. Po govoru so članom razdelili zlate in srebrne značke ter priznanja za delo, zastopnik DSNS in TNZ Novo mesto pa je razdelil priznanja, pohvale in značke najvestnejšim šoferjem. Po končanem prazniku je izpred prosvetnega doma krenila skozi mesto povorka vozil s praporom na čelu.

D. V.

SEDEM VPRAŠANJ ZA JAVNO TRIBUNO

Krajevna organizacija SZDL v Mokronogu je za 20. julij zvečer sklicala zbor občanov, na katerem se nameravajo pogovoriti o številnih vprašanjih njihovega kraja. Dnevni red te prve javne tribune v Mokronogu obsega tale vprašanja, na katera bo treba dati odgovor ali pojasnilo:

Kako je z adaptacijo zdravstvenega doma? Zakaj noben zdravnik ne vzdrži v Mokronogu? Kako je z gradnjo vodovoda? Zakaj je šlo podjetje Naši izdelki v likvidacijo? Zakaj občina ne dodeli proslavnih praznikov v bivši sodniji? Kako je s periščem v Mokronogu? Zakaj tako mrtvilo v družini in organizacijah v Mokronogu?

Sodijo, da bodo za prvih pet vprašanj dajali pojasnila predstavniki okraja Novo mesto in občine Trebnje, zavezovali perišča bo moral razložiti predsednik krajevnega odbora. O prejemih dejavnosti društev in organizacij pa se bodo morali odkrito pogovoriti predvsem njihovi člani. Za javno tribuno z navedenimi dnevnimi redom je med občani veliko zanimanje in se obeta živahna razprava.

(r)

ILIRSKA BISTRICA NEORGANIZIRANA ŽIVINOREJSKA SLUŽBA PRI KMETIJSKIH ZADRUGAH

Upravni odbor Veterinarsko - živinorejskega zavoda v Ilirski Bistrici je na svoji redni seji razpravljal o raznih problemih veterinarsko-zivinorejske službe v ilirsko-bistriški okoliščini, kjer deluje očitno plemensko govedo sivo-rjave pasme. Največ težav imajo zaradi neorganizirane živinorejske službe, ker so le-te s svojimi novimi pravili po reorganizaciji zadržali izključno iz svojih pravil živinorejske odbore, ki so dokaj dobro delali in usmerjali to službo. Veterinarsko - živinorejski zavod v Ilirski Bistrici pa nima pristojnosti, da bi jo opravljal sam. Na seji upravnega odbora so sklenili celoten problem živinorejske službe posredovati svetu za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinskem ljudskem odboru, za sejo pa pripraviti temeljit analize dela te službe.

Veterinarska služba pa je dosegla zelo lepe uspehe. Po sklepu sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri ObLO je začela s temeljitimi tuberkulinizacijami govedi in je cepila doslej že polovico vse govedi. Pri tuberkulinizaciji so ugotovili že 13 sumljivih primerov, ko so živali pozitivno izšle na tuberkulin TBC. Da bi okolja čim uspešneje potekala, je v pomoč ustanovljena posebna komisija pri svetu za kmetijstvo, katere naloga je, da pozitivno reagirajoče živali omeni in predlaga občinskemu ljudskemu odboru za izločitev iz nadaljnjega reje, lastniku pa prizna razliko med klavno in plemensko vrednostjo živali, ki jo da komisija v zakol. Za plačevanje razlike so zagotovljena potrebna sredstva v občinskem proračunu.

Predvidevajo, da bodo to veliko akcijo končali do meseca avgusta. J. K.

dati odgovor ali pojasnilo: Kako je z adaptacijo zdravstvenega doma? Zakaj noben zdravnik ne vzdrži v Mokronogu? Kako je z gradnjo vodovoda? Zakaj je šlo podjetje Naši izdelki v likvidacijo? Zakaj občina ne dodeli proslavnih praznikov v bivši sodniji? Kako je s periščem v Mokronogu? Zakaj tako mrtvilo v družini in organizacijah v Mokronogu?

Sodijo, da bodo za prvih pet vprašanj dajali pojasnila predstavniki okraja Novo mesto in občine Trebnje, zavezovali perišča bo moral razložiti predsednik krajevnega odbora. O prejemih dejavnosti društev in organizacij pa se bodo morali odkrito pogovoriti predvsem njihovi člani. Za javno tribuno z navedenimi dnevnimi redom je med občani veliko zanimanje in se obeta živahna razprava.

Naš fotozapisek

V Ptuju so predali te dni namenu poslopje Narodne banke, ki je že začela posloovati v novih prostorih. Foto: B. S.

PIRAN je 19. julija pripeljal v Piran, od tod pa bo 20. julija odplul proti Splitu.

ROBNJ je v Buenos Airesu. ROVCE je 17. julija izplul iz Genove proti Marseillu, od tam pa naprej proti Južni Ameriki.

BELE KRAJINA je na Reiki. BIHAC je 18. julija pripeljal v Džakarto.

DUBROVNIK naklada v Leninogradu tovor za Italijo. GORANKA je iz Bombaja izplula proti Cochinu in Madrasu.

GORENJSKA je v Kraljevi. GUNDULIC je 19. julija pripeljal na Reko, od tod pa bo 21. julija odplul proti Bejrutu.

KORČULAN je 16. aprila pripeljal v Longview, od tam pa se v Portland, Tacoma in Vancouver.

LJUBLJANA bo 20. julija odplula iz Sibenika proti Zidnovu.

MARTIN KRANJ je 17. julija odplul z Reke proti Novemu, Senju, Bakru, Pločam in Aleksandriji.

PIRAN je na Reiki, od tod pa bo odplul proti Hampton Roadu.

R. BOSKOVIČ je 14. julija plul skozi Panamski prekop na poti proti Savoni, kamor bo pripeljal 20. julija.

SLAVONIA bo 20. julija pripeljal v Jokohamo.

TRBOVLJE je 15. julija plulo skozi Šueški prekop na poti proti Port Sudanu, Adenu in Karakaju.

ZELENGORA je 6. julija izplula iz Sorola proti Angliji, kjer bo pristala 20. julija.

Pogled na Logarsko dolino, v ospredju Planinski dom PD Celje. Foto: Gostinčar

Prireditve v novomeškem okraju

22. julija popoldne ob 14. uri bodo na pokopališču na Otoku ob Krki odkrili skupno grobnico in spomenik padlim borcem na Strazi. Na Hmeljniku bosta dala program godba na pihala in pevski zbor Dušan Jereb iz Novega mesta. Delovni kolektivi iz vse občine se bodo razdelili na vse tri kraje, kjer bodo množične proslave. Tja bodo vozili po potrebi tudi avtobusi.

P. Romanič

HRAST PRI METLIKI

PRAZNOVANJE 20-LETNICE NAKADA NA FASISTE

V vrsto napadov partizanskih enot na fašistične postojanke v Beli krajini leta 1942 sodi tudi napad na postojanko v Hrastu 22. julija 1942. Razen vojaškega je imel tudi poseben politični pomen. Za razvijanje uspešnega povezovanja slovenskih in hrvaških partizanov v boju proti skupnemu sovražniku ter razvijanje bratstva in enotnosti je bilo namreč odstranjevanje sovražnih postojanek na takih obmejnih krajih še posebno važno. Po napadu so fašisti Hrast zapustili, obenem pa vas do tal požgali.

Na Hrastu se sedaj pripravljajo na dostojno proslavo dvajsetletnice napada na fašiste. Občletnica sovpada z dnevom vstaje, zato so določili slavo za 22. julij s pričetkom ob desetih dopoldne. To bo hkrati tudi osrednja letošnja prireditev v čast dneva vstaje v metliški občini. Prireditelji pričakujejo velik obisk iz obeh republik, ker bo proslava še ena manifestacija zgodovinske povezanosti in sodelovanja obeh sosednjih narodnosti.

P. Romanič

HITRO PRIPRAVLJENO KOSILO

ZELENJADNA ENOLONČNICA, SIRČKOVE REZINE

Enolončnica (za lonec na pritisk): do pol litra lučenegega graha, majhen krompir, do pol litra stročnega fižola, dve do tri korenčice, dva korenčka, pol skodelice riža, 10 dkg hamsa, sol, zeleni peteršilj.

Očistimo in oprano korenje po potrebi ostrujemo in zrežemo na kockice. Krompir lupimo in zrežemo na kockice. Riž po potrebi operemo. Slani krompir zrežemo na rezance. Vse to damo v posodo, zalijemo s to-

liko vode, da je prekrita. Nato solimo, lonec zapremo in kuhamo trideset minut. Kuhano pa potresemo s sesekljanim peteršiljem, lahko tudi z naribanim sirom.

Sirčkove rezine: po 15 dkg premešamo masla (margarine), sirčka in moke. Maslo, sirček in moko zmešamo v testo. Delamo hitro, da se testo ne preveč ogreje. Razvaljamo ga debelo. Razrežemo na rezine, položimo na pločvino, pomazemo z razmešanim rumenjaki in hitro snetemo v vroči peči.

Parkirnih prostorov je še dovolj

Razgovor z Dušanom Mrakom, načelnikom oddelka za varnost prometa pri TNZ v Ljubljani

Med probleme, ki jih bomo morali z naraščajočim prometom v Ljubljani odločno odpraviti, če bomo hoteli vzdrževati red na sodobneje urejenih križiščih, sodijo tudi oznake na vozilih. Dušan Mrak je o tem dejal naslednje: »Letos pleska cestno podjetje čistišča z uvoženim barvo, ki je, kakor za-trjujejo, kvalitetnejša od domačih in zdrži 6 do 8 mesecev. V letošnjem letu so odlasali s pleskanjem predvsem zaradi slabega vremena. Sicer pa bo tudi uvožena barva kmalu izgubila s čistišč, če ne bodo ulice dobro čistili. Cestna in inspekcija bi morala posvetiti več pozornosti temu vprašanju in po potrebi tudi ukrepati proti krivicom, ker sodi tudi ponesreženje ulic med prometne prekrške. Sicer pa je čiščenje ulic vezano s precejšnjimi finančnimi izdatki.«

Zakaj so naše ceste in

križišča razmeroma slabo opremljena s prometnimi znaki? »Krivda je delno v pomanjkanju finančnih sredstev, delno v predpisu, ki ne predvideva znaka za prednostno cesto. Zdi se, imamo kakih 40 dostopov na glavne ceste, ki jih niso označili z opozorilnimi tablam. Prednostne ceste pa bi že zdaj označili z znaki za prednostno cesto, vendar let-hle nihče neče plačati. Občine pravijo, da nimajo denarja, cesta podjetja pa niso dolžna postaviti znakov, kakršnih predpisi ne predvidevajo. Vendar pa je znak za prednostno cesto pri nas nujno potreben in ga osnu-tek zakona o cestnem prometu tudi predvideva.«

Večkrat opažamo, da nekateri milniklani na križiščih razmeroma počasi urejajo promet. Izgibajo se temu, da bi presekali kolono vozil in odprli na-

sprotno smer. Ali so glede tega mogoče kake izboljšave? »Milniklani mora usmerjati promet glede na prometne potrebe. Čeprav opažamo pri njih večših posameznih napake, menim, da zadeve ne gre posploševati in da večina prometnikov v redu opravlja svoje odgovorno in utrujajoče delo.«

V zadnjem času je TNZ prepovedalo parkiranje na več ulicah v središču Ljubljane. Ali so kake možnosti in pogoji, da bi določili in uredili nove parkirne prostore? »V Ljubljani še nimamo tako hudega parkirnega problema, kot je videti na prvi pogled. Trg revolucije je še vedno prazen, prav tako parkirni prostor v Ulici Moše Pijada. V nekaterih ulicah smo prepovedali parkiranje zaradi obvoza. Ta prepoved bo odpadla, ko obvozov ne bo

več. Predlagali smo tudi ureditev parkirnega prostora vzdolž Ruharjeve ulice s tem, da bi za nekaj metrov skrčili zeleno površino med Ajdovščino in Zupančičevo ulico. Avtomobili bi v tem primeru lahko parkirali v diagonalni začetnih bokalih. Vendar so bila naša prizadevanja žal brezuspešna.«

Ob zaključku razgovora je tovariš Mrak opozoril še, da so pokazali ljubljanske občine kljub pomanjkanju sredstev precej razumevanja za urejevanje prometnih problemov. Rezultati so vidni na sodobno urejenih in modernih križiščih, kot jih imamo na Resljevi cesti, Celovski cesti in pod Gradom. Upa je, da bodo v bližnji prihodnosti uredili tudi problem križišča pred pošto, kjer bi z arhitektom pod Slonom in ob Na-Ma dobili precej prostora za pravilno razvrščanje vozil. N. I.

Ljudska skupščina LRS

Hkrati je Ljudska skupščina izvolila Jožeta Pernuša za predsednika Višjega gospodarskega sodišča LRS, dr. Zivka Zobenca za predsednika okrožnega sodišča v Ljubljani in Janeza Sinkovca za predsednika okrožnega sodišča v Novi Gorici.

Končani skupni seji sta sledili ločeni seji obeh zborov. Zbor sta sprejela odlok o potrditvi statuta Splošne gospodarske banke LRS ter sklenila, da trajajo njuni letni odbori od 20. julija do 31. avgusta. Republiški zbor je razen tega še izvolil ljudskega poslanca Franca Pirkoviča in Karla Lutarja za člana gospodarskega odbora.

Razplet alžirske krize

predvsem z javnimi deli v mestu, s pogodovanjem in s podobnimi deli v notranjosti dežele.

Kaže, da je vsaj začasno rešen tudi problem plačevanja državnih in javnih uslužbenec. V dogovoru med začasno izvršno oblastjo in Parizom je bilo sklenjeno, da bo do konca leta plačevala solske in sodne kade, ostale javne službe pa grede na breme Alžirije, ki je za to dobila potrebne kredite.

Le v Oranu se razmere s težavo normalizirajo, ker Evropejci še vedno množično odhajajo. Od 300.000 jih je 200 tisoč doslej že zapustilo mesto. Siptomatična pa je tale primerjava: število potnikov v smeri Alžirije — Francija, se iz dneva v dan manjša, potniki v obratni smeri pa so vsak dan bolj številni. V tej smeri imajo seveda večino Alžirci, toda med njimi je tudi nekaj tujecev. 17. julija je na primer iz Francije odpotovalo v Alžirijo 1273 oseb, od tega 218 Francozov.

D. D. Marković

Junta ukinila ustavne pravice

shu še poslala note vladam ameriških držav. Venezuela je hkrati tudi suspendirala svoje diplomatske odnose s Perujem. Velesposlanika v Lini so obvestili, naj se takoj vrne v Caracas.

Brazilska vlada in javnost so obsejale večerjajoči vojaški udar v Peruju. Zunanje minist-

Junta ukinila ustavne pravice

strojne industrije v Indoneziji. V ZAR je podjetje »Rudnap« prodalo 40 bagrov ter lažljih in težjih traktorjev. To dobavo je dobilo na licitaciji, na kateri so sodelovali najbolj znane tvrdke iz ZDA, Velike Britanije, Sovjetske zveze in Poljske. Na poskusnih delih v obdelovalni pušavski zemljišča so dosegli traktorji kruševske tovarne največje uspehe, na podlagi katerih se je ministarstvo za agrarno reformo ZAR odločilo za nakup jugoslovanskih strojev. Uspešni poskusi s traktor-

IZJAVA JAPANSKEGA PREMIERA IKEDA

Brez jedrskega orožja

Ikeda je zanikal trditve bivšega premiera Jošide — Socialisti sodijo, da bo politika rekonstruirane vlade reakcionarna

TOKIO, 19. jul. (Reuter). Predsednik japonske vlade Ikeda je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da se Japonska ne bo oborožila z jedrskim orožjem, dokler bo on premier. S to izjavo je demantiral izjavo bivšega premiera Jošide, ki je prejšnji teden po vrnitvi s poti po ZDA in Evropi, dejal, da se bo Japonska oborožila z jedrskim orožjem.

Ikeda je govoril tudi o svoji bližnji poti v Evropo. Po njegovem mnenju je kamor bo prišel začetek novembra, bo obiskal še nekatere države, vendar novinarjem ni povedal, katere. Pričakujejo, da bodo o poti premiera Ikede v kratkem objavili uradno sporočilo.

Japonski premier je govoril še o nekaterih vprašanih zunanje politike in o gospodarskih odnosih Japonske z drugimi državami, zlasti pa z Evropskim skupnim trgovim.

Zunanja politika se po Ikedini izjavi sodeč ne bo spremenila. Med drugim si bo prizadevala tudi v prihodnje normalizirati odnose z Južno

Korejo in okrepiti japonsko-ameriške odnose.

V zvezi s politiko vlade glede Evropskega trga je Ikeda dejal, da vodi Japonska za sedaj ločene trgovinske razgovore s članicami Skupnega trga. Preden bo zavzela določeno stališče, bo pozorno proučila tudi odnose ZDA in Skupnega trga, kakor tudi vprašanje pristopa k Veliki Britaniji k Skupnemu trgu.

Japonski premier Hajato Ikeda je včeraj sestavil novo vlado, v kateri je 12 ministrstev in pet državnih sekretarjev. V osem kabinetu 12 članov je dosedanj resor držal samoupravni ministar Masuo Araki. Novi minist-

ZAKON POMOČI ZDA TUJINI DOKONČNO OBLIKOVAN

Kongres spreminil mnenje

Predstavniki dom in senat sta na skupni seji sprejela vrsto stališč državne uprave glede pomoči tujini

NEW YORK, 19. julija. (Tanjug). Na konferenci senata in predstavnika doma so se sporazumeli, naj ima predsednik Kennedy proste roke glede dodeljevanja pomoči Jugoslaviji in Poljski. To so tudi pričakovali glede na stališče predstavnika doma, ki je z veliko večino glasov odobril, da lahko predsednik ZDA tudi v prihodnje odobri pomoč Jugoslaviji in Poljski.

Iz poročil o odločitvah skupne seje ni videti, kaj je s predlogom za ukinitev klavzule o »državi za največji ugodnostni« v trgovini ZDA z nekaterimi državami.

Kongresna konferenca se je tudi strinjala s povečanjem pomoči Indiji in s nadaljnjo pomočjo državam, ki so nacionalizirale ameriško premoženje, s tem, da jo bodo v prihodnje dajali z določenimi pogoji.

Konferenca je prav tako spreminila stališča predstavnika doma glede posojila OZN.

Odločitve, ki so jih sprejeli predstavniki obeh domov ameriškega Kongresa,

Tržni presečki pšenice

Novi Sad, 19. jul. (Tanjug) — V Vojvodini so letošnje poletje skoraj isto-

časno z žetvijo začeli prevzemati tudi tržne presečke pšenice, ki jih bo letos nekaj nad 50.000 vagonov. Za odkup letošnje pšenice so doslej dobila pooblaščenca podjetja za promet z žitom in za mletje na razpolago kakih 8 milijard. V Gospodarski banki Vojvodine pravijo, da ta sredstva ne bodo zadostovala za predvideno dinamiko prevzemanja pšenice, če se bo vreme zboljšalo in če bodo žetev pospešili. Vrednost tržnega presečka pšenice, ki naj bi ga v glavnem odkupili v juliju in avgustu, znaša kakih 17 milijard.

Asadollah Alam — novi iranski premier

Teheran, 19. jul. (Reuter) Iranski šah je danes imenoval za novega predsednika vlade 43-letnega Asadollaha Alama, bogatega veleposelnika.

Premier Alam je izjavil, da bo ostala iranska zunanja politika nespremenjena: tesno sodelovanje z Zahodom, spoštovanje sporazumov in obrambnih obveznosti v okviru CENTO pakta ter bilateralnega sporazuma z ZDA. Nespremenjena bo tudi notranja politika. Objubil je socialne reforme, boj proti korupciji in agrarno reformo pod šahovim vodstvom.

Zakon o varnostnih ukrepih pred grškim parlamentom

Atene, 19. julija. (Tanjug) Odbor za nujne posle grškega parlamenta je kljub odporu opozicije sprejel vladni zakon o varnostnih ukrepih. Dekret predvideva, da ostane KP Grčije še naprej izven zakona, da se grški državljani, ki so zaradi politične aktivnosti pobegnili v inozemstvo, odvzame državljanstvo, dosedanja časovna neomejena deportacije političnih kaznjencev pa naj bi zamenjala časovno omejena administrativna deportacija.

Pod pritiskom opozicije je vlada privolila v to, da omili nekatere formulacije v zakonu, vsebina zakona pa je ostala nespremenjena.

Razgovori predstavnikov študentskih organizacij

Lapad, 19. julija. Na Lapadu so se danes popoldne začeli na mednarodnem študentskem letovišču dvodnevni razgovori predstavnikov študentskih organizacij 30 držav. Razpravljali bodo o simbolizem mednarodnem sodelovanju študentov vseh petih celin.

STRELA UBILA TRI LJUDI

Titovo Ušice, 19. julija. (Tanjug) — V zadnjih treh dneh je strela ubila v titovoziškem okraju tri ljudi. Blagomira Selakovića iz Kremne je ubila v njegovi hiši, kamor je priležal z njive, da bi se umaknil pluhu.

Borko Lazović iz Ljubisa je ubila strela, ko je bežala pred dežjem pod drevo. Jacina Nikolića iz Gostilja pa je ubila pred stajo kamor je prinesel koš nakošene trave; na rami je držal koso in najbrž je strela udarila vanjo.

POŽAR V SUŠILNICI PERILA

Ptuj, 19. julija. — Predvčeršnjim dopoldne je v sušilnici perila v domu za defektne otkroje v Domavi izbruhnil požar. Električno napeljava in nožnični opremo sušilnice je ogenj popolnoma uničil. Zgorelo je za 100.000 dinarjev. Požar je povzročila nezavaro-

OBISK IZ ITALIJE — Studijska delegacija italijanskih sindikalnih delavcev je danes nadaljevala v Ljubljani razgovore s predstavniki sindikata državnih namestencev in družbenih služb. Delegacija proučuje vprašanje sindikalnega gibanja pri nas, zlasti vlogo sindikalne organizacije v upravni službi. Foto: Busid

ZADNJE VESTI

Ugotovitve o razdelitvi

Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center je obravnaval poročilo komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka

LJUBLJANA, 19. julija. Občinski ljudski odbor Ljubljana-Center je danes na skupni seji odborov obeh zborov razpravljalo o poročilu komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka. Poročilo, ki je bilo že prej dostavljeno odborom, je na seji še dopolnil podpredsednik inž. Drago Lipič z najzahtevnejšimi ugotovitvami.

Komisija je s svojimi 6 podkomisijami za posamezne dejavnosti opravila šele začetno delo z obiski pri gospodarskih organizacijah in zavodih. Gradivo, ki ga je pri tem zbrala, je pokazalo vrsto negativnih pojavov, predvsem v sekundarnih gospodarskih panogah in manj proizvodnih. Ugotovila je, da so razlike v osebnih dohodkih, ki jih ni mogoče

utemeljiti z delitvijo po delu, in razlike, ki niso v skladu z doseženimi uspehi, opravljenim delom in produktivnostjo. V teh primerih kolektivni tudi niso skrbeli, da bi ustvarili potrebna sredstva za razširjeno reprodukcijo. Bolekodo so komisijo v podjetjih sprejeli bolj kot administrativno kontrolni organ in niso prav razumeli njene družbeno-politične vloge, da svetuje gospodarskim organizacijam in jim pomaga pravilno upravljati delitev dohodka kot družbene funkcije.

O ugotovljenih neskladnostih je tov. Lipič podal nekaj primerov povprečnih osebnih dohodkov, ki jih ni mogoče uskladiti z družbenim vrednotenjem dela. Omenil pa je tudi vrsto pozitivnih primerov, zlasti v večini gospodarskih organizacij. Med industrijskimi podjetji je komisija ugotovila preokrenjena v glavnem le pri podjetju »Žito« in pri Tovarni mesnih izdelkov ter v gradbeni industriji. Med časopisnimi podjetji izkazuje največja odstopanja »Pavilona«, kjer niso upoštevali, da gre povečanje čistega dohodka za 80% predvsem na račun zunanjih faktorjev. Med gradbenimi podjetji je ugotovila, da gre za nepravilno delitev dohodka. Najbolj so zvišali osebne dohodke v projektantskih organizacijah. Zato bo po besedah podkomisije še enkrat pregledala te organizacije in o tem izdelala podrobno analizo. Precej neskladnosti je bilo ugotovljeno v trgovini, zlasti v zunanjetrgovinskih podjetjih. V notranji trgovini se je čist dohodek povečal za 1740 milijonov din, kar ni zasluha kolektivov, ki so povečali le za 1484 milijonov. Iz tega bi se dalo sklepati, da je trgovina samo na račun zvišanja osebne dohodka za okrog 300 milijonov. Podobne neskladnosti in preokrenjena izplačila osebnih dohodkov je ugotovila v gostinstvu in v obrti, pa tudi v nekaterih komunalnih podjetjih, kjer so zvišali videnih zvišanih osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah je komisija menila, da bi morali kolektivni neskladnosti popraviti do konca leta.

Pri zavodih, zlasti zdravstvenih, je ugotovila, da gre za nepravilno delitev dohodka, so bile ugotovljene značilne deformacije, ki ponekod še ovirajo zdravstveno službo. Naveden je bil primer Zdravstvenega doma Center, kjer so zvišali dohodek za 78% in računali na 100% zvišanje osebne dohodka. Analiza delitve čistega dohodka je bila danes v gostinstvu in v obrti, pa tudi v nekaterih komunalnih podjetjih, kjer so zvišali videnih zvišanih osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah je komisija menila, da bi morali kolektivni neskladnosti popraviti do konca leta.

Reuter poroča iz Tegucigalpe, da je Honduras prekinil diplomatske odnose s Perujem.

ZVEZNO TEKMOVANJE WATERPOLISTOV

KPK : LJUBLJANA 3:0

Triglav premagan v Beogradu

BEGRAD, 19. julija. (Tanjug) V tekmovalni za plevalni pokal se ekipa domaćina Triglava premagala krajnski Triglav s 13.746 točkami proti 12.783.

Jug : Jadran (Split) 15.106 : 18.428

Priznanje športnikom

BEGRAD, 19. julija. (Tanjug) Za najvišje uspehe jugoslovanskih športnikov na evropskih in svetovnih prvenstvih je bila danes v prostorih Zveze organizacij za telesno kulturo v Beogradu svečanost, na kateri so izrekli priznanje našim vrhunskim tekmovalcem Miroslavu Ceraru in njegovemu trenerju Borisu Gregorku, vokalno Horvatu, njegovima trenerjema Ivanoviću in Arsiću, teniskima igralcema Jovanoviću in Piliću, namiznografičarjem reprezentantom Vekcu, Korpi in Freilihu ter športnemu društvu »Zagreb«.

V imenu nagradjenih športnikov se je za čestitke predsednika Zveze organizacij za telesno kulturo Mike Tripala zahvalili Miro Cerar.

Uspeh Celuloze

Zagreb, 19. julija. (Tanjug) V plavalnem srečanju za jugoslovanski pokal je ekipa Celuloze Vidma-Krškega premagala domačo ekipo Medveščaka s 13.326 točkami proti 12.862.

Študentska šahovska olimpiada

(Tanjug) Rezultati 8. kola študentske šahovske olimpiade so naslednji: A skupina: Jugoslavija 3,1, Madžarska 3,1, ZSSR : Madžarska 3,5,3, ZSSR : Madžarska 4,0, Rumunija : Bolgarija 2,2 (1); B skupina: Belgija : Kuba 4,0,3, Nizozemska : Danska 4,0, Skotija : Švedska 2,2, Finska : Anglija 2,2.

ZDA napovedujejo novo eksplozijo

Washington, 19. julija. (Reuter). Ameriška komisija za atomsko energijo je sporočila, da bodo ZDA opravile drugo jedrsko eksplozijo v atmosferi v ponedeljek, 23. julija, nad pacifiškim otokom Johnston.

Demonstracije v Madrasu

Madras, 19. julija. Associated Press poroča, da so v indijski državi Madrasu večeraj aretirali okoli 5000 ljudi, ki so se udeležili protivladnih demonstracij zaradi visokih življenjskih stroškov. V spopadu z demonstranti je policija uporabljala palice in solzilne bombe. Na obeh straneh je bilo več poškodovanih.

Telegrami

UGANDA POSTANE NEODVISNA OKTOBRA — LONDON. Spodnji dom britanskega parlamenta je izglasoval predlog zakona o neodvisnosti Ugande. Britanski protektorat v Vzhodni Afriki bo postal neodvisen oktobra.

OSTAVKE PORAZENIH KANADSKIH MINISTROV — OTTAWA. Premier Diefenbaker je sporočil, da so trije ministri, ki so bili na volitvah premagani, odstopili. To so minister za delo Walker, minister za rudarstvo Flynn in minister za pošto Hamilton.

U TANT V HELSINKIJU — HELSINKI. Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant se je včeraj sestel s finskim premierom Karalainenom in zunanjim ministrom Merikoskijem.

NAPISI NA SPANSKEM KONZULATU V HAMBURGU — HAMBURG. Po sporočilih policije so neznanici v noči med 17. in 18. julijem popisali zidove in ograje poslopja, v katerem je španski konzulat, z besedami »Morilci« in »Svoboda Španiji«.

STAVKA V PODMORNISTKI LAJEDELNICI — GROTON. V stavki v lajedelnici, ki izdeluje podmornice na jedrski pogon za ameriško mornarico, sodeluje 5000 delavcev. Delavci zahtevajo večje meze.

SOVJETSKO OROŽJE ZA MAROKO — RABAT. Sovjetska ladja »Valentij« je pripeljala včeraj v Casablanca 7.157 ton municije in orožja za maroško armado.

RIM IN MILAN BREZ CASOPISOV — RIM. Tehnično osebje časopisnih podjetij v Rimu in Milanu je napovedalo enodnevno stavko z zahtevo po večjih plačah in boljših delovnih pogojih. Zaradi stavke danes v Milanu in Rimu niso izšli časopisi.

SKOFJA LOKA DOBI NOVO PODOBO — S skofjeloškega gradu, ki ga pravkar urejajo, je zlasti v sončnem dnevu prelep pogled na skotjo Loko. Na sliki: moderni stanovanjski bloki, ki dajejo novo podobo temu starodavnemu mestecu. (Foto: Busid)

Stanje 19. julija. — Od Azorov preko Španije do Alp se je zaradi gibanja vetrovke zračnega pritiska, Atlantske frontalne mrtve pa so zajele Britanijo, Francijo in Belgijo ter se pomikajo proti severovzhodu. Napoved za petek: Prejeto sončno z delno oblačnostjo. — Zjutraj po kotlinah megla. — Najvišje nočne temperature okoli 8. v Primorju 16, najvišje dneve do 26 stopinj C.